LIET. BIBLIOGR. TARYBOS DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 30 (550) TORONTO, Ontario 1960 m. liepos (July) mėn. 28 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

RYŠIAI SU KRAŠTU

Pastaruoju metu mūsų laisvojoje lietuviškoje spaudoje vis dažniau ir dažniau prisimenamas išeivijos ryšių su Lietuva klausimas. Tenka pasakyti, kad tas labai opus klausimas dažniausiai tik prisimenamas arba dėl jo pasikarščiuojama, padaroma net išsišokimų ar kas nors pabaramas, bet visoje pilnumoje jis tebėra neišnagrinėtas ir vieno nusistatymo neprieita. Gal būt, to ir nepasieksime, o viską išspręs pats gyvenimas, sakytume, pačios lietuviškos bendruomenės bei tautos nuovoka. Tikėkime, ji nesuklys, kaip iki šiol nesuklydo gal ir menkesniuose reikaluose, bet visdėlto tokiuose, kur buvo svyravimų. Juk buvo tokių problemų. Prisiminkime tik tremtinių emigracijos arba krašte ir bolševikinėje tremtyje vargstančių brolių parėmimo klausimus. Teoretinių pasisakymų buvo visokių, bendro sprendimo nebuvo prieita nei žodinėse diskusijose, nei spaudos polemikoje, o šiandieninė tų klausimų padėtis visiems aiški ir nebediskutuojama. Juos išsprendė sveika lietuviškosios visuomenės nuovoka, sveikas įvertinimas padėties ir mūsų uždavinių. Taip pat, turbūt, atsitiks ir su komplikuotąja ryšių su kraštu problema, kuri iš dalies jau taip pat ir praktiškai - gyvenimiškai sprendžiama. Ginčų bei išsišokimų kyla, atrodo, tik dėl to, kad čia susiduriama su perdideliu problemų kompleksu, dažnai nepajėgiama visko išskaidyti, pakalbama bendrais posakiais, kurie gal tinka vienam aspektui ar vienai problemos daliai, bet ne visumai ir susipainiojama. O iš to kyla audrelės bei audros.

Kad išeivija be ryšių su tautos mase yra pasmerkta mirti be jokios naudos savajai tautai ir savajam kraštui, yra nediskutuotinas sociologinis dėsnis, paremtas ilga emigracijų istorija. Kad išeivija turi pareigos savo kilmės kraštui bei tautai, taip pat nediskutuotina tiesa. Iš to išeinant ir mūsų ne vienas norėtų laužyti ledus bei smerkti dabartinį tautiškai sąmoningos lietuviškosios išeivijos nusistatymą **vengti betkokių ryšių su oficialiomis dabartinės Lietuvos sferomis,** vadindami tai nusistatymu vengti išviso ryšių su Lietuva ir visa tautos mase. Mūsų supratimu, šitaip formuluojamo nusistatymo mūsų lietuviškoje išeivijoje išviso nėra. Jeigu jis toks būtų, jį ištikrųjų reikėtų pasmerkti. Mūsų supratimu, visoje išeivijos masėje, o taip pat visuose jos vadovaujamuose organuose bei politiniuose veiksniuose, kaip juos ipratome vadinti, yra kaip tik veržimasis prie visos tautos masės bei tėvų žemės. Bet ne išeivijos kaltė, kad šito pasiekti neįmanoma. Visus kelius yra uždaręs okupantas ir jo nusistatymo nepakeis joks mūsų veržimasis į ten. Čia galimas tik vienintelis kelias, kuriuo eina mūsų raudonoji išeivija— garbinti okupantą, okupacinę tironiją vadinanti krašto bei liaudies išlaisvinimu ir leidžianti save paversti bolševikinės okupanto propagandos priemone dezorientuoti tautai Lietuvoje, silpninti jos lietuviškąjį atsparumą, o taip pat skleisti tuos nuodus čia lietuvių išeivių tarpe. Tai ryškiausiai rodo jau treti metai ten, į Lietuvą, gabenamos parinktųjų ekskursijos. Jos vadinamos delegacijomis, nors net raudonųjų organizacijos nežino, kas jas parenka. Žino tik, kad gerai paskriningnoja.

Tai yra vienintelis galimas kelias nūdienei lietuviškajai išeivijai savo pėda paliesti lietuviškąją žemę, pamatyti ją savo akimis ir išgirsti pavergto lietuvio žodį. Kito kelio nėra. Tai vienintelė oficialiai leidžiama santykiavimo su kraštu galimybė. Bet kas gi iš save gerbiančių sąmoningų lietuvių gali sutikti ja pasinaudoti? . . .

Tiesa, bendroji turistų lankymosi tvarka pasisekė aplankyti Vilnių ir keletui pavienių dorų lietuvių, nei nemaniusių pasidaryti bolševikinės propagandos žaisliukais. Bet tik Vilnių, į kur įleidžiami viso pasaulio turistai. Ir tai tik palydovų globoje kelioms dienoms, sustojant tik viešbuty, neleidžiant net aplankyti savo tėvų bei giminių, gyvenančių tame pat mieste, leidžiant susitikti su jais tik viešbuty, pristatytam palydovui dalyvaujant, kambary, kuriame, be abejonės, buvo dar ir mikrofonas.

Tai įprastinė bolševikinės sistemos praktika visoje Sovietų Sąjungoje ir tuščia kalbėti, kad tai rezultatas mūsų, esą, tariamo nusistatymo nepalaikyti ryšių su kraštu. Visi, kurie ten buvo, to ryšio troško, bet jiems nebuvo leista ir nebus leista, kol okupantas nuspręs, kad tai jau galima, kad naudos jam iš to bus daugiau, negu pavojų. Nuo mūsų tai nepriklauso ir nepriklausys.

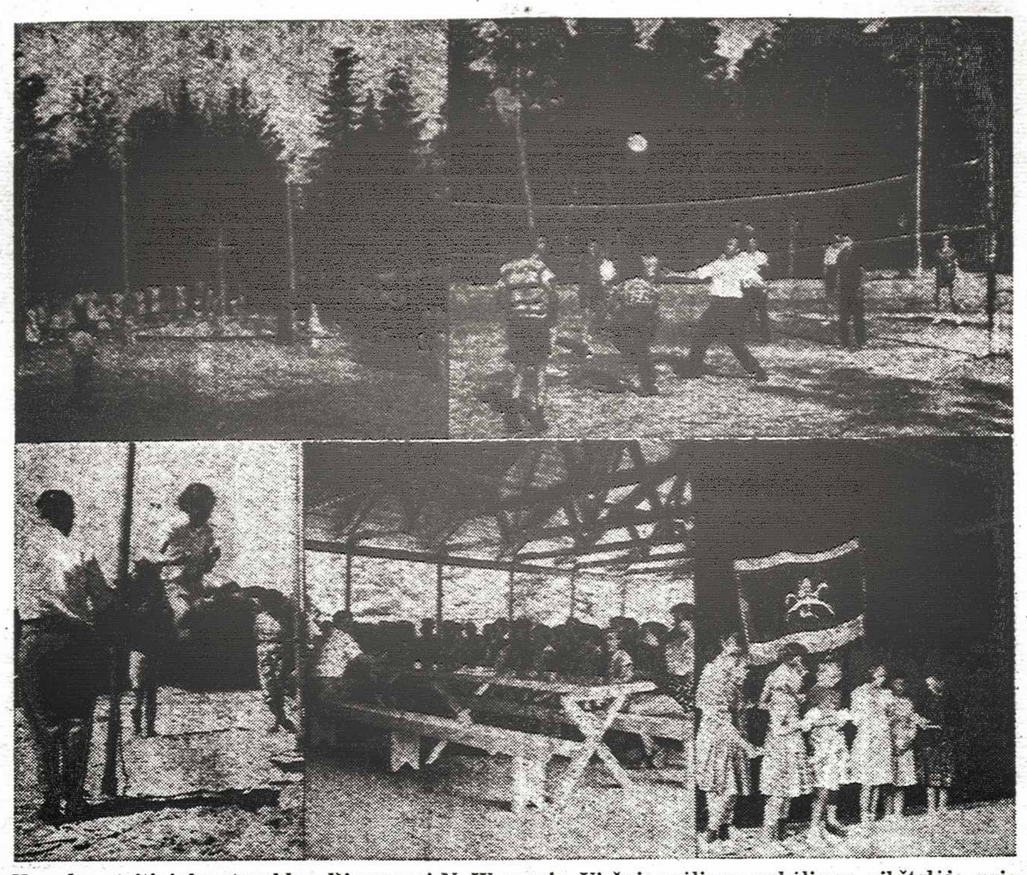

Kanados ateitininkų stovyklos džiaugsmai N. Wasagoje. Viršuje: vėliavų pakėlimas aikštelėje prie kryžiaus ir įrašo žemėje 'Ateitis": smagusis berniukų tinklinis. Apačioje: vikrus šuolis; rimtai klauso paskaitos; deklamuoja ateitininkų 50 jubilėjaus ženkle. (Aprašymą žiūr. 8 psl.).

Nuotraukos J. Dvilaičio.

Kanados ir JAV ekskursantai Lietuvoje

Liepos 16 d. į Vilniaus geležinkelio stotį traukiniu atvyko grupė lietuvių iš Kanados. Juos pasitiko užsienio r. ministeris Preikšas, kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos pirm. P. Ratomskis su valdybos nariu žurnalistu V. Zenkevičiu, kultūrinių įstaigų bei spaudos atstovai ir giminės. Pasveikinimo kalbą pasakė P. Ratomskis, o atsakė grupės vardu montrealietis Petras Suplevičius, windsorietė Julija Svirplienė ir montrealietė Petronėlė Kisielienė. Grupėje dar minimi: Emilija Byrienė, Kazys Luška, Stepas Karvelis, Albina Maldeikienė, Akvilė Rusienė. Paviešėję Vilniuje, pasak komunistinės spaudos, jie vyksią aplankyti giminių.

Taipgi kiek anksčiau atvyko per Leningradą Vilniun Škotijos 14 lietuvių grupė, kuriai leista aplankyti gimines.

Liepos 9 d. iš Niujorko Vilniun atskrido šie ekskursantai: M. Baltulionytė-Straus, B. Barkauskas, E. Belekevičienė, L. Bekešienė, V. Bernotas, N. Buknienė, K. Čiurlys, U. Daugirdienė, J. Gaidys, G. Gendrėnas, J. Grybas, P. Imbras, M. Juškienė, K. Karosienė, I. Klevinskas, I. Mizarienė, J. Purtikas, P. Rainys, L. Rauduvienė, K. Rušinskienė, A. Stripeika, J. Vaicekauskas, K. Vaicekauskas, S. Večkys, P. Venta, J. Vėbra, M. Zeikus, E. Žilinskienė. Juos pasitiko tie patys pareigūnai kaip ir kitas grupes. Sveikino Ratomskis, o iš atvykusių kalbėjo Ksavera Karosienė, Povilas Venta, Stepas Večkys ir Jonas Grybas, perdavęs "Amerikos lietuvių" sveikinimus. Labai jausmingai kalbėjo S. Večkys, nematęs Lietuvos nuo caro laikų; pagarbinęs "tarybinius kovotojus" ir papeikęs 'kapitalizmą", jis sakėsi atvykęs apkabinti ir pabučiuoti tėvų žemės bei nusilenkti "tarybiniams kovotojams".

Buvo neaiškumų dėl aplankymo giminių. Nors dar nėra tikslių žinių kaip šis reikalas surežisuotas, iš sovietinės Vilniaus spaudos ir komunistinių lietuvių laikraščių JAV matyti, kad leista gimines aplankyti. Kaip rašo J. Paleckis savo laiške "draugui Andruliui", pirmoji grupė išvykusi lankyti savo giminių ir vėl susirinksianti Vilniuje Lietuvos okupacijos dvidešimtmečiui minėti. Vilniaus "Tiesa" rašo, kad Vilniun atvyko: Julė Krūmaitienė su dukromis iš Tauragės pasitikti savo sesers Marcelės Vasiliauskienės iš Čikagos; Antanas Kuzmickas su broliu iš Pagėgių ir Šilutės — čikagietės Onos Mockienės; Magdalena Lankienė su dukromis iš Kaišiadorių raj. kolūkio "Lenino keliu" — detroitiškės Martos Tvaskienės; Valerija Sinkevičienė su sūnumi inž. Tautvydu iš Kazlų Rūdos — sesers Natalijos Astrauskienės.

Ekskursantai lankėsi ir Kaune. Vykd. komiteto pirm.-burmistras Vl. Kučinskas papasakojo apie Kauno praeitį. Pokalbyje taipgi dalyvavo pirmininko pavaduotojai — Janina Narkevičiūtė, Borisas Rilys ir partijos Kauno miesto sekr. Julius Mikalauskas. Ekskursantams buvo aprodyta hidroelektrinė jėgainė, Kauno jūra, M. Čiurlionio dailės muziejus ir pakaunės kolchozas "Gintaras". Pastarojo pirm. D. Lebedevas įteikė dovanų — kraitinę su tautines juosta. Lankytojų vardu padėkojo Stp. Večkys.

Artėja VII Lietuvių Diena Toronte

Min. dr. St. Bačkio kalba, masinis tautinių šokių festivalis, Kanados jungtinis choras, grandiozinis balius ir patogios erdvios patalpos yra pakankamai svarūs faktoriai rodą, kad Lietuvių Diena šiais metais bus ypatinga ir verta didelio susidomėjimo.

Gausių svečių tikimasi dar ir todėl, kad tuo metu vyks didžioji Kanados paroda Toronte.

Visos organizacijos, tiek Toronto, tiek kitų apylinkių, prašomos neužimti rugsėjo 3-4 d.d.

Apylinkės valdyba.

Laisvės festivalis Kanados pasieny

Buffalo mieste, JAV, liepos 23 d. buvo iškilmingai paminėta Pavergtųjų Savaitė. Ją rengė specialus komitetas, įjungęs programon sovietų pavergtų tautų atstovus, organizacijas ir visą eilę žymių vietos veikėjų. Pagrindinis aktas įvyko Kleinhand's Music Hall salėje, kur dalyvavo apie 1000 asmenų. Svarbiausią kalbą pasakė miesto budmistras, nekartą priminęs pabaltiečius. Taipgi kalbėjo tautybių atstovai, jų tarpe ir dr. A. Musteikis. Minėjime dalyvavo be vietinių Buffalo lietuvių ir gerokas būrys Kanados lietuvių iš Niagara Falls, St. Catharines, Londono, Toronto ir kitų vietovių. Jie sudarė 20 automobilių grupę.

Savaitės įvykiai

Kongo įvykiai, išjudinę skubiai veiklai Jungtines Tautas, aprimo, nors galutinio sprendimo dar nesusilaukė. JT Saugumo Tarybos rezoliucija, kviečianti Belgiją atitraukti savo karinius dalinius iš Kongo respublikos, teigiamai paveikė karštąjį premjerą P. Lumumbą, anksčiau davusį nevieną ultimatumą belgams išsikraustyti, ir įtempta nuotaika atslūgo. Įtampą buvo sukėlęs Lumumbos grasinimas pasikviesti sovietų kariuomenę, kad išvytų belgus; esą JT kariniai daliniai palaiką belgus. Sovietai gi, remdami Lumumbą, skelbėsi esą pasiruošę įsikišti ir S. Taryboje buvo pateikę rezoliuciją, kad belgų kariniai daliniai pasitrauktų per 3 dienas. JAV atstovas gi pareiškė, kad sovietų įsikišimo atveju, JAV su kitais JT nariais griežtai pasipriešins. Belgų sutikimas atitraukti savo karinius dalinius nedelsiant visus apramino, ir premjeras Lumumba pareiškė, esą Kongo krizė pasibaigė ir prasidėjo ūkinės krašto gerovės planavimas, kurin pakviesti amerikiečiai pramonininkai. Pats Lumumba atskrido į Niujorką ūkinės ir techninės pagalbos ieškoti.

JT kariuomenė Konge numatyta padidinti iki 10.000. Ji perėmė iš belgų ir vietinių karinių dalinių viešosios tvarkos saugojimą. Belgų kariniai daliniai jau pasitraukė iš sostinės Leopoldville ir rengiasi palikti kitas vietoves. Jie betgi nejudina savo pajėgų Katangos prov., kuri pasiskelbė nepriklausoma. Ten jie palaiko viešąją tvarką drauge su vietiniais negrų daliniais ir demobilizuoja anksčiau bandžiusias sukilti kongiečių karių grupes. Premjeras M. Combė, 32 m., bendradarbiauja su belgais ir paprašė 27 kraštų vyriausybes oficialaus pripažinimo. JT kariuomenės į Katangą neįsileidžia, nors JT gen. sekretorius Hammarskjoldas pareiškė, kad JT komptencijai priklauso ir Katanga prov. Dar neaišku, kaip Katangos reikalas išsispręs: ar kils nauja krizė, ar bus rasta taiki išeitis. Viena tokių—Jungt. Kongo Valstybės, federacija, kurion sutiktų įeiti ir Katanga, turtingiausia Kongo prov., be kurios likusi Kongo dalis negali savarankiškai gyventi.

P. Rodezijoj prasidėjo negrų demonstracijos, protestuojančios prieš demokratų partijos vadų suėmimą. Įvyko didelės riaušės — daug sužeistų ir suimtų. P. Rodezijos federacijos premjeras Wilenski, kilęs iš Lietuvos ateivių, pareiškė, esą galimas daiktas Kongo įvykiai turi įtakos, be to, veikianti sovietų ranka, kuri šiuo metu ieško naujų atramų Afrikoj.

JT Saugumo Taryboje buvo svarstomas Kūbos ir Sov. Sąjungos skundai prieš JAV. Kūba kaltino JAV ūkine agresija, sovietai — karine. Abiejose bylose sovietai aštriausiai kaltino JAV. Kūbos byla perduota P. Amerikos valstybių organizacijai, o JAV lėktuvo nušovimo byla dar nebaigta.

Trockininkų laimėjimas

Ceilono rinkimus laimėjo kairiųjų sudėtinė "laisvės partija", kurioje vyrauja trockininkai. Pastarieji Ceilone yra įsisteigę 1935 m. ir vėliau atsiradę stalininkai nepajėgė įsigalėti. Rinkimų proga abi grupės drauge su kitais panašaus plauko susigrupavimais, suėjo vienybėn. Premjeru numatyta koalicijos vadovė, nužudyto premjero Bandaranaike našlė. Vakariečiai žiūri į ją su nepasitikėjimu, nes neturinti politinio patyrimo ir gali būti raudonųjų nutempta Kremliaus priklausomybėn.

Suveržta Čekoslovakija

Kompartija priėmė naują konstituciją, primetančią kraštui didesnę centralizaciją. Skaudžiausiai paliesta liko Slovakija, sudarant gyv. skaičiumi trečdalį visos valstybės gyventojų — 13 mil. Turėtos provincinės ministerijos Slovakijos sostinėj Bratislavoj panaikintos ir įjungtos į Prahos valdinę mašineriją. Tuo būdu slovakai neteko gerokos dalies autonomijos. Į Čekoslovakijos herbą vietoje buvusio raudono dugno įvesta raudona sovietų žvaigždė ir vietoje "liaudies respublika" įrašyta "socialistinė". Esą tai reiškia, kad Č. įgyvendinusi komunizmą, tapusi pažangiausia satelitine valstybe po Sov. Sąjungos. Naujoji konstitucija pripažįsta privačią nuosavybę, įsigytą darbu, bet neteikia jokios garantijos ūkininkams, turintiems savo rankose dar 15% dirbamos žemės.

$130.000.000 Lenkijai

JAV vyriausybė sutiko duoti Lenkijai naują paskolą $130 mil. žemės ūkio gaminiams pirkti. Tuo būdu per pastaruosius 4 metus JAV bus davusi Lenkijai $426.300.000 paskolą maistui pirkti. Kurį laiką JAV buvo sustabdžiusios pagalbą Lenkijai, nes ši nesiryžo atlyginti amerikiečiams už konfiskuotas nuosavybes po II D. karo. Dabar ji paskelbė sutinkanti sumokėti JAV $40 mil. per 20 metų kaip kompensaciją.

Išvijo sovietų diplomatą

JAV įsakė išvykti sovietų ambasados 3-jam sekretoriui Pjotr Ježov, kuris FBI pareigūnų buvo sučiuptas šnipinėjime. Jis buvo radęs amerikietį fotografą, kuris sutiko parūpinti JAV miestų nuotraukas. Jam buvę sumokėta $1000, kad išmoktų skraidyti lėktuvu, o vėliau buvę pažadėta nupirkti jam netgi lėktuvą. Kelios miestų nuotraukos buvo padarytos Chruščiovo lankymosi metu. Paaiškėjo betgi, kad tas fotografas buvo JAV žvalgybos agentas, viską pranešęs savo įstaigai. Ježov yra 12-tas sovietų diplomatas, išvytas iš JAV per pastaruosius 10 metų. Jo išvijimas sutapo su sovietų skundu S. Taryboje, kuriuo S. Sąjunga, nušovusi amerikiečių lėktuvą, kaltina JAV agresija.

Padidinta pabaltiečiams imigracijos kvota į JAValstybes

JAV imigracijos ministerija paskelbė naujas imigracijos kvotas pagal atitinkamų kraštų padidėjusį gyventojų skaičių. Pabaltijo kraštų kvotos nėra nei panaikintos, nei įjungtos į Sov. Sąjungos kvotą, o dargi padidintos. Iki šiol Lietuvos metinė kvota buvo 384, Latvijos — 235, Estijos — 115. Remiantis 1960 m. JAV gyventojų surašymo duomenimis, Lietuvai nustatyta 1.837, Latvijai 1.871, Estijai 539. Taigi, Latvijos kvota dabar yra didesnė 34 asmenimis už Lietuvos kvotą.

JAV liet. kunigų suvažiavimas

šiemet įvyko Atlantic City liepos 20 d. Columbus viešbutyje. Kunigų Vienybės pirm. kun. J. Čepukaitis dėl ligos suvažiavime - seime nedalyvavo. Jo vietoje posėdį atidarė vicep. prel. J. Balkūnas. Posėdžiams pirmininkavo kun. St. Šantaras drauge su kun. J. Bobinu iš Montrealio, o sekretoriavo kun. dr. K. Širvaitis. Buvo išklausyti pranešimai centro valdybos, provincijų ir šalpos draugijos. Pastarosios naujon valdybon išrinkti: prel. Pr. Juras pirm., kun. St. Raila sekr., kun. dr. J. Starkus ižd., nariais — kun. J. Končius ir prel. J. Balkūnas.

Pastatė paminklą Jogailai

Žalgirio 500 metų sukakties proga 1410 m. garsiojo lenkų rijanisto Paderevskio lėšomis Krokuvoje buvo pastatytas didingas paminklas Jogailai. Pereito karo metu tą paminklą vokiečiai susprogdino. Dabar, ruošiantis Žalgirio 550 metų sukakties minėjimui, lenkai pastatė paminklą - obeliską, o Niedzicoje priešais kryžiuočių statytą pilį, kurią žada kitais metais restauruoti, pastatė paminklą Jogailai. Jis pavaizduotas stačias ant 3 metrų granito kolonos, pasirėmęs ant kardo ir skydo su lenkišku ereliu.

KAS NAUJO KANADOJE?

Kanados karinis dalinys siunčiamas į Kongą įsijungti į tarptautinę JT kariuomenę. Jis susideda iš specialistų ryšininkų, administratorių ir pan. Skaičius dar nėra galutinai paaiškėjęs, bet manoma jis bus 300-800.

•

Sovietų grupė, susidedanti iš 20 įvairių sričių kultūrininkų, lankėsi Stratfordo Šekspyro veikalų festivalyje, Toronte ir per Niagara Falls išvyko į JAV. Grupei vadovauja I. A. Tichomitov, Sov. Sąjungos - Kanados d-jos sekretorius. Anksčiau keli kanadiečiai artistai lankėsi Maskvoje ir pakvietė sovietinius svečius į Kanadą. Jie taipgi norėjo susitarti su Maskvos teatrais dėl kanadiečių Festival Theatre gastrolių Maskvoje, tačiau iš derybų niekas neišėjo. Su sovietų delegacija turėjo progos susitikti Stratforde sol. V. Verikaitis. Vienas delegacijos narys yra buvęs Lietuvoje ir moka keletą žodžių lietuviškai.

•

Namų statyba visoj Kanadoj bus išplėsta nuo šio rudens. Pasak viešųjų darbų ministerio D. Walker, feder. vyriausybė padidino paskolų sumą norintiems statydintis gyven. namus. Anksčiau numatyta suma $150 mil., betgi būsianti padidinta, jei bus daugiau prašančiųjų. Ikišiol feder. vyriausybės paskolomis namų statybai galėjo pasinaudoti šeimos, turinčios metinių pajamų nedaugiau kaip $5.000, jei turi iki dviejų vaikų, ir — $5.600, jei turi daugiau vaikų. Dabar statybos lengvatomis galės pasinaudoti ir tos šeimos, kurios turi iki dviejų vaikų ir nedaugiau kaip $7.000 metinių pajamų, arba — $7.600 su daugiau vaikų. Pareiškimai pagal naujas taisykles priimami nuo rugsėjo 1 iki lapkričio 30 d. Šiais metais numatoma pastatyti 140.000 gyv. namų. Parlamento atstovas Garland pasiūlė feder. vyriausybei finansuoti senų namų pirkimą ir juos panaudoti pigiai nuomai nepasiturinčių asmenų.

•

Japonų kilmės ateivių sąjunga kreipėsi į imigracijos ministerę Fairclough prašydama palengvinti giminių atsikvietimą iš Japonijos. Esą pagal dabar veikiančius nuostatus nuo 1946 m. iki 1959 m. galėję atvykti Kanadon tik 928 asmenys iš Japonijos. Pvz. vienas japonų kilmės kanadietis esą nori atsikviesti savo tėvą 60 m. amžiaus ir motiną 53 m., bet negali, nes įstatymas reikalauja tėvui 65 m., motinai 60 m. amž., o pilnamečių seserų ir brolių visai neįsileidžiama.

•

Dantų gydymo kabinetai vaikams Ontario prov. yra įrengti geležinkelio vagonuose. Du tokie vagonai ištisus metus lanko įvairias prov. vietoves, kur sunku pasiekti dantistą. Vagonuose yra visi reikalingi įrengimai su sava elektros jėga, laukiamuoju kambariu vaikams ir specialiu kambariu dantų gydytojui. Kasmet 4000 vaikų pasinaudoja šia tarnyba, išlaikoma Ontario sveikatos departamento. Ji veikia jau 30 metų.

Gail. seserų padėjėjų - slaugių kursai Ontario prov. rengiami kasmet. Jie pradedami sausio, balandžio ir rugsėjo mėn. šiuose miestuose: Fort William, Hamilton, London, Sudbury, Toronto. Į kursus, trunkančius 10 mėn., priimamos mergaitės bei moterys nuo 17 metų amžiaus, išėjusios bent 8 pr. mokyklos skyrius. Baigusios kursus gauna diplomus ir vardą "The Certified Nursing Assistant". Be pagalbinių darbų ligoninėse šios slaugės gali dirbti mokyklų sveikatos priežiūroje ir vaikų sveikatingumo kėlime. Slaugių šiuo metu Ontario prov. labai trūksta. Ontario sveikatos departamentas kviečia moteris susidomėti šia profesija ir suinteresuotoms teikia informacijas: Division of Health, Information, Ontario Dep. of Health, Queen's Park, Toronto.

Veteranams pripažins kanadiečių teises

Lenkų pulkininkas St. Sznuk, kuris anksčiau yra buvęs Lenkijos karinis attache Otavoje, o vėliau karinės misijos viršininkas, šiuo metu dirbąs valdinėje įstaigoje ir prieš metus buvęs kandidatu į seantorius, aktyvus lenkų veteranų veikėjas Kanadoje jau seniai rūpinosi, kad lenkams pereito karo veteranams būtų pripažintos kanadiečių veteranų turimos teisės. Prieš porą metų veteranų reikalu ministerijai jis įteikė tuo reikalu specialų memorandumą. Jis gavo veteranų ministerio A. J. Brooks laišką, rašytą liepos 7 d., kuriame sakoma, jog atitinkamo įstatymo projektas "Bill C-71" jau pateiktas parlamentui. Pagal jį sąjungininkių valstybių pereito karo veteranams pripažįstamos tokios pat lygios teisės su kanadiečiais, kokios buvo pripažintos I Pasaulinio karo sąjungininkų kariuomenių veteranams. Įstatymas jau praėjęs per parlamentą ir trūkstą tik senato patvirtinimo.

Pagal naująjį įstatymą sąjungininkių valstybių pereito karo veteranai galės gauti veteranų pensijas ir kitas privilegijas lygiai su kanadiečiais, išgyvenę Kanadoje 10 metų. Pensijos mokamos nuo 60 metų amžiaus arba nuo 55, jei veterano sveikata silpna. Našlaičiams duodama parama iki 17 metų, o jei eina mokslus — iki 21 metų. Betgi tomis pensijomis galės naudotis tik tie sąjungininkių valstybių veteranai, kurie yra buvę fronte ir bent 365 dienas tarnybos atlikę Jungtinės Karalystės teritorijose.

Šituo naujuoju įstatymu tiktų susidomėti ir lietuviams, kurie karo metu likimo buvo nublokšti į Anderso lenkų armiją ar kokias kitokias formacijas, priklausiusias sąjungininkų armijoms.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Tarėsi slaptosios žvalgybos vadovai

Kažkur V. Vokietijoj susitiko JAV ir V. Vokietijos žvalgybos vadovai — Allen Dulles ir Reinhard Gehlen. Niekas nežino jų susitikimo tikslo, tačiau jaučiama, kad tai vienas iš eilės susitikimų derinti bendram darbui. Jei A. Dulles savo darbe įkliuvo su U-2 lėktuvu, tai R. Gehlen per 20 metų šioj tarnyboj išvengė visų pinklių, nors nekartą buvo patekęs pavojun. 1953 m. prie Miuncheno būtų buvęs pervertas kulipkos, jei ne specialus automobilio langoˌstiklas. Sovietų agentai nekartą bandė pagrobti jo žmoną su 4 vaikais. Jis pats keliauja įvairiom pavardėm bei pasais. Sovietai yra apšaukę jį nacizmo atgaivintoju, nors niekad nėra buvęs nacionalsocialistų partijos nariu. Jie dabar kaltina jį organizuojant A. Eichmanno išvadavimą iš Izraelio kalėjimų. Ir visa tai dėl to, kad R. Gehlen yra didelė rakštis sovietams. Jo suorganizuota žvalgybos tarnyba yra geriausiai informuota įstaiga apie sovietų slaptus planus bei pajudėjimus. Pvz. jos dėka buvo 1948 m. likviduotas čekų šnipų tinklas V. Vokietijoj. Ištisus dvejus metus jos agentas sėdėjo R. Vokietijos kompartijos šefo W. Ulbricht kabinete. Ir kai pastarasis pajuto, anas spruko į vakarus.

R. Gehlen savo karjerą pradėjo vokiečių kariuomenėje. 1944 m. jam buvo pavestas žvalgyti rytų frontas. Tais pačiais metais jis pranešė, kad sovietai rengia didelį žiemos puolimą, kuris galįs sutriuškinti rytines vokiečių armijas. Laukęs Hitleris tarė: "Tai didžiausias melas nuo Džingis Chano Laikų!". Esą Gehlen turėtų būti pasiųstas beprotnamin. Štabo virš. H. Guderian atsakė: "Tai siųskite ir mane drauge su juo". Gehlen pramatymas pasitvirtino, armijos buvo sumuštos, o pats Gehlen, pasiėmęs svarbiausias žvalgybos bylas, pasislėpė, pataręs ir savo 30 pagrindinių bendradarbių eiti į pogrindį. Atėjus JAV armijom, Gehlen su visom bylom ir bendradarbiais perėjo jų tarnybon. Vienas amerikiečių žvalgybos pareigūnas prasitarė, esą Gehleno tarnyba žymiai daugiau žinojusi apie sovietus nei amerikiečius ir tuo daug pasitarnavusi. Nuo 1955 m. Gehlen yra V. Vokietijos slaptosios žvalgybos viršininkas, įsikūręs netoli Miuncheno Pullach miestelyje. Jo žinioje yra 5000 nuolatinių tarnautojų ir kitatiek proginių. Jo uždavinys — rinkti informacijas iš sovietinių kraštų ir sekti sovietinius šnipus V. Vokietijoje. Nuo 1951 m. V. Vokietijoje buvo suimti 1799 šnipai ir nubausti, 16.500 susekti, bet nebausti, nes įrodę, kad buvę priversti, įbauginti, apgauti ir nepadarę dar žalos.

Gehlen tarnybos agentai yra paskirstyti į 4 grupes: 1. veikiantieji kompartijose ir jų valdžios tarnybose; 2. gyvenantieji arti svarbių sričių ar komunistų asmenų ir gali nuolat teikti informacijas; 3. keliaujantieji bei sugebantieji pastebėti specifinius dalykus; 4. dvigubieji agentai, tariamai dirbą komunistams, bet faktiškai V. Vokietijai. Visi jie betgi vengia kurstyti žmones sukilti ar griebtis sabotažo, nes tai esą neišmintinga, kai nėra karinės paramos iš vakarų.

Steigiamojo Seimo 40 metų sukaktis

ZENONAS IVINSKIS

IV.

Kiti Steigiamojo Seimo darbai ir jo svarba

Steigiamasis Seimas ne vien tik davė konstituciją, išleido žemės reformos įstatymą, ar įvedė savą valiutą. Jis tvirtino taip pat visokias sutartis, jis dalyvavo visose ano meto Lietuvos kančiose ir skausmuose.

Dar prie laikinosios vyriausybės jau buvo prasidėjusios derybos su Sovietų Rusija ir jos buvo baigtos pasirašant 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartį su Maskva. Steig. Seimas tą sutartį patvirtino. Popieriuje, tiesa, Sovietų Rusija pripažino Lietuvai pilnas etnografines sienas rytuose, bet jų nė 1939 m. spalio 10 d. sutartimi nė iš tolo nedavė . . . Popieriuje buvo taip pat eilė užrašų, kurie lietė iš Lietuvos rusų išvežtą, Pirmajam Didž. Karui prasidėjus, turtą. Sutartimi buvo žadama nuostoliams padengti virš 100. 000 ha miško. Negražinti buvo ir kiti savo laiku iš Lietuvos išvežti kultūriniai turtai. Pvz. negrįžo iš Maskvos "Lietuvos Metrika", arba didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės valstybinis archyvas. Jokie klabinimai negelbėjo.

Santykius su vokiečiais Lietuva atskira sutartimi sutvarkė St. Seimui jau pasibaigus, t.y. pirmojo Seimo laikais. Kol santarvininkai su geroku nepasitikėjimu į naująją valstybę žiūrėjo ir dar jos de jure nepripažino, nenorėjo Lietuva sau susilaukti priekaištų prancūzų ir jų sąjungininkų akyse. O prancūzus nedraugiškai Lietuvos atžvilgiu stipriai nustatinėjo lenkai, kurie, nors ir patys, kaip ir Lietuva, kėlėsi iš svetimųjų jungo naujam gyvenimui, labiausiai tačiau kenkė atsistatančiai Lietuvai.

Santarvininkai vis dar Lietuvos nepripažino de jure. Buvo sakoma, kad Lietuva dar neturinti nustatytų su kaimynais sutartų sienų. Tad šituo būdu lenkai manė, veikdami per prancūzus, padaryti Lietuvą sukalbamesnę. Bet lietuvis, matydamas savo pusėje šventą teisę, nemanė taip pigiai kraštą — tada jis dar buvo vadinamas "Litwa Środkowa", — be jokių sąlygų aneksuoti. Steigiamasis Seimas ir ministerių kabinetas visą laiką buvo tos nuomonės, jog pirmiausia lenkai turi atstatyti sulaužytą Suvalkų sutartį, o tik paskui galima bus kalbėti apie naujas sutartis. Hymanso projektas, apie kurį tiek daug dienų buvo kalbėta Steig. Seime, buvo kaip tik nevykęs kompromisas, garantuojąs ne tik Vilniaus, bet ir Kauno kantone (Lietuva turėjo būti išdalinta kantonais) lenkų kalbą ir Lenkijos įtaką. Su Lenkija būtų reikėję koordinuoti ir užsienių politiką. Lietuva gi negalėjo priimti jokio kompromiso, kol Vilniaus krašte buvo okupacija.

Šitokioje atmosferoje, kur santykiai su artimu kaimynu nuolat temdė užsienio santykius, teko Steig. Seimui veikti ir leisti įstatymus. Su Vilniaus problema iš dalies siejosi ir Lietuvos de jure pripažinimo klausimas, kuriuo Steig. Seime taip pat nuolat daug buvo kalbama ir rūpinamasi.

Antrus metus Steig. Seimas jau rinkosi į savo posėdžius, o kitos alijantų didžiosios valstybės vis dar Lietuvos nepripažino. St. Seimas ir vyriausybė skaudžiai išgyveno ir vis sielojosi, kada 1921 m. pradžioj vadinama Augščiausioji Taryba (Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija), susivažiavusi Paryžiuje, nutarė pripažinti Latviją ir Estiją, o Lietuvą išskyrė. Tai buvo padaryta Prancūzijai intervenuojant, kitaip sakant, stengiantis Lenkijai. Buvo vis sakoma, kad Lietuva dar neturinti nustatytų sienų.

Lenkija gerai žinojo, kaip Lietuva to pripažinimo troško, ir todėl buvo pasilikta nors tokia spaudimo priemonė. Steigiamojo Seimo sluogsniuose šitas išskyrimas buvo palikęs gana sunkaus įspūdžio, nes buvo susidariusi Lietuvą klaidinanti nuomonė, jog de jure pripažinimas atnešiąs visokių gėrybių . . . , o nepripažinimas de jure galįs nuvesti iki nepriklausomybės nustojimo.

Lietuva tačiau susivaldė ir tokį jos aplenkimą, kaip tada ne vienas užsienio diplomatas stebėjosi, priėmė su skausmu, bet ir su savigarbos pajautimu. Kitur būtų buvę mažiausia padarytos demonstracijos ir išdaužyti anų atstovų bei misijų langai . . . , kaip patys svetimieji atstovai tai pastebėjo.

Lietuva su kitomis Pabaltijo valstybėmis buvo 1922 m. rugsėjo 22 d. priimta į Tautų Sąjungą. Bet tai dar neišsprendė teisinių santykių su kitomis valstybėmis. Kai Latviją ir Estiją jau buvo pripažinusios 21 valstybė, Lietuva dar tebuvo pripažinta tik septynių valstybių.

Steigiamasis Seimas, kuris vis tuo klausimu daug rūpesčio rodė, išgyveno didelį džiaugsmą, kai 1922 m. liepos 28 d., kelios dienos prieš Konstitucijos priėmimą, JAV Lietuvą pripažino de jure. Žinoma, daug čia buvo pasidarbavę Amerikos lietuviai. Tik metų gale (gruodžio 20) Lietuvą pripažino de jure ir anos keturios Augščiausios Tarybos valstybės.

Tuo būdu esame išsiaiškinę Steigiamojo Seimo susirinkimo aplinkybes, kaip ir jo paties atsiradimą. Apžvelgėme ne tik jo svarbiausius darbus, bet buvo probėgšmiais pažvelgta ir į tą atmosferą, politines aplinkybes bei tarptautinių santykių trukdymus, kuriuose jaunam Lietuvos Steigiamajam Seimui teko veikti. Tik ano meto laiko rėmuose labiau išryškėja ir toji didelė St. Seimo darbų reikšmė. O toji reikšmė yra ne vien istorinė ir nėra pradingusi su sugriautu gyvenimu.

Steigiamasis Seimas lietuvių tauton atnešė ir įskiepijo tikro demokratinio gyvenimo sąvokas. Tik tos rūšies demokratiją realizavus, kaip ji buvo lietuvių tautai garantuota Steigiamojo Seimo priimtoje konstitucijoje, tegalima kalbėti apie lietuvių tautos laisvę ir tikrą demokratiją. Jokie kiti erzacai ir pakaitalai šito idealo negali atstoti. (ELI).

Dabar daugelis nešioja
Dirbtinius dantis
mažiau bebūgštaudami
Valgo, kalba, juokiasi ar čiaudo be baimės, kad dirbtiniai dantys nepradėtų kristi, slysčioti ar krutėti. FASTEETH laiko dantis daug tvirčiau ir patogiau. Šie puikūs milteliai neturi jokio kliju ar sulipimo skonio ar jausmo. Nesukelia pasibiaurėjimo. Jie yra šarminiai (berūgščiai). Sustabdo "plokštelių kvapą" (dantų kvapą). Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

Lietuvio palikimas

Vienas Kanadoje miręs lietuvis parašė labai gražų, tautinį testamentą. Aprūpinęs savo gimines ir apmokėjęs skolas, visą savo turtą paliko BALFui, jei jo mirties dieną Lietuva dar bus okupuota. Teismui pristačius įrodymų, kad Lietuva tebėra okupuota, BALFas gavo $2.261,61 palikimo. Surinkus daugiau žinių apie šį patriotą-geradarį, visuomenė bus painformuota plačiau.

Lenkijos valdžia atsiprašė kardinolo

Grįžtąs iš Romos po kanoniškojo vizito pas popiežių vysk. Kowalskis, važiavęs per Čekoslovakiją, ant Lenkijos sienos buvo sulaikytas ir 3 val. išlaikytas kalėjime. Ji paleidus betgi pasieniečiai negražino jo vežto popiežiaus laiško Lenkijos primui kardinolui Wyszynskiui ir daugelio knygų. Grįžęs vysk. Kowalskis apie įvykį pranešė kardinolui, o vyriausybei pasiuntė protestą, nes Bažnyčios ir valstybės sutartis numato vyskupų laisvą susisiekimą su Vatikanu.

Po keleto savaičių vyriausybė visdėlto atsiprašė ir kardinolo ir vyskupo Kowalskio, o konfiskuotus dalykus sugrąžino.

Aritmetika ir politika

N. Chruščiovas, viešėdamas Bukarešte geros nuotaikos momentu prasitarė apie savo grumtynes su augšč. sovieto prezidiumu 1957 m. Esą jis tada vos nebuvęs nuverstas. Esą , Bulganinas, jo draugas jau 20 metų, taręs per posėdį: "Mes esame 7 prieš jus 4". Chruščiovas gi atsakęs: "Aritmetiškai tai tvarkoje, bet politikoj yra kitaip. Aritmetikoj du kart du keturi, bet politikoj išeina kitaip". Ikišiol politika buvo Chruščiovo pusėj. Visi jo 7 priešininkai išlėkė iš prezidiumo: Bulganinas gyvena kaip pensininkas Maskvoj, Molotovas — tolimojoj Mongolijoj, Malenkovas — tolimame užkampyje tvarko elektros jėgainę. Panašiai 'sutvarkyti" ir kiti oponentai.

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

Vertė P. BRA-KAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

1943-1944 m. žiema mums buvo gan sunki. Po gana sėkmingų rudens kovų prasidėjęs blogas oras mums daug pakenkė. Amerikonai pradėjo naudotis anglų metodu. Iki šiol jie bombarduodavo tiktai geram orui esant. Dabar jie bombardavo su H2S. Mes tą radaro taikiklį vadinome H2X. Prieš bombų taikintoją stovinčiam ekrane vanduo matėsi tamsiai, o žemė šviesiai. Miestai skyrėsi dar šviesiau. Pavienių taikinių, žinoma, nebuvo galima atskirti. Todėl buvo galima bombarduoti tik tuos taikinius, kurie stovėjo prie aiškių ilankų ar upių. Bremen, Kiel ir Wilhelmshaven buvo pagrindiniai šiuo laiku amerikiečių taikiniai. Nors tie bombardavimai buvo gana sėkmingi, bet amerikonai jiems neteikė daug reikšmės. Juos jie vykdė daugiau savo bombonešių įgulų nuotaikoms pakelti, kurios po rudens buvo gan smarkiai nupuolę. Amerikiečių bombardavimo puolimai buvo pasiekę gan kritišką tašką. Bereikėjo mums dar daugiau sustiprinti gynybą ir mes būtume tapę padėties šeimininkai. Bet mes buvome beveik bejėgiai prieš šiuos aklus bombardavimus. Priešas paprastai turėjo patogias sąlygas pakilti ir susidėstyti į dalinius Italijoje ar Anglijoje. Mūsų naikintuvams tekdavo pakilti blogam orui esant ir tik prasimušę pro debesis jie galėdavo susirinkti krūvon. Nedaug teturėjom lakūnų, kurie sugebėjo skristi aklai. Be to, lėktuvai nebuvo ir pritaikinti tokiam orui. Jie neturėjo jokių prietaisų aklam skridimui, jokių automatinio vairavimo įrengimų. Pakilus virš debesų, kabinų langai labai dažnai būdavo apledėję. Su apledėjusiais langais mūsų lakūnai būdavo geri taikiniai priešui. Vietoj kad stengtis kaip nors tuos trūkumus pašalinti, vyriausia vadovybė verste versdavo per kiekvieną bombardavimą neparuoštus lėktuvus bei lakūnus pakilti. Rezultate mes turėjome didelių bereikalingų nuostolių.

•••

Sunki gynybos padėtis iššaukė naują naikintuvų rūšį būtent naikintuvus - savižudžius. Idėja kilo tarpe pačių lakūnų, kurie, matydami nepaprastą prieš persvarą, nepasitraukė iš kovos, bet pasiūlė kovoti su bombonešiais nežiūrėdami savo gyvybės. Jie pasiūlė sudaryti dalinius, kurie stengtųsi mirti nešančius bombonešius numušti su savo lėktuvu. Neabejotinai ši idėja parėjo nuo japonų "kamikaze" pilotų, kurie, kad sunaikinus svarbų taikinį, smigo tiesiai su lėktuvu. Mūsų europiečių prigimčiai tai buvo svetima. Galėjome tik stebėtis tokiais dalykais. Todėl aš tokį pasiūlymą atmečiau. Bet tokia mintis, kurios pačiu pagrindiniu autorium buvo maj. Kornatzki, davė idėją sudaryti specialius dalinius, kurių pareiga buvo ne smogti į bombonešius su lėktuvu, bet priskristi ir šaudyti iš taip arti kaip tik įmanoma, t.y. betkokia kaina numušti bombonešį. Jeigu tuo momentu kuris lėktuvas bus smarkiai pataikintas, visada galima jį nukreipti į bombonešį ir iššokti su parašiutu. Pradžioj buvo sudarytas tik vienas toks skyrius, paskui pilna eskadrilė, ir aš jau galvojau po vieną eskadrilę pridėti prie kiekvienos grupės, bet invazija suardė planus. Tie savižudžiai buvo aprūpinti naujausiais FW-190 naikintuvais, ginkluotais keturiomis 20 mm patrankėlėmis, o vėliau dviem 20 mm ir dviem 30 mm. Lakūnas buvo dar apsaugotas papildomomis plieno plokštėmis. Savanorių netruko ir jie ne vieną bombonešį nuleido žemyn. (Maj. Kornatzki karo pabaigoj su keliais savo draugais surado lakūno mirtį, smigdami ant bombonešių ir užsimušdami. P. B.).

•••

1944 m. sausio ir vasario mėn. mes, pagal Hitlerio įsakymą — už bombas atsilyginti bombomis, numetėm ant Anglijos 1000 tonų bombų. Anglai per tą laiką ant Vokietijos numetė 27.000 tonų. Nieko mums neliko kaip tik sustiprinti gynybą. Speer vadovaujami, mes dar kartą 1944 m. bal. mėn. kreipėmės į Goeringą, kviesdami susiprasti ir sumažinti bombonešių gamybą. Goeringas mus išklausęs reikalavimą griežtai atmetė, nes pagal Hitlerio įsakymą bombonešių gamyba negali būti sumažinta. Priešingai, jis reikalavo dar padidinti. Bombonešiai pasilieka aviacijos pagrindu. Turi būti gaminama nemažiau kaip 400 keturmotorinių HE-177 ir 500 dvimotorinių JŪ-88 per mėnesį. Tai galima buvo padaryti smarkiai sumažinus užplanuotą naikintuvų gamybą. Nebegelbėjo jokie įrodinėjimai ir faktai. Net ir šiuo metu vyriausia vadovybė bombonešius laikė svarbesniais už naikintuvus. Taip bombonešių gamyba dar padidintai ėjo ir toliau. Kai šiais metais buvo bombarduojamos dirbtinės naftos gamyklos ir rafinerijos, bombonešiai nepajėgė jų apsaugoti. Tuo tarpu stipri naikintuvų apsauga būtų įstengusi. Tuojau nebeliko benzino net bombonešiams išbandyti. Šimtų tūkstančių darbininkų vaisius reikėjo išmesti į laužą dar karui tebeinant.

Laimei Speer darė viską, kad kaip nors pakėlus naikintuvų gamybą. Pasisekimas buvo nepaprastas. Nors lėktuvų fabrikai buvo subombarduoti ir bombarduojami, 1944 m. vokiečiai pastatė visokių rūšių 38.000 lėktuvų. Kai pradžioje karo per metus, kai dar nei vienas fabrikas nebuvo subombarduotas, pastatė tik 8295. Ilgą laiką karui prasidėjus mes apsiėjome su 27 didesniais lėktuvų fabrikais. Dabar, Speer vadovaujant, lėktuvų gamyba buvo išskirstyta po 729 vidutines ir mažas dirbtuves. Tos dirbtuvės buvo įrengtos nenaudojamuose tuneliuose. Kaikur net buvo pravesti geležinkelio pravažiavimai aplink, kad esamą tunelį būtų galima panaudoti dirbtuvėms. Net kaikurios Berlyno požeminio traukinio vietos buvo paverstos lėktuvų fabrikais. Dirbtuvės buvo įrengtos kasyklose, giliuose sląniuose ir gerai užmaskuotuose miškuose.

•••

Norėdamas dar kartą pilnai įsijausti ir suprasti padėtį, kurioje mes esame, 1944 m. pavasario gražią dieną, kartu su dieniniu naikintuvų inspektorium pulk. Trautloft, aktyviai dalyvavau kovose. Buvo pranešta, kad stambus priešo bombonešių dalinys artėja prie Olandijos krantų. Kaip ir visuomet, mes juos sekėme iš mažos Hottengrund vadovietės.

Liepiau aerodrome paruošti du Focke-Wulfs Staaken ir pakviečiau inspektorių lydėti mane. Po dešimt minučių mes skutom vakarų link, kildami iki 2500 pėdų. Reicho naikintuvų bangos ilgiu gavome visas žinias liečiančias iš 800 bombonešių susidedantį dalinį — vietą kurioje randasi, augštį, skridimo linkmę ir t.t. Taip pat žinias apie lydinčius naikintuvus. Vos praskridę Elbę į šiaurę nuo Magdeburgo, jau pastebėjome atskrendančius. Nuo penkių iki dešimt mylių atstumo praleidom amerikiečių dalinį pro šalį. Praėjo aštuoni šimtai bombonešių. Tūkstančiai tonų mirties, sunaikinimo ir ugnies skrido viduje jų sidabrinių liemenų į Vokietijos širdyje numatytus taikinius. Reikėjo daryti ką nors. Banga po bangos nepasibaigiantis keturmotorinių bombonešių dalinys! Kairėj ir dešinėj, viršuj ir apačioj su ir be dujų pėdsakų didelė gauja Mustang naikintuvų. "Priešo naikintuvų apsaugos nuotolis nesiekia toliau Elbės!" — tai generalinio štabo kartojama frazė. Jau jie seniai nustojo kalbėti apie Ruhr, bet vis dar atsisako matyti, kas realiomis raidėmis išrašoma Vokietijos danguje.

(Bus daugiau)

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDV. ŠULAITIS

Liepos 17 d. Čikagoje buvo svarbus įvykis: Dariaus - Girėno skridimo į Lietuvą 27 m. sukakties minėjimas, prie kurio dar buvo prijungta ir Žalgirio mūšio laimėjimo 550 m. sukakties ir Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimai.

Šis, galima sakyti, trigubas minėjimas nebuvo toks, kokio reikėjo laukti. Tiek organizuotų žmonių skaičiumi, tiek publikos gausumu jis buvo mažesnis už visą eilę anksčiau įvykusiųjų eilinių Dariaus-Girėno sukakties minėjimų, pravedamų čia kas metai.

Parade gausiausiai pasirodė skautų organizacija, kurią atėmus, dalyvių skaičius būtų labai liesas. Organizacijų bei grupių atžvilgiu paradas buvo gausokas, bet kas iš to, kad nemaža iš jų susirinko tik po 10 žmonių ir be jokių šūkių, vežimų ir pan., pasiuntė krypuoti gatvėmis.

Čikagai, kuri turi 13 lietuviškų (arba bent taip vadinamų) ir vieną vidurinę mergaičių mokyklų, toks pasirodymas parade ir tokiame dideliame minėjime yra skandalingas. Juk nebūtų sunku suorganizuoti bent 1.000 mokinių su lietuviškomis vėliavėlėmis, įvairiais plakatais, gyvais paveikslais ir pan. Ypatingai, jeigu šiam dalykui būtų iš anksto ruošiamasi ir jeigu tos mokyklos rodytų bent šiokio, tokio palankumo. Neparankus atostogų metas čia nėra labai teigiamas reiškinys, bet jeigu kas mėgino ar mėgina vien tik tuo pasiteisinti, atrodo, yra tik paprastas išsisukinėtojas iš lietuviško darbo lauko.

Nežiūrint dalyvių negausumo, minėjimas buvo gana skoningas. Jam daug svarbos pridavė visos Amerikos respublikonų partijos komiteto pirm. senatoriaus Thruston B. Morton dalyvavimas ir kalbos pasakymas. Šis senatorius, kuris yra vienas iš respublikonų partijos rimtesnių kandidatų į JAV viceprezidento postą (tas paaiškės per respublikonų konvenciją Čikagoje šio mėnesio gale), užtikrino, kad jo atstovaujama partija neužmirš anksčiau padarytų pažadų Lietuvos bei kitų sovietų pavergtų tautų išlaisvinimo reikalu.

Žinoma, jo kalba gal ir buvo daugiau lyg ir balsų medžiojimas ateinančiuose rinkimuose, bet vis tiek yra malonu, kad respublikonai bent žodžiais dar pasisako už kovą dėl pavergtųjų tautų išvadavimo, ko demokratai savo konvencijoje Los Angeles jau nepadarė.

Sen. Morton kalba atkreipė vietinės spaudos dėmesį, kuri plačiai citavo jo žodžius. Lietuviškai kalbą pasakė konsulas dr. P. Daužvardis. Invokacijas perskaitė prel. Ig. Albavičius (katalikų) ir kun. A. Trakis (evangelikų). Norisi pažymėti, kad jos, kaip ir daugumas ankstesniųjų invokacijų, buvo kiek per ilgos. Būtų žymiai efektingiau, jeigu būtų kalbama trumpai, bet drūtai. Tokia yra publikos nuomonė ir jos visdėlto reikėtų paisyti.

Reikia pažymėti, kad amerikiečių spauda gerokai išpūtė minėjimo dalyvių skaičių. Pvz. "Chicago Sun-Times", rašinyje "Two Lithuanian Pilots Honored in Rites Here" paminėjo, kad buvo susirinkę apie 20.000, nors kitame puslapyje po tilpusia nuotrauka priskaitė tik 4.000. Ištikrųjų dar bent tūkstantine buvo perdėta, tačiau tai jau bent apytikris kiekis.

•••

LB Čikagos apygardos valdyba — oficialus Lietuvos paviljono tarpt. Čikagos prekybos parodoje rengėjas, liepos 17 d. buvo sukvietusi lietuviškos spaudos bei radio programų atstovus paaiškinti — kodėl paviljoną rengė jie, o ne kiti, kodėl jo direktoriumi buvo dail. A. Valeška, o ne kitas, ir panašiai.

Čia buvo duoti lyg ir atsakymai į įvairius spaudoje padarytus užmetimus rengėjams bei skyriaus direktoriui. Pagrindinius pranešimus padarė apyg. vald. pirm. J. Jasaitis ir dail. A. Valeška. Pirmasis pažymėjo, kad tie, kurie dėl parodos kaltina dail. A. Valešką, turi teisę kaltinti ir LB Čikagos apygardą, nes ši parodžiusi visišką pasitikėjimą dail. A. Valeškai ir davusi jam laisvas rankas. Esą buvo permažai laiko, kad rengėjai būtų galėję statyti kokius nors reikalavimus, su kuo vistiek niekas nebūtų sutikęs.

Dail. A. Valeška plačiai nupasakojo savo "liniją" parenkant parodos eksponatus. Jo supratimu, išstatytieji eksponatai, prie esamų sąlygų buvo reprezentatyvūs. Taip pat išsireiškė, kad neigiamų įvertinimų šviesoje, jis nesutiktų vadovauti panašiai parodai.

Klausimų perijode išryškėjo ir daugiau parodą liečiančių "paslapčių". Buvo pareikšta, kad parodoje išstatytas Lietuvos žemėlapis apima tas sritis, kurios buvo nepriklausomos Lietuvos patvirtintos. Esą, jeigu mes norime, kad kiti gerbtų Lietuvos sienas, mes taip pat turime būti nuosaikūs ir nereikalauti žemių iki Juodosios jūros.

Paaiškinta, kad "liesoji" Vytis nėra dailininko išsigalvojimas, bet atėjusi iš Vytauto laikų ir jau buvusi nepriklausomoje Lietuvoje kaikur naudojama. "Riebioji" Vytis yra lenkų gaminys, bandytas įpiršti lietuviams.

Paklausus apie lėšas, pareikšta, kad rengėjai turės apie $800 nuostolio. Parodą nėra paremusi nė viena lietuvių politinė įstaiga, nors į kaikurias buvo kreiptąsi. Taip pat ir iš politinių partijų susilaukta labai nežymios piniginės paramos. Laiškais buvo kreiptasi į visus žinomus lietuvius daktarus, kunigus, įvairius "bagočius", tačiau iš jų visų (apie 200) atsiliepė nepilnas 10. Buvo pažadėta vėliau duoti smulkią apyskaitą iš kurios paaiškėsią, kas yra tikrieji iletuviško darbo rėmėjai.

Taip pat susirinkusiems buvo perduotas anksčiau į juostą įrašytas pasikalbėjimas su parodoje budėjusiomis lietuvaitėmis, kurios paaiškino, kokios buvo parodos lankytojų nuomonės apie Lietuvos skyrių. Daugumas lietuvaičių pareiškė, kad amerikiečiai Lietuvos skyrių įvertinę neblogai. Be to, čia buvo pademonstruotas ir trumpas filmas, rodantis parodos lietuviškąjį paviljoną, kurį pagamino D. Bielskus.

Ši lyg ir lietuviška spaudos konferencija yra gana teigiamas reiškinys, nes ji padėjo išaiškinti daug faktų arba bent juos paryškinti. Būtų gera, kad panašias konferencijas surengtų ir mūsų kitų darbų vykdytojai bei "veiksniai", kurių dauguma vis dar bijosi dienos šviesos.

Lenkai gynę ir Lietuvą

Švenčiant buvusio Lenkijos premjero gen. Wl. Sikorskio žuvimo 17-ąsias metines, iškilmingoje akademijoj Londone gen. M. Kukiel pranešė, kad jau esąs paruoštas tomas dokumentų, kuris nušvies pastarojo meto lenkų ir sovietų santykius.

Knyga turėsianti 600 psl. ir netrukus pasirodysianti. Joje būsią daug įdomios medžiagos, o pats įdomiausias jų tarpe Sikorskio nota Stalinui, pasiųsta 1942 m., kai Maskva vedė derybas su Anglija dėl sutarties, kurios vienoje klauzulėje buvo numatyta pripažinti visus Sovietų Sąjungos užgrobimus 1939-1940 m. Toje notoje Sikorskis griežtais žodžiais atmetęs visas Sovietų pretenzijas į buvusios Lenkijos rytines sritis ir taip pat stojęs ginti Lietuvą.

Toji nota Staliną labai įsiutinusi, o kai Anglija nuo sutarties sudarymo susilaikė, Maskva visą kaltę metė lenkams.

Ambasadorius Raczynskis prisimena 1942 m. sausio mėn. paskelbęs 'Sunday Times" eilę straipsnių apie būsimuosius pokario santykius Rytų Europoje. Jis kalbėjęs apie to regijono tautų suartėjimą, prie jų priskirdamas Vengriją ir Pabaltijo valstybes. Tai reiškė nepripažinimą Pabaltijo inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, nepripažinimą jos teisių pasirūpinti šio regijono tautų likimu ir visišką jos įsikyrimą. Maskvą tai taip pat labai siutino.

Bagdadas. — Lenkijos prekybos attache W. Maczynski pasitraukė iš ambasados ir gavo Irako vyriausybės globą. Sakoma, kad taip pat vienas Bulgarijos diplomatas ir du vengrų inžinieriai, prisiųsti dirbti Irake, pasitraukę į kitas valstybes.

Elektros - Electronic
Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

Padaromi minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina.
Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Namų tel. AM. 1-0537

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekunas WA 2-6181

VASARVIETĖ MERCURY LODGE
prie LAKE SIMCOE, 109 Orchard Beach, Keswick, Ont.
40 mylių nuo Toronto.
Telefonas Keswick GR. 6-4073. • Savininkai L. P. Krilavičiai

Siuntinių siuntimo įstaiga
Baltic Exporting Co.
Vasaros atostogoms uždaryta nuo liepos 21 dienos iki rugpiūčio 6 dienos imtinai.

DABARTINĖ LIETUVA

(Tęsinys iš pr. nr.)

Politiniai faktoriai tame lietuvio inteligento smalsume nustumti į antrą ar net trečią planą. Štai kodėl komunistų paleistas šūkis "pavyti ir pralenkti Vakarus" nėra toks komiškas. Jo pagrindas slypi kur kas giliau. Tiek Lietuvos, tiek ir kitų šalių žmonės nori gerai, gražiai gyventi. Štai čia ir griebiamasi kortos, kuria galima lošti.

Negalima pasakyti, kad inteligentai Lietuvoje mažai uždirbtų, tačiau kas nenori turėti daugiau? Kainos buitinėms prekėms Lietuvoje augštos, o "plačiai" išleisti ne kiekvienas gali.

Darbo vaisiai matomi

Šiandien, kaip niekada, yra pakilęs tautinės garbės jausmas. Jei pirmaisiais pokario metais didesniuose miestuose įstaigų ir parduotuvių iškabos buvo rašomos dažniausia rusų kalba, tai šiandien galima pastebėti kitą medalio pusę. Išnyksta tokios iškabos, jų vietą užima gražios lietuviškos. Niekas nesidaro iškart. Betkoks lietuviškos dvasios puoselėjimas, pastangos išlaikyti tautinį branduolį betkokiomis sąlygomis — yra inteligentinių sluogsnių nuveikta darbo dalis. Visas šis "lietuvėjimas", jei galima taip išsireikšti, davė tautiečiams daug drąsos ir jėgų.

Prieš keletą metų Lietuvą įvairiais keliais pradėjo pasiekti užsienio lietuvių spauda. Tiesa, ji nėra visiems prieinama, bet laikraščių redakcijos, bibliotekos gauna Amerikoje ir kitose šalyse išeinančius laikraščius. Jie skaitomi su įdomumu. Bėda tik, kad tiek dabartinė Lietuvos spauda, tiek užsienio lietuvių leidiniai nepažykšti vieni kitiems piktų žodžių. Jie pralenda visokia forma. Man teko kalbėtis su gerbiamu ir žinomu Lietuvoje profesorium.

— Paskaitau kartais "Dirvą", — prisipažino profesorius. — Gerai, kad lietuviai ir užsienyje nesudeda rankų, nesirūpina vien tik savo asmeniniais patogumais. Leidžia laikraščius, knygas, kitus leidinius. Bet kartais perdaug jau piktai apie mus kalba. Štai skaičiau kaikieno mažą žinutę, kad, girdi, Lietuvoje visos knygos tik šlamštas, o ten užsienyje lietuviai knygų išleidžia žymiai daugiau ir visos labai geros. Aš nekalbu apie grožinę literatūrą, bet mokslinių veikalų, meno studijų, Lietuva išleidžia tikrai gerų. Užgauna širdį žodžiai, būk mes niekam verti . . .

Paprasti profesoriaus žodžiai, bet juos daug širdies. Šis faktas dar kartą rodo, kad lietuvis inteligentas domisi viskuo, kas pasiekia jo akį ir ausį, domisi savo tautiečių veikla, darbais.

Lietuvoje inteligentai nesėdi sudėję rankas, jie daug dirba visose srityse ir kiekvieno intelektualo siekimas yra — betkokiomis sąlygomis iškovoti Lietuvai, lietuviams gerą vardą. Užsienyje gyvenantieji lietuviai turi galbūt geresnes sąlygas. Plačius įvairių specialybių sluogsnius jie gali informuoti apie Lietuvą, jos žmones, kultūrą ir buitį. Pagrindinė Lietuvos gyventojų masė savo gerą vardą gali iškovoti kuo nors pasireikšdama, iškildama sovietinių tautų tarpe. Ir reikia pasakyti, kad lietuviai ukrainiečių, gruzinų, estų ir kitų tautų akyse yra darbšti, gabi, energinga tauta. Šitas pripažinimas ateina ne taip sau, o būva iškovotas. Iškovotas artistų, muzikų, mokslininkų, dailininkų, filmų gamintojų, sportininkų. Galima įvairiai vertinti šių Lietuvos intelektualų veiklą, bet jie įrodė visai Sovietų Sąjungai, kad yra verti doro vardo. Tai yra daug. Tuo tai ir paremti mūsų Lietuvos inteligentų siekimai.

Apie šitų siekimų įkūnijimą, apie tai, kokius darbo vaisius yra prinokinusi Lietuvos inteligentija sunkiomis kovos už egzistavimą sąlygomis, būtų galima daug pasakyti. Bet tai jau plati ir atskira tema. Niekam nepaslaptis, kad be lietuvių inteligentų Lietuvoje yra ir rusų, lenkų, žydų inteligentijos. Kaip santykiauja šių tautų atstovai, kuo reiškiasi jų veikla, kokią įtaką palieka paskirų tautų inteligentų kultūra — tai svarbios ir įdomios problemos, kurios negali būti aplenktos kalbant apie Lietuvos inteligentiją. Bet tai irgi temos, kurias reiktų atskirai išnagrinėti.

Ar patenkinta Lietuvos inteligentija tuo, ką ji yra šiandien išsikovojusi savo veiklumu, darbu? Žinoma ne. Daug dar reikia dirbti,, daug kliūčių įveikti, o svarbiausia, pasirinkti teisingą kelią, kuriuo būtų nužymėta Lietuvos ateitis.

Senesniems inteligentams jau neužtenka tam jėgų, bet jaunieji, nors ir klupdami, tačiau nebodami sunkumų, perima darbą. Ateitis priklauso jauniesiems.

Lietuvos inteligentinis jaunimas

Kiekvienos tautos ateitis yra jos jaunimas. Koks yra mūsų tėvynės inteligentinis jaunimas?

Pirmiausia darbštus. O juk darbas visais laikais ir visose santvarkose buvo sėkmės šaltinis. Lietuvos jaunuoliai stropiai mokosi, daug dirba, sportuoja. Jų pastangos ir ryžtas nukreipti į savo tėvynę. Jūs nesutiksite Lietuvoje nė vieno jaunuolio, kuris drąsiai nepasakytų, kad jis lietuvis, kuris nepabrėžtų visur ir visada, kad atstovauja Lietuvą. Mūsų jaunuoliai sugeba įveikti visas kliūtis, pasitaikančias jų kelyje (tai jie ne kartą įrodė įvairiose gyvenimo srityse) ir pasiekti užsibrėžtą tikslą. Šiuo pagrindu tenka ir spręsti apie Lietuvos jaunimo ir Lietuvos ateitį.

Nesiimu čia parašyti gilesnį traktatą apie Lietuvos jaunimą iš viso. Tai plati ir sudėtinga sritis, kuriai nušviesti reiktų daug darbo. Mes čia kalbėjome apie Lietuvos inteligentą, todėl ir pasiliksime prie šios temos.

Išauga Lietuvoje ir taip vadinamas "auksinis jaunimas" — jauni inteligentai (savo kilme inteligentų tėvų vaikai, baigę vieną ar kitą mokyklą), kurie visomis jėgomis kratosi darbo; jie naudojasi tėvų padėtim ir ištekliais ir kopia gyvenimo laiptais. (Tėvų ištekliais sakau todėl, kad toks vaikinas ar mergina gyvena tėvų išlaikomi). Jie nė kiek nesvarsto nei savo, nei tautos likimo. Tokių jaunų žmonių su tokiais palinkimais yra nedaug, bet jų yra ir jie užima ypatingą vietą lietuvių inteligentinėje visuomenėje. Reikia atvirai pasakyti, kad tai lyg mūsų tautos žaizda.

Pažįstama šeima iš Kauno vienai lietuvei, gyvenančiai Vakaruose, nusiuntė geriausius linkėjimus gimimo dienos proga ir pasigyrė, kad jų duktė Birutė baigė Kauno medicinos institutą ir tapo gydytoja. Gaila tik, rašė pažįstamieji, kad teks dukrai palikti miestą ir keltis dirbti į kaimą. Iš Vakarų atėjo atsakymas, girdi, tegu ir nevažiuoja, juk tai būsianti vergija būti kur tai siunčiamam, o ne dirbti ten, kur nori.

(Bus daugiau)

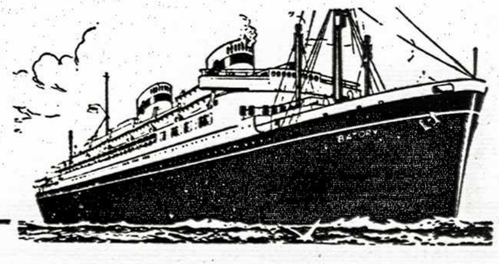

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!

VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTIŠKAI ŽINOMU

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų iki Gdynios Baltijos pakraštų (Lenkijoj), ir iš ten traukiniu ar automobiliu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmelės švarus laivas, su neprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

DAR GALIMA GAUTI VIETŲ VASAROS KELIONEI

iš MONTREALIO – rugpiūčio 12 d.

Rezervuokte vietas DABAR "Taupymo sezonui" kelionei iš Montrealio!

rugsėjo 9, spalio 11, lapkričio 10.

275 svarų bagažas asmeniui NEMOKAMAI. Pasiimkite savo automobilį.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

192 Bay Street Toronto, Canada

AŠTUONIOLIKA METŲ RUSIJOS TUNDROSE

IŠTISI MĖNESIAI PREKINIUOSE VAGONUOSE IR BARŽOSE. LAIDOTUVĖS ANT LENOS KRANTŲ. PRIE LEDJŪRIO, KUR IŠMIRĖ TŪKSTANČIAI VOKIEČIŲ BELAISVIŲ. 12 METŲ VIEN DUONA IR ŽUVIS. IŠMIRĖ VISI VAIKAI, SUAUGUSIŲJŲ 70%.

Kanadą pasiekė lietuvių šeima, išgyvenusi Sibire 18 metų. Aplankęs ją, noriu pateikti "T2" skaitytojams bent svarbesniuosius jų išgyvenimus. Žmona yra iš Žemaitijos, vyras nuo Šiaulių, o jų dukrelė Laimutė, 11 m., gimusi Sibirė. Pasakojo visi, ir todėl čia atsispindi jų visų dalia.

Išvežti jie du buvo iš Lietuvos 1941 m. birželio 14 d. Iki N. Vileikos buvo gabenami kartu, vėliau vyrus atskyrė uno šeimų. Pakeliui stotyse Lietuvos žmonės esą bijojo prieiti prie vežamųjų, bet N. Vileikoj labai daug tautiečių aplankė atnešdami maisto ir kitokių reikmenų. Prekiniais vagonais teko keliauti ištisus 2 mėnesius į Altajų. Badavo patys, matė ir kitus badaujančius. Stotyse negalėjo nieko gauti, nes patys vietiniai gyventojai iš jų maldavo duonos.

Traukinys buvo ilgas ir Altajaus krašte pradėjo palikinėti stotyse vieną vagoną po kito. Taip buvo išskirstyti vežamieji po 50-60 asmenų įvairiuose kolchozuose. Apgyvendino avių tvartuose ir šiaip lūšnose, kur buvo įsikūrę milijonai blakių. Tinga kolchoze buvo apgyvendinta apie 60 lietuvių, gretimame Faminsko kaime 9 lietuviai. Jokios gydytojo priežiūros nebuvo, ir tose bado, nešvaros sąlygose mirė daug vaikų.

PRIE LAPTEVO ĮLANKOS

Kai tik prašilo pavasaris, vėl visus surinko, sugabeno į geležinkelio stotį ir ėmė vežti į tundras Aliaskos link. Kol pasiekė paskutinę Čerenchovo stotį, išėjo 2,5 mėn. Iš ten sukvežimiais nugabeno prie Lenos upės ir susodino į baržas, kuriose reikėjo išsėdėti 2 mėn. Vieno garlaivio tempiamos baržos slinko gana lėtai. Silpnesnieji ėmė sirgti ir mirti. Kai sustodavo vilkstinė, mirusius iškeldavo į krantą ir ten palaidodavo. Taip ne vienas lietuvių ir šiandieną tebesilsi ant Lenos krantų . . . Pagaliau baržų vilkstinė ėmė mažėti, nes pradėjo atkabinėti ir palikti po kelias bei išlaipinti tremtinius "apsigyvenimui".

— Mūsų grupė, — pasakojo p. T., — buvo išlaipinta tundrose prie Laptevo įlankos, kur nebuvo jokio gyventojo pėdsako. Vienintelis ženklas, kad ten būta žmonių — du kryželiai, kuriuos paliko anksčiau ten laikyti lenkai belaisviai, išsivadavę paskirti į gen. Anderso armiją. Reikėjo pradėti 'kurtis" — kastis į žemes, glaustis už akmenų, kelmų ir pan. Nebuvo nė barakų. Buvo parūpinta, atplukdyta upe, šiokios tokios statybinės medžiagos, ir griebėmės statyti "jurtas" arba "zemliankas" 5 iš 12 metrų ploto. Jose turėjo tilpti 50-60 žmonių. Vienam asmeniui turėjo tekti narų pločio nedaugiau kaip ½ metro. Šildymui turėjome skardines statines, perpiautas per pusę. Šviesos nebuvo. Tik vėliau moterys pasidarė žibintuvėlių iš žuvies taukų. Maistas — 600 gr. dienai juodos drėgnos duonos, kepamos vietoje, ir žuvis. Mėsos niekad nematėm; išviso Sibire mėsos negavom 12 metų! Žiemą reikėjo pasitenkinti vien duona, nes žuvies nebuvo. Mat, toje srityje, kai viskas užšalo, negalėjom sugauti nė žuvų, nors mūsų pagrindinis darbas buvo žvejyba Ledjūrio vandenyne. Vėliau tą žvejybos punktą panaikino. Gyvenimo sąlygos ir kituose punktuose per tuos 12 metų nepasikeitė. Vaikai jų neišlaikė ir visi išmirė, o suaugusių — 70%. Taip išnyko anksčiau tose srityse daugybė vokiečių belaisvių. Už betkokį pasipriešinimą sargybiniai šaudė. Registruotis pas komendantą reikėjo kas savaitę, vėliau kas mėnesį. Be to, reikėjo kraustytis gana dažnai iš vienos salos kiton. Pradžioje "jurtose" buvo ankšta, bet vėliau vietos atsirado, nes daugelis išmirė. Taip buvo su lietuviais, suomiais, vokiečiais ir lenkais, kurie tose srityse gyvenome.

PIRMOSIOS VILTYS

Ilgai nesirodė jokia išsivadavimo viltis. Pabėgti iš ten niekas negalėjo. Vienintelis galimas išsivadavimas — mirtis. Tiktai karui pasibaigus kaikurie pradėjo gauti laiškus. Pirmasis, kuris išėjo laisvėn, buvo Narutavičius, bene po 4 ar 5 metų. Jis turėjo giminių Lenkijoj, ir tie pasirūpino jį išvaduoti.

— Kaip gi Jums pavyko išsivaduoti?

— Kai tik sužinojom, kad vienam kitam pasiseka išjudėti nuo Laptevo įlankos, ėmėm planuoti. Aš jau kuris laikas sirgau, turėjau nuolat pakilusią temperatūrą ir gavau leidimą pasirodyti gydytojų komisijai. Komisija rado, kad aš tokiame klimate gyventi negaliu. Tuo būdu ir išgavau leidimą vykti į kiek švelnesnį klimatą. Tai buvo 1952 m. Iš Bykov-Myss salos, kur buvo gimusi ir mūsų Laimutė, sėdom į garlaivį, kuris Lenos upe gabeno mus į pietus, į Jakutską. Beplaukiant upė užšalo ir reikėjo skristi lėktuvu dar apie 200 km. Lėktuvas neėmė lagaminų, ir todėl turėjom palikti sunkiai įsigytus drabužius bei kitus daiktus. Atvykom į Jakutską tik su 50 rublių!

— O kaip sekėsi Jakutske?

— Čia susiradau darbą statybos treste, kur dirbo daug lietuvių. Jie buvo suvažiavę iš tolimosios šiaurės ir po Stalino mirties jų čia buvo keli tūkstančiai. Vien statybos treste dirbo apie 500. Buvo kilusi mintis net pasistatydinti savą bažnyčią. Mat, atsirado Tėvas Paukštys, jėzuitas, išbuvęs Sibire 10 metų ir vėl savanoriškai grįžęs lankyti lietuvių. Jis lankė tautiečius gyvenvietėse, laikė pamaldas jų kambariuose, krikštijo, tuokė, dalino Komuniją ir t.t. Buvo pradėtos rinkti aukos bažnyčios statybai, bet įsikišo vietinė milicija. T. Paukštys turėjo staigiai pasitraukti iš Jakutsko, ir iširo visas užsimojimas.

MALONĖS PRAŠYMAI PALECKIUI

Jakutske, Jakutijos sostinėje, T. išgyveno 3 metus, galvodami, kaip pajudėti toliau. Jo sveikata ėmė vėl menkėti, ir gavo leidimą persikelti į vakarus, į Aliokminsko miestą prie Lenos, apie 600 km. nuo Jakutsko.

— Ar vis nedavė leidimo grįžti Lietuvon?

— Aliokminske irgi dirbau prie statybos. Čia pradėjau gauti laiškus iš giminių Kanadoj, kurie mūsų adresą buvo gavę per gimines Lietuvoje. Manydami, kad reikės čia ilgiau užtrukti, pasistatėm namelį. Aliokminske buvo ir daugiau lietuvių. Juos aplankė T. Paukštys apie 1957 m. ir pakrikštjo mūsų Laimutę Feliciją. Išgirdom, kad kaikas gauna leidimus išvažiuoti iš Jukutijos respublikos Lietuvon. Reikėjo rašyti malonės prašymus J. Paleckiui Vilniuje. Daugelis rašė, bet vieniems leido grįžti, kitiems — ne. Gavusieji leidimą grįžti galėjo dar pasilikti 3 metams pagal darbo sutartį jau su žymiai geresniu atlyginimu ir nemokama kelione Lietuvon. Mūsų šeima, kadangi turėjom giminių Lenkijoj, panorom ten persikelti. Parašėm prašymą, bet apie leidimą nesigirdėjo. Tada kreipėmės Vilniun ir kartu savo kilmės vietovėn pas vykd. komiteto pirm. Po mėnesio atėjo leidimas grįžti Lietuvon. Pardavėm namelį ir kitus daiktus ir atsisveikinom su Sibiru 1959 m.

(Bus daugiau)

Taip atrodė 2 metų Laimutė Sibire.

T. šeimos bičiulis prie Laptevo įlankos su šaldyta raudonąja žuvimi, sveriančia 30 kg. Tai tos srities geriausia žuvis, kurios ikrai labai vertinami. Šis vyras buvo grįžęs Lietuvon, bet yra vėl išvykęs Rusijon uždarbiauti žvejyboje.

Visi gyventojai sekami

Koelne leidžiamas biuletenis "Wehrpolitische Information" 23-je laidoje pacitavo Vokietijos sovietinės zonos įstaigų slaptas instrukcijas "liaudies policijai" apie susitiprintą gyventojų kontrolę. Instrukcijose nusakoma, kas turi būti sekamas. Kontrolės tikslas esą laiku susekti 1) "priešiškų grupių" organizavimą, 2) nusikaltimų planavimą, 3) nusikaltimų dalyvius, 4) paieškomųjų asmenų slėpimą, 5) kontroliuojamųjų sluogsnių mėginimus jungtis atskirose gyvenvietėse ir darbovietėse". Papildomai dar paaiškinama, kad reikia sekti asmenis, pas kuriuos gyvenimo būdas (išlaidumas) neatitinka pajamas, kurie važinėja į Vakarų kraštus arba palaiko santykius su jais, kurie iš viso daug važinėja, kurie perkasi įvairius aparatus ar šiaip techniškus įrengimus ir pan. Esą galima pasinaudoti ir privačiais sekliais, pavedant jiems atskirus uždavinius, bet taip, kad niekas apie tai nesužinotų ir kad tai nesukeltų apylinkės gyventojų nerimasčiavimo.

Kaip matyti, komunistiniai režimai be kruopščios gyventojų kontrolės apsieiti negali, nes bijo gyventojų tikrųjų nuotaikų. Kaikas iš tų informacijų primena ir sovietines instrukcijas Lietuvoje, per pirmąją okupaciją, kai į "įtariamųjų" skaičių buvo įjungti netik turintieji gimines užsienyje ir palaikantieji kokius nors santykius su užsieniu, bet ir . . . filatelistai, pašto ženklų kolekcionieriai bei esperantistai, neminint ilgos eilės kitų. Koks silpnas turi būti režimas, kuris gali išsilaikyti tik ant durtuvų ir tik tuo, kad vienas įpareigojamas sekti kitą.

E.

LIQUIFLAME OILS LTD.

Atstovas

H. ROŽAITIS

Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.

Telefonas LE. 3-4908.

JAUNŲJŲ SUKILIMAS

AL. GIMANTAS

Senatoriaus J. F. Kennedy nominavimas, pramonininko E. Breech pasitraukimas iš vadovaujančios vietos Fordo bendrovėje ir perdavimas savo pareigų jaunesnės kartos asmenybėms, rodyte rodo, kad amerikiniame gyvenime pradeda pūsti nauji vėjai. Ir tai liestų tiek politiką, tiek ekonomiją, tiek ir kultūrinę sritį. Nes ir čia pradeda iškilti ir garsėti nauji ir amžiumi bei patirtimi jauni vardai. Ne ką kitą pradedame įžvelgti ir lietuviškajame gyvenime. Ir tas liestų ne vien tik išeiviją, bet ir sovietinamą Lietuvą. Juk ir ten, išskyrus Sniečkų, Palecki, Šumauską ir dar keletą, kiekvieną dieną iškyla nauji vardai, jauni lietuviai. Ypač tas ryšku mokslo, meno, kultūros plotmėse.

Išeivijoje vis dažnesni ir garsesni jaunųjų veikėjų pasireiškimai. Ir tie pasireiškimai, daugumoje, pasinešę ne griauti ir iš pagrindų keisti kas jau pastatyta, bet, dažniausiai, tenori įprastą ir nesikeičiančią rutiną bent kiek modifikuoti ir pritaikyti prie šio atominio amžiaus reikalavimų. Tiesa, jų pastangos sunkios ir darbas nelengvas. Vyresnioji karta lyg ir su šypsena žvelgia į jaunosios kartos žygius, neretai gal ir telaikydama tai nevykusiais jaunimo pasispardymais. Šis, savotiškas jaunimo sukilimas, atrodo, nenori būti suprastas tų sluogsnių, kuriems jis pirmoje eilėje ir taikomas. Bet, galima drąsiai tvirtinti, jaunimo tas pasyvumas ir nesidomėjimas, tikrai neišgądins ir neprivers atsisakyti nuo savųjų tikslų siekimo. Šis teigimas liestų tiek politinį, tiek ir likusį mūsų visuomeninį gyvenimą. Kiekvienas pavasaris nemažu srautu išneša iš akademinių sienų vis naujus ir jaunus lietuviškosios inteligentijos būrius ir būtų didi mums tragedija, jei naujieji intelektualai nugręžtų nugaras lietuviškajai išeivijai ir visiškai nesidomėtų ja. Pasiruošusių būti netik pasyviais stebėtojais, bet ir vadovais, iš mūsų išeivijos tarpo jau turime nemaža. Bėda tik, kad dar labai mažai kas bando galvoti ir suprasti, jog vienų ar kitų era jau pasibaigusi ar besibaigianti ir pats laikas taikiai ir lietuviškųjų reikalų labui, trauktis atsargon, likti vertingais patarėjais ir bendrojo darbo rėmėjais, užleidžiant tokius postus, kurie prašyte prašosi, kad XX amžiaus problemos turėtų būti būtinai sprendžiamos to pat laiko asmenybių. Tokia operacija, aišku, yra sunki, skausminga, bet ir neišvengiama. Kitu atveju, lietuviškoji išeivija, visokeriopas jos gyvenimas, su kiekviena diena vis labiau pasiges savojo jaunimo, naujosios inteligentijos kartos.

Beveik kasdien spaudoje skaitome ar susirinkimuose girdime balsus, kviečiančius ir šaukiančius keisti mūsų veiklos metodus, kurie yra atsilikę nuo dienos reikalavimų, kurie jau pradeda neduoti lauktųjų rezultatų, bet, visa tai ir telieka balsais tyruose. Dauguma supranta reikalo esmę, žino, kad sunku ką bekeisti, supranta, kad bričkute, nos ir šauniu dvejetu kinkyta, šiandien jau nieko nesužavėsi, greitai ir toli nenuvažiuosi. Bet, iš šalies stebint, regi, kad lietuviškąją veiklą dar vis dominuoti nori sentimentai, bet ne realus gyvenimas. Kad ir kaip sunku vaidinti pranašą, bet dar sunkiau bus susigyventi su mintimi, kad pradedame prarasti lietuviškąjį jaunimą . . .

Tesprendžia patys skaitytojai, ar žemiau duodamos citatos sen. J. F. Kennedy žodžių (The New York Times, 1960. VII. 5.), turi ką nors bendro ar bent panašaus su lietuviškojo gyvenimo aktualybėmis, bet autorius nerado nieko geresnio šio rašinio pabaigai, kaip perduoti keletą to 43 m. politiko minčių. Į priekaištus, kad jis esąs perjaunas prezidento pareigoms, J. F. K. atsakęs, kad toks teigimas neišlaiko jokios kritikos. Esą, jei toks amžius būtų laikomas riba vadovaujančioms vietoms užimti, tektų išbraukti iš istorijos Jeffersoną ir jo parašytą Nepriklausomybės deklaraciją, Washingtoną už vadovavimą Kontinentinei armijai, Hamiltoną, nuo iždo sekretoriaus pareigų, Clay nuo vyr. spykerio atstovų rūmuose, ar net ir Kristupą Kolumbą už Amerikos atradimą. Jaunų vyrų jėga, sveikata ir veržlumas labai reikalingas Baltiesiems Rūmams. Kennedy sako, kad jo neilgame gyvenime, keturi iš septynių JAV prezidentų, buvo sunkiai susirgę ir liga visad, mažiau ar daugiau, sutrukdė eiti jiems pareigas. Yra tiesa, kad beveik visi žymieji pasaulio vadai, šioje ir kitoje geležinės uždangos pusėje, yra virš 65 m. amžiaus. Taipgi tiesa, kad pasaulis šiandien yra rankose tų, kurių išsilavinimas buvo pabaigtas prieš visus svarbiausius tarptautinius įvykius, kurie dar buvo paaštrinti paskutinių dviejų pasaulinių karų. Bet, kas gali sakyti, kaip tie vyrai prisidėjo prie pasaulio laimingesnio likimo? Ir kas juos turės pakeisti, kai pats laikas nuims juos nuo scenos, ir pašalins tuos visus, gimusius 19 amž.? Pasaulis keičiasi, bet to negalima pasakyti apie senuosius kelius. Afrikoje ir Azijoje, išrenkami nauji vadai, naujos ir jaunos asmenybės. Tai žmonės, kurių nesaisto senieji sentimentai, kurie neturi jokių senos baimės prisiminimų ir pagiežos, kurie gali nusimesti senuosius šūkius, iliuzijas ir nepasitikėjimą. Pats laikas naujajai generacijai pradėti vadovavimą, žvelgti į naujas problemas ir naujas galimybes.

Kaip jau visi žino, J. F. Kennedy, viršuje laisvai atpasakotų žodžių autorius, demokratų konvencijoje buvo nominuotas didele balsų dauuma jau pirmajame balsavime. Jaunųjų sukilimas eina, jis ne tik kad nesibaigia, bet rodo stiprią tendenciją plėstis valstybių ir tautų tarpe. Vargiai jo išvengs ir lietuviškasis gyvenimas.

Driving School

859 COLLEGE ST. LE. 2-5461

1081 ST. CLAIR W. LE. 5-5556

Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

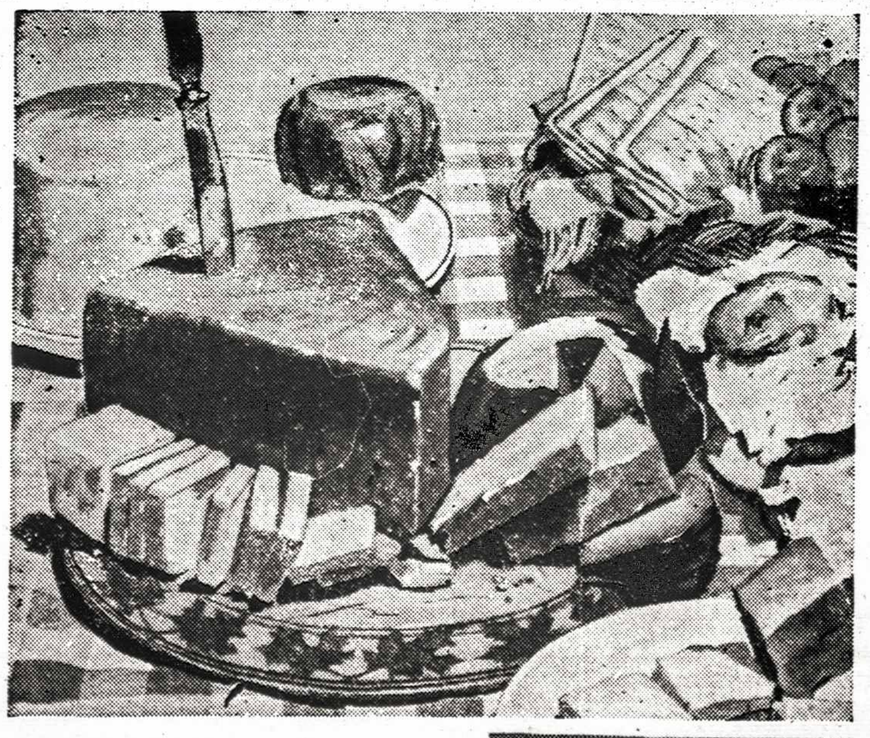

KANADIEČIAI DŽIAUGIASI PASIEKTU GERU SKONIU

MOLSON'S

CANADIAN lager beer

BREWERY LIMITED

Pavergtoje tėvynėje

Gedimino kalne, pačioje viršūnėje, ryšium su 550 metinėm nuo Žalgirio mūšio, ruošiama aikštelė paminkliniam akmeniui pastatyti. Trijuose bokšto augštuose įrengiamas Vilniaus kraštotyros muzėjaus skyrius. E.

Mokyklose rusų kalba nemėgiama. "Tarybinės mokyklos" nr. 5 K. Delikatnas straipsnyje "Mokinių aktyvinimo problemos klausimas", pateikia būdingą smulkmeną: "Štai kartą penktoje klasėje po rusų kalbos pamokos, kurią vedė prityrusi mokytoja, į klausimą, "Kurie dalykai jums labiausiai patinka?", mokiniai vienas per kitą pradėjo šaukti: "Anglų kalba!". "Kodėl? Kodėl ne rusų?". Ir mokiniai paaiškino, kad per anglų kalbos pamokas viskas taip įdomu, visada sužinai ką nors naujo". Aišku, mokiniai negalėjo pasakyti tiesiai, kad jiems yra įgrisusi okupanto kalba. E.

Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje išleido Archyvinių dokumentų I rinkinį: "Hitleriniai žudikai Kretingoje". Tai esanti pirmoji dokumentų rinkinio daugiatomės serijos knyga. E.

Ukmergės rajonas "šefuoja" Karagandos srities Nurinsko rajono "Paryžiaus komunos" kolchozą. Šiomis dienomis šio kolchozo pirmininko pavaduotojas Georgijus Vasiljevas lankėsi Ukmergės rajono kolchozuose. Jo tikslas, be abejo, pasižvejoti naujų "savanorių" darbams Kazachstano žemėse. Vasiljevas neapsivylė: ukmergiečiai nusprendė padėti kazachstaniečiams. Jie įsipareigojo artimiausiu metu ten nusiųstit 60 geriausių traktorininkų ir kombainininkų derliaus nuėmimo darbams paspartinti. Panašūs kviesliai yra lankęsi Zarasų ir kitų rajonų kolchozuose, rinkdami "savanorius" darbams Kazachstane. E.

Vincui Kapsukui - Mickevičiui liepos 12 d. atidengtas paminklas Maskvos Novo-Dievičije kapinėse. Projektas paruoštas archit. Vytauto ir Algimanto Nasvyčių, o įvykdytas skulptoriaus Vyšniausko. Jame iškalti šie žodžiai: "Įžymiam revoliucinio judėjimo veikėjui, vienam Lietuvos komunistų partijos organizatorių V. Mickevičiui - Kapsukui, 1880-1935".

Į paminklo atidengimo iškilmes buvo nuvykusi grupė partijos viršūnių iš Lietuvos.

Komunistinis mitingas. Kalvarijoje, Orijos kalne, liepos 10 d. komunistai pravedė gedulo dieną prisiminti prieš devyniolika metų sušaudytiems 400 asmenų (jų tarpe komunistų, komjaunuolių ir sovietinių aktyvistų). Už žmonių sušaudymą jie kaltę suvertė "buržuaziniams nacionalistams". Mitingo metu jie šaukė: "Prakeikimas žudikams, kunigui Krupavičiui ir kitiems lietuvių tautos budeliams!". Koks akiplėšiškas melas, kai minima kun. Krupavičiaus pavardė. Prel. Krupavičius 1942 m. įteikė vokiečių okupacinei valdžiai du memorandumus savo vardu ir vieną bendrą su prof. J. Aleksa ir dr. K. Griniumi dėl Lietuvos kolonizavimo, žydų bei lenkų persekiojimo ir komunistų įvykdytos turtų nacionalizacijos nepanaikinmo. Už tai 1942 m. gruodžio 5 d. buvo gestapo suimtas ir, perėjęs Eitkūnų ir Tilžės kalėjimus, 1943 m. rugsėjo mėn. buvo internuotas karmelitų veinuolyne Regensburge, iš kur jis buvo išlaisvintas amerikiečių kariuomenės. E.

"Motinos didvyrės" garbės vardas Sovietų Sąjungos augšč. tarybos prezidiumo įsaku suteiktas 26 daugiavaikėms motinoms, gyvenančioms Lietuvoje. Be to, Lietuvos augšč. tarybos prezidiumo įsaku ordinais ir medaliais apdovanotos 627 daugiavaikės motinos.

Nuo dailininko Jono Rustemo mirties šiemet sueina 125 metai. Jis gimė 1761 m. Konstantinopolio priemiesty. Dešimtmetį Rustemą kunigaikštis Čartorijskis atvežė į Lenkiją, kaip savo tarną. Vėliau, pastebėjęs jo gabumus piešti, leido jį mokytis tapybos. Atvykus Vilniun, Rustemas dirbo Vilniaus universiteto įsteigtoje tapybos katedroje. Nuo 1818 m. jis kaip profesorius vadovavo tapybos katedrai. Dailininkas, susipažinęs su Lietuvos visuomeniniu, kultūriniu gyvenimu, pamilo Lietuvos žmones, jų buitį, ir tai buvo jo kūrybos turinys. Mirė 1832 m.

Kainos siuvimo artelėse. "Tiesos" nr. 155 M. Šiaučiūnaitė rašo, kad Šiauliuose rūbų siuvimo artelės nustato nerealias kainas. Vienoje artelėje linų ar šilko suknelės pasiuvimas kainuoja 70 rublių, kai tuo tarpu pati medžiaga kainavo tik 59,5 rb.; chalatuko pasiuvimas kainuoja 55 rb., kai medžiaga kainavo tik 26,5 rb. Kitose artelėse, pažymi Šiaučiūnaitė, kainos dar augštesnės. Nenorėdama mokėti nežmoniškos kainos, ji susirado privatų siuvėją, kuris gerai atliko darbą už pusę kainos, kuri buvo pažymėta siuvimo artelės kainoraštyje. E.

"Uniformiškumas" moterų drabužiuose. A. Novikova Vilniaus "Tiesoje" nusiskundžia, kad krautuvėse parduodami moteriški drabužiai yra "uniformiški", tai reiškia, kad šimtai moterų turi dėvėti tą patį paltą, palaidinę arba sukenlę. Nėra įvairumo moterų drabužiuose. Taip pat ji nusiskundžia, kad nė vienoje Vilniaus miesto gatavų drabužių parduotuvėje nėra 46 numerio suknelių, visi drabužiai tik 50 numerio. Straipsnelio autorė rašo: "Argi maža smulkaus sudėjimo moterų, kad fabrikai atsiako joms siūti?". E.

Vilniaus konservatoriją liepos 4 d. baigė 70 studentų — 39 muzikinių specialybių studentai, 11 dramos aktorių ir pirmoji 20 absolventų neakivaizdinio skyriaus laida.

Darbų eigą žemės ūkyje vasaros laikotarpyje svarstė Lietuvos kp ck ir ministerių taryba. Primtas nutarimas, laikantis nustatyto trafareto. Kaip paprastai džiaugiamasi dideliais laimėjimas žemės ūkio visose srityse. Tačiau juo toliau, juo labiau pranešimo nuotaika krinta. Iš majorinės gamos perėmama į minorinę. Prikišama, kad Kaišiadorių, Ignalinos ir eilėje kitų rajonų yra kolchozų, kuriuose kukurūzų pasėliai apaugę piktžolėmis. Kovarsko, Kalvarijos, Kupiškio, Rokiškio ir eilėje kitų rajonų dar daug neįdirbta bulvių tarpueilių. Daugelyje rajonų nebaigti retinti cukriniai ir pašariniai runkeliai, silpnai atliekamas tarpueilių purenimas. Didelį susirūpinimą kelia lėtai šienaujamos natūralios pievos ir sėtos žolės. Akmenės, Ignalinos, Kovarsko, Klaipėdos, Kuršėnų, Panevėžio, Salčininkų, Šilalės ir kaikuriuose kituose rajonuose nušienauta vos 4-9% pievų, o Eisiškių, Nemenčinės, Trakų, Varėnos, Vilniaus, Šalčininkų rajonuose nušienauta tik 2-9% daugiamečių žolių. Eilės rajonų kolchozuose bei tarybiniuose ūkiuose grynųjų pūdymų arimas iki šiol dar neįpusėtas. Taip pat mažai kas rūpinasi rūgščių dirvų kalkinimu. Eilėje rajonų kalkinimas įvykdytas tik 8-11 %. Dėl visų šių negerovių kaltinami partijos rajonų komitetai, rajonų vykdomieji komitetai, kolchozų valdybos bei tarybinių ūkių vadovai. Lietuvos kp ck ir Mt-ba leidžia rajonų vykdomiesiems komitetams, esant reikalui, pagal kolchozų ir tarybinių ūkius paraiškas panaudoti — silosuojant pašarus bei atliekant šienapiūtės darbus — betarpiškai žemės ūkyje nedirbančius darbininkus, kaimų ir miestų gyventojus, kiek tai nepakenkia valstybinių įmonių ir statybų darbams. Prikišama, kad komjaunuoliai, savo metu prisiėmę nemažus įsipareigojimus didinant augalininkystės ir gyvulininkystės produktų gamybą, yra netekę aktyvumo. Jie naujai raginami aktyviai dalyvauti šio meto neatidėliotinuose žemės ūkio darbuose. Tikimasi, kad pašlijusią padėtį gali atitaisyti ištisų kolchozų bei tarybinių ūkių tarpusavio lenktyniavimas . . . E.

Kiek daug dėmesio skiriama propagandai ir kiek tai kainuoja rodo ir š.m. gegužės 5-6 d.d. Vilniuje įvykęs vad. "Darbininkų ir kaimo korespondentų suvažiavimas", kuriame dalyvavę apie 800 "aktyvių spaudos bendradarbių iš pramonės įmonių, kolūkių, tarybinių ūkių, mokyklų, mokslo įstaigų, respublikinių miestų ir rajonų laikraščių, žurnalų, radijo ir televizijos bendradarbių, partinių ir tarybinių darbuotojų". O juk gi suvažiavo ne visi. Laikraščiai tuo metu juk nesustojo eiti. Tai kiek jų išviso yra?

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI
Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.

Janique Trading Co. Ltd.

835 QUEEN ST. W., TORONTO
TEL. EM. 4-4025

DĖMESIO!!!

Vyrų ir moterų drabužių siuvėjai

Rygos suvėjas Valter ir Vienos siuvėja-modistė Elena.

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų. Darbas atliekamas patyrusių specialistų. Drabužių valymas — 15% nuolaida.

2218 DUNDAS ST. W., prieš Roncesvalles Ave. Tel. LE. 4-2526.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454

MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Rugpiūčio 1 d., PIRMADIENĮ, "Civic Day" proga rengiamas

linksmas šokių vakaras

kuris įvyks Brant Inn gražioje "Sky Club" aikštėje, Burlington, Ont.

Veiks įvairus bufetas, turtinga loterija, Benni Ferri muzika, įėjimo dovanos ir t.t. Pradžia 7 v. v.

Esant nepalankiam orui — viskas vyks ten pat salėje.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono, Toronto ir visų kitų vietovių lietuvius kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

TF Hamiltono skyriaus valdyba.

HAMILTON, Ont.

LN NARIU įstojo, įnešęs $100, Krivickas Mikas, prieš keletą metų gyvenęs Hamiltone, o šiuo metu nuolatiniai apsistojęs Oakville, Ont.

LN NARIŲ SUSIRINKIMAS šį sekmadienį, liepos 31 d. 3 val. p.p. Liet. Namuose. Visi nariai ir plačioji liet. visuomenė kviečiami skaitlingai dalyvauti.

HAMILTONIEČIAI SKAUTAI liepos 16 d., po dviejų savaičių stovyklavimo St. Augustinavičiaus ūkyje, sugrįžo į namus. Visi vaikai stovyklą labai patenkinti, o jų tėvai nuoširdžiai dėkoja skautų vadams.

LIONĖ IR VLADAS KYBARTAI liepos 10 d. savo gražų įsikūrimą šiame krašte atžymėjo giliu krikščioniškai lietuvišku papročiu. Neseniai persikėlę į naujai pastatytą puikią ir modernišką rezidenciją, 54 Inverness Ave. W., surengė iškilmingą savos lietuviškos sodybos pašventinimą, kuriame dalyvavo giminių ir artimųjų bičiulių. Šia pačia proga visa Kybartų šeima pasiaukojo Švč. Jėzaus Širdžiai.

Vl. ir L. Kybartai augina skaitlingą šeimą — 4 vaikus. Savo atžalyno auklėjime jų mamytė, reto katalikiškai lietuviško nuoširdumo moteris, laikosi griežtų principų, kuo ši šeima daugelyje atvejų yra mums gražiu pavyzdžiu.

Mieląjį Vladą daugis pažįstame, kaip malonų ir patraukiantį lietuvį verslininką, o p. Lionę, kaip puikią lietuvę patriotę. Ją ištisai matome L. Kat. Mot. D-joje, ji visada pribus ten, kur reikia geros širdies. Tad ir liepos 10 d. įvykęs jų namų pašventinimas, sakyčiau, buvo jų šeimos gerumo vieša ir simboliniai spinduliuojanti išraiška. Šios šventės proga linkiu, kad jos dvasio visada būtų gyva Jūsų nuostabiai gražioje šio krašto lietuviškoje pastogėje!

ERIKA IR VINCAS SAKAI nuo birželio 15 d. iki liepos 3 d. viešėjo Vokietijoje pas Erikos seserį gyvenančią Bamberge Bavarijoje. Pagrindiniu jų šemos lankymosi tikslu buvo E. Sakienės paskutinis žemiškas atsisveikinimas su savąja mamyte, kuri yra mirties patale.

Pp. Sakai kelionę atliko sprausminiu keturmotoriu lėktuvu, skridusiu po 600 mylių į val. Įsėdę Maltone, po poros sustojimų Montrealyje ir Škotijoje, išlipo Frankfurte. Lėktuvę skrido 172 žmonės. Sakų pasakojimu Vokietiją po 12 metų sunku beatpažinti, — viskas atstatyta, keliai puikiausi, bedarbių nėra. Darbininkai gauna nuo 2,5 iki 3,5 markių valandai. Ypač brangūs butai ir maistas. Svarą sviesto darbininkas uždirba per 2,5 val., tuo tarpu kai čia Kanadoje už darbo val. galima nusipirkti iki 4 svarų. Perpus pigesnės brangenybės ir kailiniai paltai bei laikrodžiai. Rūbai tiek kainuoja markėmis, kiek čia doleriais. Kas labiausiai naujai atvykus krenta į akis, tai labai siauros miestų gatvės ir daug invalidų. Judėjimas mašinomis miestuose perpus mažesnis negu čia. Palyginti daug dviratininkų ir motociklistų. Išgyvenus Vokietijoje 14 d., leidžiama be muito parsivežti pirkinių už $200 asmeniui. Kelionė lėktuvu į abi puses trims suaugusiems atsėjo $1750 (už vaikus mokama pusę kainos).

Sakams būnant Vokietijoje daugumas vokiškų laikraščių plačiai aprašė Janušonio įvykį Niagaraa Falls, Ont., su Maskvos burmistru, pažymėdami "litauischer Fluechtlinger". V. Sako švogeris, žymus Bambergo advokatas Oscar Karl, primygtinai prašė perduoti Janušoniui jo asmeniškus sveikinimus ir įteikė perduoti jam jo asmeniška dovanėlę.

Sakams skrendant buvo sugedęs jų lėktuvo vienas motoras ir turėjo priverstinį nusileidimą Škotijoje. Apie lėktuvo sugedimą keleiviai nejautę. Tas paiškėję tik nusileidus.

Erika ir Vincas Sakai savo kelione į "senąjį kraštą" labai patenkinti ir džiaugiasi turėję progos pajusti visai kitonišką, taip mielą ir artimą mums, jo dvasią. Jie yra pirmieji hamiltoniečiai, po kun. dr. J. Tadarausko, praleidę atostogas Europoje. Sk. St.

Winnipego apylinkės valdyba. Iš kairės vicepirm. Tadas Lukas, pirm. Mykolas Januška ir sekret. Kostas Strikaitis. Trūksta Tautos Fondo įgaliotinio Mečio Šarausko ir valdybos nario J. Demerecko.

SUDBURY, Ont.

JONAS IR NIJOLĖ INDRULYTĖ - BAWKS pakrikštijo savo trečiąjį vaiką Ronaldo Romualdo Antano vardais. Kūmai buvo Klemensas Žukauskas ir Liuda Poderytė. Jaukiose šeimyniškose vaišėse, be kitų artimųjų draugų, dalyvavo kolonijos kapelionas kun. Ant. Sabas ir čia vasaros atostogas leidžias jo brolis kun. Augustinas.

J. ir ST. ČIPKAI persikėlė gyventi į Cleveland, JAV.

VARGONŲ FONDUI AUKOJO: po $10 — Pr. Gustas, A. Gatautis už a.a. B. Daukšą; po $7 — V. Grinius, J. Gudelevičius, A. Milčius, J. Staškus; $2 — P. Juška. Sudburiškis.

SIMCOE, Ont.

JUOZAS IR ONA DUMŠAI liepos 2 d. atšventė savo 25-rių metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jiems tą staigmeną suorganizavo jų prieteliai: Bartuliai, Janušauskai, Onaičiai, A. Aleliūnai, Gutauskai ir Lingaičiai. Visų prisidėjusių vardu buvo įteiktos dovanos, kurios jiems liks ilgam prisiminimui.

Prie gražiai ir turtingai apkrautų stalų pp. Onaičių naujoj barnėj susiriko virš 200 svečių, kurių tarpe matėsi ne tik apylinkės lietuviai, bet ir iš Windsoro, Londono, Rodney, Hamiltono, Toronto ir net iš tolimojo Vancouverio.

Jubiliatus vaišių vieton atvežė A. Aleliūnai ir muzikai grojant juos sutiko sūnus su likusiomis rengėjomis. Atlikus priėmimo ceremonijas pp. Dumšai buvo palydėti prie stalo. Čia jie buvo be galo sujaudinti ne tik suruošta staigmena, bet pažvelgę į erdvią barnę ir žmonių masę. Iš visur matėsi pažįstami veidai bei sveikinimai. Po trumpo užkandžio buvo sugiedota Ilgiausių metų ir rengėjų vardu juos pasveikino A. Aleliūnas. Vėliau, Aleliūnui kviečiant, tarė žodį parapijos klebonas kun. dr. J. Gutauskas ir sukaktuvininkų draugai: J. Stradomskis, S. Šimutis ir jų sūnus. Po karštai palinkėtų ilgiausių metų ir ypatingos Dievo palaimos belaukiant auksinio jubilėjaus, pp. Dumšai dėkojo už vaišes rengėjams, bei svečiams, draugams ir prieteliams už atsilankymą jų pasveikinti — pagerbti.

Buvo nepaprastai smagu, nes jokie įstatymai nevaržė, kadangi viskas vyko privačioj nuosavybėj. Po vidurnakčio svečiai skirstėsi labai nenoriai. Kitų dienų daugelis, vakarykščios nuotaikos vedini, susirinko užbaigti vaišes ir išgerti sukaktuvininkų "mikutį".

Kaip žinome, pp. Dumšai yra senosios kartos lietuviai ateiviai. Jie turi mokslus baigusį ir gražiai nuaugusį sūnų Juozuką, kuris tuo tarpu prisilaiko namuose. Pačių Dumšų, kaip ir kitų lietuvių praeitis buvo be galo sunki, nes buvo pakliuvę į nedarbo metą. Bet vargas daug gali. Taigi ir jie iškarto dirbo tabako ūkiuose, vėliau augino pas kitus iki laimės vedini nusipirko savo ūkį. Tabako ūkiams pradėjus kilti, jie savąjį parduoda ir keliauja miesto link. Čia nuperka hotelį. Nuo tada, galima sakyti, jiems prasidėjo "aukso kasyklos". Alutį gėrė džiaugsmą sutikęs — gėrė nelaimėn papuolęs. Pašėlęs biznis, kuriam niekuomet nebus galo. Ir taip žmonės buvo bežengią laimingųjų tarpan, kai juos skaudi gaisro nelaimė ištiko. Tegu sutaupų neprarasta, tačiau "aukso kasyklų" neteko. Nors ir nelaimės ištikti jie vilties nenustojo ir, sūnui padedant, ryžtasi statyti naują hotelį toje pačioje vietoje.

Dvasia ir kūnu nenuilstamiems pp. Dumšams linkiu pastatyti kuo gražiausį ir moderniškiausį hotelį, kad lietuvių vardas ir toliau skambėtų šioj apylinkėj. Tad geriausios sėkmės jiems ateityje. Dalyvė.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekūnas. WA 2-6181

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte. TEL. JA. 7-5575.

Rodney, Ont.

apylinkės lietuviai liepos mėn. 31 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Rodney, St. Zavadskio ūkyje, rengia gausią lietuvišką

GEGUŽINĘ.

Šioji gegužinė šiemet bus čia paskutinioji, kadangi jau prasideda tabako derliaus nuėmimas. Norintieji gauti darbo prie tabako nuėmimo turės progos čia pat susitikti su tabako augintojais.

Todėl kviečiame kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Veiks bufetas, gros džazas. Rengėjai.

WELLAND, Ont.

LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ. Rugpiūčio 14 d., sekmadienį, p. Bieliūnų ūkyje, 5 mylios nuo Wellando, rengiama graži lietuviška gegužinė. Prieš kelis metus šioj visiems gerai žinomoj vietoj įvykdavo didžiulės gegužinės, į kurias suvaižuodavo šimtai lietuvių ir kaimyninių Amerikos ir Kanados kolonijų.

Atnaujinama senoji ir lietuviškoji tradicija ruošti gegužines, atvirame ore, gražioj pievoj, prie tvenkio, apsupto medžiais, kurių paunksmėje praleidžiamas popietis dainuojant, šokant ir žaidžiant.

Išvažiuoti į laukus, į gryną orą, yra tikrasis vasaros malonumas. Visi būsite gražiai primti ir pavaišinti.

Rengėjai.

EDMONTON, Alta.

TOMAS PETRAS DRUTEIKA liepos 13 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu. Malonusis Tomukas buvo pašauktas Viešpaties į amžinąjį gyvenimą pačioje pradžioje gyvenimo, eidamas ketvirtus metelius, todėl ir mažieji skaitlingai dalyvavo laidotuvėse kiekvienas nešdamas gėlių puokšteles, kurias sudėjo ant Tomuko kapo. Taip pat skaitlingas būrys tautiečių dalyvavo laidotuvėse. Iškilmingas laidotuvių apeigas atliko kun. I. Grigaitis. Edmontono lietuviai reiškia širdingą užuojautą nuliūdimo valandoje Druteikoms ir giminėms. Kor.

Bernas. — Šveicarijos gyventojų skaičius yra pakilęs iki 5.243.000.

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos
Visi notariniai reikalai [illegible]
morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

RINKLIAVA MISIJŲ IR KATALIKŲ AKCIJOS CENTRUI. Liepos 31 d., sekmadienį, Philadelphijos, Pittsburgho, Newark, Brooklyn, Buffalo, Harrisburg, Providence ir Montreal vyskupijų lietuvių bažnyčiose skelbiama metinė rinkliava Amerikos Lietuvių Misijų ir Katalikų Akcijos Centrui. (Šiose vyskupijose yra leista rinkti). Centras žada atlikti didelį apaštalavimo darbą lietuvių tarpe. Oi, daug mūsų lietuvių yra reikalingi ypatingos dvasinės pagalbos! Krikščioniškos ir broliškos meilės vedini paaukokime, kiek galime, šiam gražiam tikslui. Atskiras aukas galima pasiųsti ir tiesiogiai Kunigų Vienybės iždininkui: Rev. Dr. T. Narbutas, 41 Adelphi St., Brooklyn 5, N.Y.

Dievas jums teatlygina gausiai už jūsų aukas savo brolių dvasinei gerovei. Kun. Širvaitis, S.T.D., Kunigų Vienybės Sekretorius.

VYSK. V. BRIZGYS liepos 4 d. iš Niujorko išskrido į Europą.

PREL. J. BALKŪNO statomos Maspethe naujos Kristaus Atsimainymo vardo bažnyčios projektą lietuviškame stiliuje paruošė archit. J. Mulokas, o vykdys inž. Kozmas Balkus. Rangovas J. Stankus.

KUN. AUGUST. NEVERAUSKUI, dabar gyvenančiam Čikagoje šv. Kryžiaus liet. parapijos klebonijoje, liepos 17 d. suėjo 50 metų kunigystės. Jis gimė Išdagiuose, K. Naumiesčio, buvo Seinų kunigų seminarijos profesorius, o nuo 1929 m. kapelionavo Marijampolės berniukų ir mergaičių gimnazijose bei mokytojų seminarijoje.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 51 seimas Pittsburghe pasibaigęs liepos 14 d., vietoje mirusio vicepreziden to J. Maceinos išrinko St. Geguži, kadaise net 18 metų buvusį SLA prezidentu. Kiti 6 Vykd. Tarybos nariai patvirtinti tie patys: prezid. Povilas Dargis, sekr. M. J. Vinikas, iždin. Nora Gugienė, iždo glob. Sophronizė Mikužiūtė ir adv. Stephens Bredės ir daktaras kvotėjas St. Biežis. "Tėvynės" redaktoriu perrinktas M. L. Vasil.

Pasiūlymas valdomuosius organus rinkti trejiems metams nesurinko ⅔ balsų, kurie reikalingi susivienijimo konstitucijai pakeisti, tad sekantį seimą nutarta šaukti 1962 m. Newark, N.J.

TARPT. GRAŽUOLIŲ VARŽYBOS įvyks rugpiūčio 4-14 d.d. Long Beach, Calif. Jų organizatoriai per Lietuvos garbės konsulą J. Bielskį, pakvietė dalyvauti ir lietuvaičių ątstovę. Konsulas atsakė, kad per trumpas esąs laikas pravesti atrankos varžybas pačių lietuvaičių tarpe. Tad organizatoriai pakvietė pasiruošti sekančioms varžyboms 1961 m. Pagal šių metų sąlygas Lietuvą galėtų atstovauti mergaitė gimusi prieš 1942 m. ir neturinti JAV pilietybės. Mergaitės būsią vertinamos "iš veido grožio su vakariniu apsiaustu, iš figūros grožio žaidimų (ne maudymosi) kostiume ir taip pat tautiniame kostiume kalbanti apie Lietuvą prieš mūsų teatro ir televizijos auditoriją".

Vargu ar kas nors imsis pravesti tokias lietuvaičių varžybas, nes sunku padaryti bizni vien iš lietuvaičių varžybų. Jokios rimtos organizacijos to taip pat nesiims.

Australija

PIRMASIS LIETUVIS AUSTRALIJOJE buvęs tulas Anthanas Lagogiannis, gavęs pilietybę 1856 m. X. 17. Melbourne. Tokių išvadų priėjęs A. Krausas, peržiūrėjęs Chief. Secr. Issue of Certificates of Naturalisation 19. Jan. 1854 — 2 Aug. 1960 tomą.

"Mūsų Pastogės" birželio 10 d. nr. J. Krausas spėja, jog į vardą įterpta h ir pavardė parašyta su dviems n jau iškraipytai. Tikriausiai tai bus buvęs Antanas Lagogenis.

Gaila, kad p. A. Krausas nepasiaiškino toliau ar kartais tai nebus buvęs koks graikas, nes Lagogenių pavardžių Lietuvoje taip pat negirdėti.

Siuntinėlis į Lietuvą

Siuntinių priėmimo įstaigoje daug medžiagų, įvairios rūšies odų, baigiama stirta katroninių dėžių ir keli žmonės. Tarnautojai už bufeto kalba lietuviškai ir yra labai užsiėmę. Vieni priima ir sveria klijentų atneštus daiktus, kiti apskaičiuoja jų vertę, o treti daro išsiuntimo sąrašus. Darbas nuobodus ir labai ilgas, vienos medžiagos tegalima siųsti tiek, kitos net per puse mažiau. Kojinės, batai ir kiti dalykai taip pat sunormuoti; kiekvienas pavadinimas privalo atatikti nustatytą kiekį.

Viską sukrovus į dėžę paaiškėja, kad siunčiamų prekių perdaug. Gilus atodūsis ir apgailestavimas lydi iš dėžės imamus daiktus. Svarstyklių rodyklė pamažu sugrįžta ant 20, ir siuntėjas lengviau atsidūsta. "Ką padarysi. Truputį pridėjus, sekantį kartą vėl bus vienas siuntinys".

Priimtos prekės surašomos, įkainuojamos ir, apskaičiavus persiuntimo išlaidas, vėl pasirgista siuntėjo sunkus atodūsis: "Daugiau negu pats siuntinys kainavo". "Gerasis" tėvynės globėjas, vyresnysis brolis žino ką daro: nuo prasikūrusio ateivio sumaniai lupa kelintą skūrą. Jeigu tu, niekingas pabėgėli, išnešei sveiką kailį, tai nors vertingais doleriais, visokių muitų pavidale, išsipirk šelpdamas savo artimuosius. O tie žaliūkai, "vyresniam broliui", labai reikalingi visokiems šnipams ir parsidavėliams čia apmokėti.

Ir taip iš eilės seka: rietimai angliškos medžiagos, paslūtos eilutės, sukneles, dailūs apatinukai ir kitokie brangūs daiktai, kuriuos išvydus nušvis artimųjų veidai ir sielos prisipildys begalinio džiaugsmo. Viskas geriausios rūšies, kiekvienas dalykas augščiausios kokybės, kad tik geriau pasirodžius, kad tik daugiau džiaugsmo suteikus, gražius padėkos laiškus rašantiems namiškiams. Pats siuntėjas, tuo tarpu, apsirengęs nepergeriausios rūšies eilute ir vatinukas pas jį iš pigesniųjų. Batai, taip pat gerokai apdėvėti. Namuose jis irgi tik vieną, antrą, nebenaują porą beturi, bet čia, jau kelintame siuntinyje, randa sau vietą naujitėlaičiai pusbačiai. Ten gi mat labiau reikia, ten po purvynus greičiau dėvisi. Jeigu nesudėvės, tai pardavęs, būtiniausioms išlaidoms šviežų skatiką pasidarys.

Pereitais metais nebuvo numatyta, kad darbai taip sušlubuos. Tik prieš tą, nelemtą atleidimą buvo akordeonas išsiųstas. Nors patiems labai reikėtų geresnės skalbimo mašinos, bet dabar teks palūkėti. Siuntinys nemažai kainavo, o čia sesuo parašė, kad sūnus, šį pavasarį, baigs inžinerijos mokslus. Išleistuvėms reikėtų padoresnės eilutės, tiktai ten dabar su dryžiukais nebemadoje, taigi susiprask ir pažiūrėk ką imantresnio.

Miela skaityti dažnai gaunamus, gražius padėkos laiškus. Geraširdingo dosnumo pripildytos mintys greitai sumeta, kad sugrįžus dirbti atgal į siuvyklą, po keleto savaičių, jaunasis mokslinčius galės pasipuošti geriausios rūšies angliška eilute. Tiktai, kad į tą darbą greičiau pašauktų ir, kad tik spėtų sugriebti pirmąjį uždarbį. Ką gi padarysi, jiems ten labiau reikia, o čia pavasarinis paltas ir Velykoms numatyta skrybėlaitė turės palaukti.

Šiam pavasariui jau galutinai buvo numatyta mašina. Kaip be jos išsiversti kada čia kiekvienas pusbernis automobiliu važinėja. Vasarą į piknikus ar vasarvietes važinėjant nebereikės kitų malonės prašyti. Taip vieną dieną, visiems bendrai svarstant apie automobilio rūšį ir kainą, atskubėjo artimųjų laiškutis. Jis buvo labai gražus ir mielas. Ten buvo daug įdomių naujienų ir tikrai nuoširdi padėka už pereitą siuntinuką. Bet čia vėl iškilo nauja problema. Sūnus girininkas, tik gavęs tarnybą ir gerai apsirūpinęs, nebenori laikyti senosios močiutės. Nenbent tu, dukrele, atsiųstumei jam medžioklinį šautuvą. Šautuvas jam labai reikalingas, ypač kai eina į mišką medžioti. Jis, taip pat, minėjo rudos odos portfelį ir parkerį su amžina plunksna. Jis turi nešiotis daug svarbių dokumentų ir pasirašyti nebeturi su kuo. Močiutė būtų labai dėkinga, kad prie to medžioklinio šautuvo prijungtų ir tuos du mažmožėlius. Perskaitytą laišką laikančios rankos beviltiškai nusvyra ant kelių. Mašina turės dar laukti. Reikės pirkti šautuvą ir parkerį, bet ką daryti su tuo portfeliu, kurių čia visai nesimato.

Eilė priėjo senyvai moteriškei. Ji teiraujasi apie siuvamos mašinos pasiuntimą. Vedėjas mandagiai paaiškina visas galimybes ir su tuo susijusias išlaidas. Moteris valandėlei susimąsto. Ji mintyse skaičiuoja savo išteklius. Ji pati buvo galvojusi siuvamą įsigyti. Juk čia medžiagos, palyginus su pasiūtais rūbais, labai pigios. Turint nuosavą mašiną, būtų galima daug sutaupyti. Bet ką padarysi, kad atsirado čia toks reikalas.

— Tai prašau rašyti čia tą adresą, — sako ji padėdama ant stalo apglamžytą, labai prasto popieriaus voką. — Ar bus gerai, kad pusę duosiu pinigais, o kitai pusei išrašysiu čekį?

Ir taip, nebežiūrint savęs, pamirštant savo būtiniausius reikalus, keliauja brangūs siuntiniai nešdami džiaugsmą į tas palaimintas, gražiųjų prisiminimų vietas. Kitaip gi negalima, juk čia aukso šalis, čia tų pinigų iki valiai, čia jie beveik ant gatvių mėtosi, tik reikia mokėti juos pasimti . . .

Geraširdis, jautrios sielos tautietis negali pamiršti savo artimųjų. Jis nepagailė sunkiai uždirbto skatiko, nors vienas siuntinys kainuoja $100, $200 ir daugiau. Bet kai reikalas sustoja ties sava, lietuviško persiuntimo įstaiga, jis praeina pro šalį: mat čia keli centai už tarpininkavimą daugiau įrašyti. Jis neapsižiūri, kad per visą ilgą sąrašą, įkainuojant muitą, savieji jam tuos centus su kaupu grąžina.

S. Pranckūnas.

VANDENS, VANDENS!...

B. STUNDŽIA

Tuos žodžius šnabžda nusilpusio ir ligonio lūpos. Gavęs vandens žmogus pasijunta lengviau ir nusiramina. Atrodo toks paprastas dalykas gyvenime — vanduo, bet dažnai tai branginama labiau už kitas vertybes. Kas atsitiktų, jei nebebūtų daugiau vandens? Visa gyvybė greit išnyktų, nes žmogus, visi kiti gyviai bei augalai yra visiškai priklausomi nuo vandens išteklių. Maža to, vanduo gali būti priežastimi didelių gamtinių nelaimių, gali nešti ir gėrybių.

Kol žmonių buvo reta mūsų žemėje, gamtoje vyravo lygsvara. Žaliavo miškai, lygumos, telkšojo pelkės, tyvuliavo ežerai. Medžiai ir pelkių kupstai buvo pilni paukščių, o tankumynuose ir krūmuose rado sau gyvenamas vietas daugelis įvairių gyvulių. Ir tik kur ne kur matėsi žmonių gyvenvietės. Didėjant žmonių skaičiui žemėje, augo miestai, kūrėsi nauji, plėtėsi pramonė, tankėjo kelių tinklas, didėjo statomų laivų skaičius. Iškirtus miškus, žemė liko plika, vanduo tekėdamas į pakalnes ardė dirvas ir nešė viršutinį žemės sluogsnį į upelius ir upes. Užneštos smėliu ir dumblu upių vagos pasidarė negilios ir išsiliejęs vanduo padarydavo nuostolių gyvenvietėms ir be to, nukentėdavo pasėliai. Tada žmonės negalvojo apie rytdieną, o to pasėkos jaučiamos ir šiandien, todėl dabar stengiamasi nepakartoti praeities klaidų.

Atrodo, kad vandens yra pakankamai — pilni ežerai, upės, vandenynai. Teisybė, vandens plotai yra didesni negu sausumos, bet yra reikalas tame, kad vandens nevisada ten esama, kur jis reikalingas.

Dabar pažiūrėkime kaip vanduo visur atsiranda. Čia susidursime su tebuklingu lanku, kuriuo vanduo keliauja. Vanduo garuoja visur, kur tik yra drėgmės, ypač daug iš vandenynų, upių ir ežerų. Susimaišęs su šiltu oru kyla augštyn, atšala, vandens garai virsta lašais, sudaro debesis ir kai lašai tiek padidėja, kad nebegali išsilaikyti ore, krinta žemyn — sakome lyja. Žiemą lašai krisdami žemyn sudaro snaiges. Daug vandens lietaus pavidale vėl grįžta į vandenynus, kita dalis iškrinta ant žemės.

Nevisur vienodai lyja. Yra vietovių, kur lietus iškrenta gal kartą metuose. Tose vietovėse vandenį reikia taupyti statant užtvankas. Kitur lietaus per daug iškrenta, vėl reikia imtis priemonių prieš potvynius. Kur yra plika žemė, lietaus vanduo nespėja susigerti į dirvą ir nubėga į žemesnes vietas. Susigėrusio į dirvožemį vandens dalį sunaudoja augalai, o dalis nueina giliau į žemę. Ši vandenį žmonės pasiekia iškasdami šulinius. Miškai sudaro geras vandens saugyklas, nes nukritę lapai ir šakos ilgai palaiko drėgmę. Miškingose vietose upės būna vandeningesnės, nes vanduo netaip greit išgaruoja, kaip nuo pliko dirvožemio. Taigi vanduo amžinai keliauja: garuoja iškyla į orą ir lietaus ar sniego pavidale vėl grįžta į žemę.

Apie vandens svarbą ir reikalingumą ir kalbėti netenka. Mes vartojame vandenį gėrimui, maisto paruošimui, prausiamės, skalbiame, gesiname gaisrus. Ūkininkui reikia vandens pasėliams ir gyvuliams. Bendriesiems reikalams — vanduo reikalingas pramonei, susisiekimui, žvejybai ir sportui. Beveik kiekvienu atveju reikalingas švarus vanduo.

Dabar pažiūrėkime, kas vyko ir vyksta pramoningose ir tankiai apgyvendintose šalyse. Miestų ir pramonės augimas sudarė sąlygas, kurioms esant sunku išlaikyti upes, ežerus ir podirvio vandenį neužterštus. Pramonė nuleidžia į vandenį visokias liekanas, pradedant nuo radioaktyviųjų medžiagų, baigiant skerdyklų paplavomis su krauju, plunksnomis ir riebalais. Miestai su mažomis pajamomis verčia nevalę į upes ir ežerus nešvarumus iš tualetų, skalbyklų, nuo indų plovimo. Lietus neša į upes benziną, įvairias alyvas, chemikalus, kuriais purškiami medžiai, žolė, dirbtines trąšas. Tos visos medžiagos įvairiais keliais patenka ir į požeminį vandenį, jei tas randasi negiliai. Blogiausia, kad pramonė išleidžia į prekyvietes eiles naujų chemikalų, kurie nėra gerai ištirti ir jų žalingumas dar nenustatytas. Tokie chemikalai sunku priprastais valymo būdais iš vandens išskirti. Skalbimui per metus suvartojama šimtai tūkstančių tonų skalbimo miltelių, kurie irgi patenka į vandenį ir nenustatyta ar jie nekensmingi sveiaktai. Paminėtinos kasyklos, ligoninės ir laboratorijos, kurios prisideda nemažai prie vandens užteršimo. Nuo užtersto vandens kenčia netik žmonės, bet ir augalai ir gyvūnija.

Teko matyti upelius, kur per kelias mylias plūduriavo išgaišusios žuvys ir tai vis nuo nikeliavimo pramonės — chromo druskų, cijanidų, stiprių rugščių arba nuo purškiamų chemikalų prieš visokius kenkėjus vabalus. Alyva užterštuose vandenyse nemažai vandens paukščių gauna galą, nes alyva sumirkę plunksnos tampa peršlampamos ir paukščiai neįstengia pakilti iš vandens.

Daugely vietų uždrausta maudytis, nes vanduo užterštas bakterijomis. Tokiose vietose žemė ir namai praranda savo vertę.

Gal svarbiausia yra geriamas vanduo. Jau romėnai senovėje prie miestų statydavo didžiulius vamzdžius ir jais iš kalnų atsivesdavo švarų vandenį. Dabar vartojamas upių, ežerų ir šulinių vanduo. Toks vanduo dažnai būna drumzlinas, kartais turi savotišką skonį, kvapą ar spalvą ir dažnai begales bakterijų.

Pirmiausia toks vanduo perleidžiamas per smėlio filtrus, surenkamas į didžiulius baseinus ir iš ten per didžiulius siurblius paleidžiamas vamzdžiais į namus. Jei vanduo labai dumblinas, tada dedama į jį aluminijaus sulfato, kuris susijungęs su įvairiomis druskomis nusodina jas į dugną ir viršuje likęs tyras vanduo paleidžiamas į filtrus. Tyras vanduo nebūtinai yra tinkamas gėrimui. Mažyčiai sutvėrimai vadinami bakterijomis pralenda pro filtrus ir juos reikalinga pašalinti. Žinoma, ne visos bakterijos yra kenksmingos. Bakterijas sunaikina pridedant į vandenį chloro. Paprastai baseino vandenyje randasi 3-4 kartus daugiau chloro negu geriamajame vandenyje.

Čia svarbu vasarotojams, kurie turi savo vasarnamius ir vartoja ežero vandenį arba turi šulinius. Saugus vanduo būna, jeigu paverdamas 5-10 min. arba chlorinuojamas. Dažnai provincijų sveikatos departamentai parduoda chlorinavimo dėžutes, kuriose būna du buteliukai. Viename chloro skiedinys, o antrame randasi chemikalas OT (o-Toluidino dihydro chloridas), kurio įlašinus į chlorinuotą vandenį gaunama geltona spalva. Paprastai užtenka 8-10 chloro lašų vienam kibirui vandens. Palaukus 15 min. pripilama į stiklinę clorinuoto vandens ir pridedama 10-15 lašų OT. Šviesiai gintarinė spalva rodo, jog chloro yra pakankamai pridėta, tamsiai geltona iki raudonumo spalva rodo chloro perteklių, o jei spalva nepasirodo, tai reikia chloro daugiau įlašinti. Tų chlorinavimo dėžučių, kartu su vartojimo nurodymais, rodos, galima gauti ir vaistinėse.

Dažnai pasitaiko, kad ir natūralios priežastys padaro vandenį netinkamą gėrimui. Įvairūs vandeniniai augalai, organinės ir neorganinės medžiagos, vandenilio sulfidas ir dažniausiai algės yra priežastimi kvapo ir netikusio skonio. Ypač sunkoka yra kova su algėmis. Tai mikroskopiniai augalai, kurių yra daugybė rūšių. Jos auga kūdrose, ežeruose ir rezervuaruose. Algėms naikinti vartoja vario sulfatą. Nepageidaujamam kvapui ir skoniui pašalinti vandenį maišo leisdami per jį orą, filtruoja per aktyvuotos anglies filtrus arba koaguliuoja.

Kartais į vandenį dedama floro, kuris padeda išlaikyti sveikesnius dantis. Medicinos ir chemijos darbuotojai randa, kad susidaro juokinga padėtis: vandenio floridavimas dažnai sukelia audrą, tuo tarpu kai dėl naujai išleistų ar mažai ištirtų chemikalų, kuriais būna užterštas vanduo, mažai kas jaudinasi. Atrodo, kad dar niekas neįrodė, kad dabar naudojamas floro kiekis (1-1,5 mg litre) būtų sveikatai kenksmingas.

Vandens suvartojimas kasdien didėja. Puskibirį vandens suvartojama rankų nusiplovimui, penki galionai reikalingi tualeto perplovimui, 30 galionų maudymuisi. O kiek vandens suvartoja automatinės skalbimo ir indų plovimo mašinos! Vidutiniškai šeima 4 asmenų suvartoja apie 200 galionų vandens per dieną arba 300 tonų per metus. Į šiuos kiekius neįeina vanduo, vartojamas žolės, daržų laistymui, automobilių plovimui ir kitiems panašiems reikalams.

Vanduo iš namų per vamzdžius patenka į paplovų valymo įmones, kur praeina pro tam tikrus sietus, vėliau leidžiama drumzlėms nusėsti, kai tu metu tam tikros bakterijos suardo organines medžiagas naudodamos jas sau maistui. Toliau leidžiamas per specialius filtrus, dezinfekuojamas su chloru ir išleidžiamas į upes, ežerus arba į jūrą. Nemažas skaičius fabrikų, prieš išleisdami paplovas į kanalizacijos vamzdžius, turi tas paplovas ir liekanas patys išvalyti. Tokiems valymams nevisada randama sėkmingų būdų, nes pramonėje vartojamų chemikalų skaičius dabar siekia apie pusmilijoni.

Lietaus vanduo teka į upes kitais keliais, bet neša su savimi nemaža nuodingų chemikalų vartojamų daržininkystėje ir sodininkystėje, kaip DDT, metosychloras, chlordanas, Aldrinas, Dieldrinas, benzoloheksachloridas, 2-4 D, arseniko oksidas, phenolo dariniai ir kiti.

Dabar vanduo pripažįstamas kaip krašto turtas, kurį norima išsaugoti, nes be vandens išteklių negalimas gyvenimo sąlygų gerinimas bei jokia pažanga.

Todėl kiekvienas iš mūsų prisidėkime prie to nemesdami į upes ir ežerus jokių šiukšlių bei visokių atmatų. Lietuviškas posakis — "Nespiauk į vandenį, iš kurio turėsi gerti" — yra labai jau teisingas.

Toronto. — Ontario vyriausybė nutarė prie Elliot Lake įrengti didžiulį 46.000 akrų parką. Tam paskirta $2.000.000. Prie tų darbų turės gauti darbo 4.100 darbininkų, netekusių darbo sustojus uranijaus kasykloms, kai buvo netekta jo rinkų.

Stratford, Ont., šekspyrinio VI festivalio metu, kuris prasidėjo liepos 15 d. ir baigsis rugpiūčio 14 d., ten pat statoma pagarsėjusi linksma Gilbert ir Sullivan operetė "H. M. S. Pinafore" (pastatymas Tyrone Guthrie, dekoracijos Brian Jackcon, dirigentas Louis Applebaum), kurios aktorių tarpe laivo staliaus vaidmeny yra ir lietuvis solistas Vaclovas Verikaitis. Čia yra scena iš "H. M. S. Pinafore" — trio dainuoja romansą: žinomas anglų teatrų ir filmų solistas Andrew Downie (jo žmona Marion Studholme dainuoja Josephinos rolę), Douglas Campbell ir Vaclovas Verikaitis.

SRIUBA IŠ KIRVIO...

V. ŠMAIŽIENĖ

(Iš mano tėvelio, Antano Genio, pasakojimų)

Vieną dieną pakepiau gražų kumpio gabalą vakarienei. Į virtuvę įėjo tėvelis.

— Iš ko man dabar tą sriubą padaryti? — garsiai pagalvojau.

— Iš kirvio, — sako man tėvelis.

— Iš kirvio? — nustebau.

— Aha, iš kirvio.

— Kad aš ir kirvio neturiu, — nusiskundžiau.

— Čia blogiau. Jei turėtum, tai tikrai skanią sriubą galėtum padaryti.

— Ne, bet sakyk, tėveli, kaip tokį stebuklą galima padaryti?

— Jei turi laiko, papasakosiu.

Kur tu žmogus neturėsi. Atsinešiau kojinių, megztinį suadyti, atsisėdom abu virtuvėje ir tėvelis ėmė pasakoti.

— Matai, tai buvo labai seniai. Ir tada ruskiai Lietuvą valdė. Žodžiu, tai buvo gerokai dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą. Kaip dabar, taip ir anuomet, svetimų, neprašytų valdovų ir engėjų niekas nekentė.

Taigi, kartą buvo kažkokie manevrai apie Anykščius. Kaip ten atsitiko, kad vienas ruskių kareivis ėmė ir paklydo. Išvargęs, permirkęs, mat tą dieną gerokai lijo, ir išalkęs atsidūrė jis ties mūsų kaimu. Mano senelių trobelė buvo pačioje galulaukėje. Tai kareivėlis į ją ir pasibeldė. Senelė gi buvo visai viena namuose. Vyrai buvo ar turguje, ar šiaip kur išvažiavę, dabar jau nebežinau.

Atidaro senelė duris — net išsigando — rusų kareivis bestovis. Jau norėjo skubiai jas užtrenkti ir užsklęsti, bet kareivis taip pagarbiai nusiėmė kepurę ir toks atrodė išvargęs, vanduo gi ko ne čiurkšlėmis bėgo nuo jo žemėn. Senelė buvo labai geros širdies.

— E, — pagalvojo, — tegu įeina, apdžiūsta ir pailsi. Juk taip pat žmogus. Ne savo noru, o caro varinėjamas čia atsirado.

— Kareivis dėkodamas įėjo į vidų ir iškarto ėmė šlįstytis prie besikurenančios krosnies.

— Nusivilk, — sako jam senelė. — Išsidžiovink.

Antru kart to kartoti nereikėjo. Taip greitaikareivėlis jokio savo vado niekada nebuvo paklausęs.

Senelei tikrai buvo gaila jo, kaip žmogaus.

— Reikalingas jis čia ant mūsų žemės! — galvojo ji. — O žiūrėk, kur nors, kokiame pasvietyje taip pat gal turi žmoną ir vaikų... Nenorėdama, tačiau, jam parodyti savo jausmų, nusisuko, atsisėdo, kaip niekur nieko prie ratelio ir ėmė verpti.

— Motin, — labai nedrąsiai pratarė kareivis, — aš labai alkanas.

— O kas man, kad tu alkanas? Aš neturiu tau ką duoti.

— Tik šilto viralo dubenėlį... Tik šilto viralo, kad viduriai asšiltų...

— Neturiu aš jokio viralo ir neturiu iš ko jo išvirti.

Kareivis kurį laiką tylėjo. Tačiau jo mintys dirbo ir dirbo. Jis galvojo ir galvojo, kaip priversti tą užsispyrusią lietuvę karšto viralo padaryti.

— Motin, — pagaliau šypsodamasis jis tarė. — Aš žinau, kaip galima iš kirvio skanų viralą išvirti.

— Iš kirvio? Eik jau, eik!

— Tikrai, motin, žinau.

— Ką čia dabar niekus tauzyji! Iš kirvio, mat, jis viralą išvirs. Tokios dar negirdėjau!

— Išvirsiu, motin, tikrai išvirsiu! Ir bus labai, oi, labai skanus!

Senelė patylėjo, patylėjo. Paskui gudriai nusišypsojo ir sako:

— Nagi virk, meldžiamasis! Kirvis, ve ten, po suolu guli! — ir ėmė dar greičiau ratelį sukti ir vis pašnairom žiūri, ką kareivis daro. Šis gi pasiėmė kirvį, švariausiai jį nuplovė, įdėjo į puodą, užkaitė ir pataisė ugnį. Ilgai netrukus vanduo ėmė burbuliuoti, virti.

— Dabar, — sako kareivis, — gerai būtų, kad duotum porą riešutkučių raugintų kopūstų.

— Gerai, gausi kopūstų.

Atnešė senelė iš kamaros kopūstų. Kareivis sudėjo juos į puodą ir vėl laukia. Kai jie gerokai pavirė, kareivis ir vėl sako senelei:

— Dabar reikia, ot, tokio gabaliuko lašinių, — ir jis parodė suglaustus tris pirštus.

— Gerai, gausi ir lašinių.

— Ir vieną svogūną! — šūktelėjo jis senelei, beeinančiai pro duris.

Senelė atnešė lašinių ir svogūną.

Kareivis supiaustė lašinius, pačirškino keptuvėje, sudėjo supiaustytą svogūną ir, kai viskas gerai sukepė, supylė visą į kopūstus. Dar kiek paviré. O senelė vis verpia ir stebi.

Dabar kareivis padėjo ant stalo du dubenis, du šaukštus, išėmė iš puodo kirvį ir padėjo vėl pasuolėn. Toliau, abudu dubenius pripildė karštų, garuojančių kopūstų ir sako:

— Eikš dabar, motin, ir paragauk.

Pasisėmusi senelė šaukštą kopūstų, paragavo — tikrai skanu. Taip jie abudu ir pavalgė.

Ilgai dar po to senelė vis juokdamosi pasakojo, kaip alkanas, iš kažkurio pasviečio atvarytas, ruskių kareivis, ją iš kirvio viralą virti išmokė.

Juokėmės ir mudu su tėveliu ir, tikrai aš gailėjausi, kad neturėjau kirvio...

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

ČIURLIONIO GALERIJOJE Čikagoje per penkioliką parodų buvo parduota 130 paveikslų, už kuriuos gauta $15.423.

LIETUVIAI EVANGELIKAI yra sudarę iš visų protestantų denominacijų atstovų komitetą šv. Raštui literatūrine kalba išversti. Po kelių metų darbo Naujasis testamentas su psalmėmis jau paruoštas ir spausdinamas Londone, o Senasis testamentas tebėra ruošiamas.

NAUJĄ LAIKRAŠTĮ "Žvalgas" pradėjo leisti Los Angeles skautai. Redaguoja J. Gliaudys jr. (rašytojo J. Gliaudos sūnus). Jis eis kas mėnesį. Prenumerata $1. Red. adresas: 1314 Maltman, Los Angeles 26, Calif.

Nr. 1 turi 8 psl., viršelis spalvotas. Rašoma apie skautybę, sportą, yra galvosūkių skyrius, spaudos apžvalga.

PROF. KUN. ST. YLOS paruoštas Ateitininkų vadovas jau pradėtas spausdinti MNPr seselių spaustuvėje Putname. Jo išleidimą finansuoja prel. K. Vasys.

ROMAS VIESULAS yra nuskridęs į Los Angeles, kur išbus du mėnesius. Jis dabar išnaudoja gautą Fordo specialią stipendiją.

ANTANO TULIO novelių rinkinį "Tuzų klubas" netrukus išleidžia Terra. Tai senesnės kartos Amerikos lietuvių rašytojas. Jo knyga "Aš bučiavau tavo žmoną" buvo sukėlusi didelio susidomėjimo ir nepriklausomoje Lietuvoje.

ALGIS GLODAS Clarc universitete, Worcester, Mass., gavo chemijos bakalauro laipsnį ir tęs studijas magistro laipsniui gauti.

RIMANTAS PAULIUKONIS, worcesterietis, Mass., Holy Cross kolegijoje baigė fiziką bakalauro laipsniu. Gavęs taip pat laivyno atsargos leitenanto laipsnį, išvyko į Europą karinės tarnybos atlikti.

VYTAUTAS KAVOLIS, žinomas jaunimo tarpe veikėjas ir "Metmenų" žurnalo redaktorius, Toronte anksčiau gyvenusio teisininko ir evangelikų kunigo Kavolio sūnus, Harvardo universitete gavo socialinių mokslų daktarolaipsnį.

PERU, ILL., miestelio 125 m. sukakties šventėje pasirodė ir gretimo Spring Valley miestelio lietuviai, kurių ten nedaug tėra, vos teišlaiko savą bažnytėlę. Yra ten ir Lietuvos Vyčių Saj. kuopa, kuri ir suorganizavo lietuvių pasirodymą parade. Jie pasamdė didelį sukvežimį, ant jo įrengė platformą, ant kurios visą parado metą atkviesti iš Čikagos šoko lietuviškus tautinius šokius taut. šokių grupės "Ateitis" šokėjai. Taip visą valandą be perstojo, kol pravažiavo 3 mylių kelią, apstotą minios žiūrovų, kurie lietuviams sukėlė dideles ovacijas.

PIRMASIS LONDONO SPAUSTUVININKAS buvęs lietuvis, rašąs Frederick Harrison, Yorko katedros rektorius ir bibliotekininkas, savo veikale Book of Books, 116 psl. Ten sakoma: John Letton, a man of Lithuanian origin, was the first City ~~of~~ London printer. He had begun to print there at least as early as the year 1480". Iš žymesnių jo spausdintų leidinių buvusi 1486 m. išspausdinta Innocento VIII bulė, patvirtinanti karaliaus Henriko VI ir Elzbietos iš Yorko santuoką.

Letton po kurio laiko dalininku pasikvietęs William Mechlin, belgą, kuriam vėliau tą spausatuvę ir perleido. Betgi spaustuvė teveikė neigai, apie 7 metus.

A. Krausas, "Mūsų Pastogės" birželio 10 d. numery spėja, kad to lietuvio pirmojo Londono spaustuvininko pavardė bus buvusi Jonas Latonas. Pastebėjimas istorinio fakto yra labai įdomus ir vertėtų žinią smulkiau išaiškinti. Tik iš Letton padaryti Latoną vargu ar galima, nes 15 amž. mūsų kraštuose žmonės pavardžių dar neturėjo ir vargu ar buvo tada koks Latonas Lietuvoje. "Letton" greičiau galėtų būti kuriuo nors požiūriu susietas su Latvija, gal per ją iš Lietuvos patekęs į Angliją ar pan.

Kanados metinė temperatūra

(CSc) — Duomenis apie Kanados orą galima rasti naujame Kanados oro atlase. Tai 225 puslapių knyga, išleista Federacinio Transporto Departamento Meteorologijos skyriaus (Meteorological Division of the Federal Department of Transport).

Pasirodo, kad vidutiniška visos Kanados temperatūra nuo Arktikos iki Ontario pietinio taško, yra 32 laipsniai Fahrenheito — kaip tik ties šalimo tašku. Tolimos šiaurės vidutinė temperatūra yra arti nulio.

Pietų - centrinės prerijos gauna daugiausiai saulės, o Britų Kolumbija bei Newfoundlando rytinis pakraštys turi švelniausį klimatą, bet gauna daugiausiai lietaus. Arktika, ar tikėsite ar ne, gauna mažiausiai sniego. Ten yra per šalta dideliam sniego kiekiui.

Čia paduodame keletą kitų faktų: Iš dešimt Kanados provincijų sostinių Victorija turi augščiausią vidutinišką temperatūrą — 50 laipsnių. Toronto yra sekančioje vietoje su 45, Halifaxas seka su 44 ir Charlottentowno, PEI bei St. John's, Newfoundland, vidurkis yra 42. Po to seka Otava, Kanados sotsinė, su 41, Fredericton, N.B., 40, ir prerijų miestai Winnipeg, Regina ir Edmonton bei Quebec City rytuose su 35 laipsniais.

Šalčiausia vieta Kanadoje yra Snag, Yukone, kur 1947 m. buvo užfiksuota 81 laipsnis žemiau nulio. Miestuose temperatūra vasaros metu pakyla net virš 90 laipsnių. Temperatūra pakyla iki 113 laipsnių Pietų Saskatchewane ir pietinėje Manitoboje praėjus tiktai penkiems mėnesiams kai ten buvo 50 žemiau nulio žiemos metu. Pakraščių sritys yra daug švelnesnės ir temperatūra, ypatingai vakarų pakraštyje, retai kada nukrenta labai žemai arba pakyla labai augštai.

PRISIŲSTA PAMINĖTI

Algirdas Gustaitis, Algis Trakys ir taksiukas Šleivys. Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su gaidžiu. Dailininkas Vytautas Stasiūnas. Išleido ir spaudė "Lietuvių Dienų" leidykla, Hollywood, California. 1959 — lietuviško filmo 50-siais — metais, 32 psl. Kaina nepažymėta.

Ateitis, 1960 m. birželis, Nr. 6, 129 - 160 psl.

Turinys: K. Kleiva — Pragiedruliai jubilėjiniais metais; S. Sužiedėlis — Kad tėvynėje spindėtų atgimimo aušra; J. Kidykas, SJ, — Ateitininkijos liudijimas; D. — A.a. vysk. V. Padolskis; Jubil. ateitininkų kongreso programa; Pax Romana vajui praėjus; A. Sušinskas — Tinkama ir maloniai; Kun. V. Dabušio sukaktis; Pr. Zarankа — Ateitininkai ir Dainavos stovykla; J. Šoliūno, N. Narutės eilėr.; L. Paulytė — Iš ateitininkijos dienoraščio; Ateitininkų linkmė; Aloizas Aidis — Vieno vakaro mintys; J. Klumpė — SAS ideologiniai kursai; Gr. Pauliukonytė — N. Anglijos ateitininkų šventė Marianopoly; Buvusi Kanados ateitininkų šventė; Vytenis — Per prizmę. Sportas. Vardai ir įvykiai. Stud. At-kų Sąjungoje. Moksl. At-kų Sąjungoje. Kreivos šypsenos. Šachmatai.

Saleziečių balsas, 1960 m. Nr. 2 (44), 32 psl.

Hamiltono Lietuvių Namai, 1956 - 1960 — keturių metų sukaktuvinis leidinys. Spausdino "Time Press", Toronto, Ont. 24 psl.

Kibirkštėlės. XVII-tos mergaičių stovyklos leidinys Nr. 1, 1960 m. liepos mėn. Nek. Pr. M. seserų vienuolyne, Putnam, Conn. 16 psl.

Mūsų vytis, dvimėnesinis skautiškos minties žurnalas, Nr. 3, gegužis - birželis, 1960 XII metai, 83-118 psl.

Budžiu!, LSB leidinėlis skautų vadovams. Mūsų vyčio 1960 m. Nr. 3 priedas, 41-60 psl.

Laiškai lietuviams, 1960 m. liepos - rugpiūčio mėn. vol. XI, No. 7, 195 - 224 psl.

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME

MOUNT ROYAL MOTORS

garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.

Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.

Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.

Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.

3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131

Nakties metu tel. RO. 7-0086

(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

FELIX ELECTRONICS SERVICE

Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai

F. NORVYDAS

Skambinti bet kada LE. 5-6007

• 2 MODERNIOS HOLIWOOD SOFOS arba
• 2 PATOGIOS GULĖTI LOVOS
• 2 DVIEJŲ AUGŠTŲ STALIUKAI
• 1 KAVOS STALIUKAS

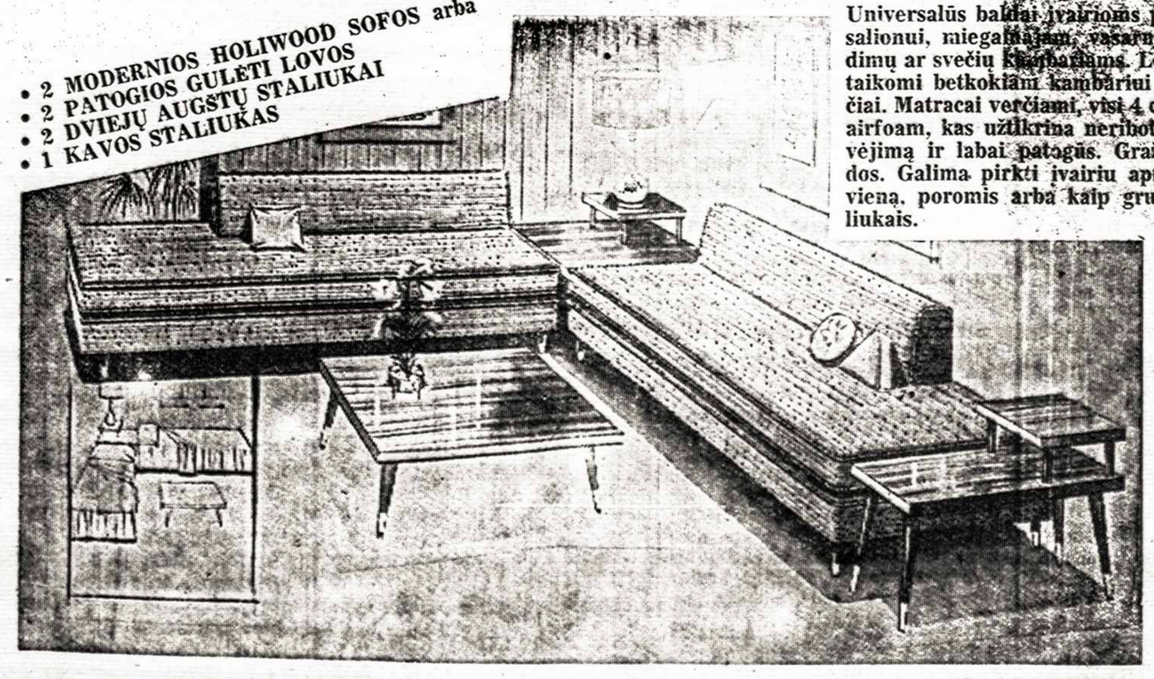

Universalūs baldai įvairioms paskirtims: saliono, miegamajam, vasarnamiui, žaidimų ar svečių kambariams. Lengvai pritaikomi betkokiam kambariui ar paskirčiai. Matracai verčiami, visi 4 colių storio airfoam, kas užtikrina neribotai ilgą dėvėjimą ir labai patogūs. Gražios išvaizdos. Galima pirkti įvairiu apmušalu po vieną, poromis arba kaip grupė su staliukais.

MOHAWK FURNITURE LTD.

2446-8 Danforth Avenue.

Keičiame senus matracus naujais.
Remontuojame visų rūšių baldus.

Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu. 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visi arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

College - Dovercourt Rd.
8 kambariai — 2 augštai
$2.000 įmokėti, mūrinis, 2 mod. virtuvės, dideli kambariai, 2 vonios, idealus 3 šeimoms arba išnuomavimui. Arti prie visko. Savininkas pirko. Kaina $15.900.

Swansea - Bloor - Runnymede
$2.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb., mod. virtuvė, kvadratinis planas, garažas. Kaina tik $13.900.

4 kambariai apačioje
Roncesvalles - Pearson
$3.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, išilginis planas, garažas. Prašo $16.900.

Bloor - Windermere
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras. 7 kamb. per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, geras įvažiavimas, garažas. Kaina $17.900.

Jane - Bloor
8 kamb. — 2 augštai
$4.000 įmokėti, šiurkščių plytų be jokių trūkumų, atskiras namas puikiausiame stovyje, tiek iš lauko, tiek viduje, 2 mod. virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Kaina pigiau grybų tik $20.900.

Sunnyside - Garden
Pomirtinis pardavimas
$15.900 pilna kaina, mūrinis, atskiras, 8 kamb., kvadratinis planas, dvigubas garažas, naujas vandeniu alyva šildomas pečius. Turi būti skubiai parduotas.

Bungallow mieste
Jane - Bloor
1 atvira skola 10 metų
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per vieną augštą, 3 puikūs miegamieji, garažas. Senatvė verčia parduoti, Keli žingsniai iki Bloor. Puikus pirkinys. Paskubėkit!

Bloor - Concord
$2.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., išilginis planas, 3 mod. virtuvės, dvigubas garažas. Arti Bloor. Prašo tik $16.900. Pigiau, jei daugiau įmokėsit.

2 butai — 2 augštai
Roncesvalles - Indian Rd.
1 skola — 20 metų
$7.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 10 kambarių padalinti į 2 butus po 5 kamb., garažas, privatus įvaž., vand. alyva šildom. Kaina $23.900.

Bloor - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per 2 augštus, platus įvažiavimas, garažas, 2 mod. virtuvės, didelis kiemas. Arti prie visko. Savininkas išvažiuoja į Ameriką. Tuoj turi būti parduotas. Geriausias pirkinys visam Toronte.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte, 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

T. STANULIS
Darbo tel. RO. 2-8255
RO. 6-0105 namų.
2336 BLOOR ST. W.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

ČIKAGOS SPORTO ŽINIOS

Liepos 10 d. Čikagos Marquette parke įvyko draugiškos futbolo rungtynės tarp Lituanicos ir jugoslavų Adrijos komandų. Rungtynės buvo gana vienašališkos ir lietuviai lengvai pasiekė pergalę, nugalėdami varžovus 5:0.

Vid. Vakarų apyg. futbolo varžybas laimėjo Lituanica I, nugalėjusi Lituanicą II 5:1. Varžybose nepasirodė Detroito Kovo ir Bridgeporto Tauro komandos, kurių dalyvavimo buvo laukta.

Bridgeporto Tauro futbolininkai liepos 10 d. Peel (Illinois taurės) žaidimuose įveikė meksikiečių Necarą 2:1. Lituanica šiuose žaidimuose jau pasiekė pusfinalį, įveikusi Wings 5:1, Olympics 3:1 ir Lions (iš "major" divizijos) 3:1.

Šiaurės Amerikos liet. sporto žaidynių II dalis bus pravesta Čikagoje rugsėjo 3-4 d.d. Žaidynių organizacinis komitetas jau yra sutvarkęs nemažą pasiruošiamųjų darbų. Lengv. atletikai jau yra gauta aikštė — Hanson parko stadijonas, kuriame praėjusiais metais vyko Pan-American futbolo varžybos. Šias žaidynes praveda LFK Lituanica ir LSK Neris.

1960 m. pabaltiečių futbolo žaidynės yra numatytos rugpiūčio mėn. prieš paskutinį savaitgalį Čikagoje. Iki šioliai yra įvykdytos tik vienos pabaltiečių futbolo varžybos — 1958 m., kada jos nedavė laimėtojo (visos trys komandos turėjo po vieną pralaimėjimą). 1959 m. jos nebuvo pravestos.

E. Š.

Ergas Leps, lietuvis kanadietis bėgikas, kuris greičiausia dalyvaus estafetiniame olimpiniame bėgime rugpiūčio mėn., atstovaudamas Michigan valstybinio universiteto komandą. Jo puikus laimėjimas priešolimpinėse varžybose, vykusiose Niujorke, užtikrino tam universitetui dalyvavimą olimpinėse varžybose.

PRANEŠIMAS SPORTO KLUBO VYTIS NARIAMS. Laike klubo v-bos pirm. P. Bernecko atostogų — nuo liepos 23 d. iki rugpiūčio 9 d. — visais reikalais prašoma kreiptis į klubo reikalų vedėją S. Jokubaitį — telefonas RO. 6-0417 arba LE. 7-3176.

SPORTAS LIETUVOJE

Šįpavasarį Lietuvoje ypatingai kreipiamas dėmesys į sportinį judėjimą. Sporto vadovai, o drauge ir sporto spauda įvairiomis progomis ilgais straipsniais ir kalbomis ragina jungtis į sportuojančių eiles ne tiktai moksius einantį jaunimą ir mieste dirbančius žmones, bet ir kaimo kolūkių darbininkus. Charakteringas gegužės pirmos dienos proga paskelbtas "Nemuno" paskelbtas draugijos įsipareigojimas šiais metais padidinti savo narių sportininkų skaičių iš 63.000 į 100.000. Skaičiai gal kiek ir astronomiški, tačiau vistik jie parodo, kad į sportuojančių tarpą yra įtraukiama nemažas skaičius Lietuvos jaunimo.

1960 metų Lietuvos krepšinio A klasės pirmenybes vyrų grupėje laimėjo Žemės ūkio akademijos (Kaunas) komanda. Moterų grupėje išėjo laimėtoja Kauno Politechnikos Instituto komanda, kurioje žaidžia ir N. Daktaraitė, Sovietų Sąjungos moterų krepšinio rinktinės narė. Reikia pastebėti, kad tiek vyrų, tiek moterų krepšinio komandos yra gana stiprios ne tik Kaune ir Vilniuje, bet ir įvairiuose Lietuvos apskričių miestuose. Pirmenybių lentelės rodo labai nedidelį taškų skirtumą tarp daugelio komandų. Nors pirmenybės ir pasibaigė, tačiau krepšinis yra gana dažnai žaidžiamas ir vasaros sezono metu. Rengiamos įvairios tarpmiestinės pirmenybės, tarpklubiniai turnyrai ir atskiri komandų susitikimai. Neseniai įvykusiose Bulgarijoje Europos moterų krepšinio pirmenybėse, pirmąją vietą iškovojo Sovietų Sąjungos moterų komanda. Jos treneriu, kaip žinome, yra lietuvis S. Butautas. Rinktinės aktyviame sąstate neteko pastebėti N. Daktaraitės.

Šių metų tinklinio A klasės pirmenybes laimėjo vyrų Vilniaus Dinamo, o moterų Vilniaus universiteto sporto klubo tinklininkai. Finaliniuose susitikimuose minėtos komandos įveikė Kauno Kūno kultūros instituto vyrų ir moterų komandas.

Šachmatų pirmenybėse Ratmir Cholmov dešimtą kartą tapo Lietuvos šachmatų meisteriu. Šachmatininkai taškais pasiskirstė šitaip: R. Cholmov 9, Vistaneckis 7, Mikėnas 6, Baršauskas 5½, Šiškin, Mikov, Ostrauskas ir Krimeris po 5, Česnauskas, Činkajev po 4½ ir Maslov 3½. Taipgi jau ir pavardės pasako, kad šachmatininkų tarpe yra nemažas skaičius atėjūnų. Liūdna, kad ne tik šachmatuose, bet ir visose kitose sporto srityse, kaskartą užtinkame vis daugiau rusiškų pavardžių.

Kuibiševo mieste įvykusiame stipriausių Sovietų Sąjungos stalo tenisininkų turnyre N. Ramanauskaitė moterų vienetuose išsikovojo pirmąją vietą. Šiame turnyre nedalyvavo stipriausieji Lietuvos, o drauge ir Sovietų Sąjungos stalo tenisininkai R. Paškevičius ir A. Saunoris.

Lietuvos boksininkai, gražiai pasirodę Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir Latvijoje, turėjo nemažai vilčių patekti į Sovietų Sąjungos olimpinę rinktinę. Leningrade įvykusiame geriausių Sovietų Sąjungos boksininkų susitikime turėjo būti galutinai sudaryta rinktinė kelionei į Romą. Iš lietuvių, deja, nė vienas boksininkas nepateko. R. Tamulis rungtynių metu su Lenkija susilaužęs ranką, galėjo būti vienas iš duodančių stipriausių vilčių Sovietų Sąjungos rinktinei, tačiau jo ranka dar nėra galutinai psveikus, nors Varšuvos gydytojai beveik užtikrino, jog jis galės pradėti treniruotis birželio pradžioje. Įdomu, kad ir komunistinė sporto spauda drįsta pareikšti viešą nusistebėjimą boksininkų atranka. Rinktinėn esą įtraukti konrolinėse varžybose nedalyvavę sportininkai, o dabartiniai S. Sąjungos čempijonai tepakliuvę į antrąją rinktinę.

8 dviratininkų grupė gegužės 1 d. iš Klaipėdos dviračiais išvyko į Vladivostoką. Tai kelionė per du žemynus. Grupei vadovavo L. Alseika, 73 metų tuo metu gyvenęs Klaipėdoje. Be jo išvyko A. Petkūnas, A. Knašas, G. Šimkus, D. Vitkus, A. Kubilius ir du iš Estijos. Nuotolis tarp Klaipėdos ir Vladivostoko yra apie 11.000 kilometrų. Kelionės metu, tarp Maskvos ir Gorkio miestų prie Gorochovičių netekęs lygsvaros ir nukritęs nuo dviračio žuvo kelionės vadovas Liudas Alseika. Jis buvo žinomas nepriklausomos Lietuvos laikais, kaip didelis turizmo bei trumpesnių kelionių įvairiausiomis priemonėmis mėgėjas. Likusieji turistai tęsia kelionę toliau.

J. Grabauskas pateko septintuoju iš penkiolikos atrinktų į Sovietų Sąjungos olimpinę dviratininkų rinktinę.

Dviračiais aplink Lietuvą. Jau šešti metai, kaip pajėgiausieji Lietuvos dviratininkai rungtyniauja kasmetinėse varžybose aplink Lietuvą. Varžybų maršrutas yra sekantis: Vilnius - Alytus - Prienai - Vilkaviškis - Kybartai - Tauragė - Šilutė - Klaipėda - Palanga - Plungė- Telšiai - Mažeikiai - Šiauliai - Panevėžys - Ukmergė - Jonava - Vievis - Vilnius. Visa kelionė suskirstyta aštuoniais atskirais etapais. Kiekvieno etapo vidurkis apie 130 km. Visas maršrutas apie 1100 km. Lenktynėse dalyvauja 65 dviratininkai.

Lietuvos futbolininkai šį sezoną dalyvauja Sovietų Sąjungos pirmenybėse A ir B klasėse. Už Lietuvos A klasę žaidžia Vilniaus Spartakas, o už B klasę Kauno Banga. Pirmajam A klasės ratui užsibaigus Vilniaus Spartakas savo grupėje iš 11 komandų užėmė paskutinę vietą. Nedaug ką geriau sekasi ir Kauna Bangai, kuri dar nepilnai baigtame pirmame rate iš 16 komandų savo grupėje stovi dvyliktoje vietoje.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausias morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

GWYNNE AVE. — KING ST. W.
$1.300 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, didelė moderni virtuvė, gražios kietmedžio grindys, naujas vand. alyvos šildymas, vieta garažui, lengvos bei ilgos išsimokėjimo sąlygcs, žema kaina, pigiau negu nuoma, arti puikaus susisiekimo bei krautuvių.

WARREN PARK — JANE
$2.000 įmokėti, 5 metų senumo gražus 6 kambarių mūrinis namas, 20 metų skola iš 5¼%, moderni virtuvė, galimybės gražiam recreation kambariui, privatus įvažiavimas, gražus kiemas. Ideali vieta su vaikais.

BABY POINT RAJONE
$2.000 įmokėti tiktai už tą puikų presuotų plytų 9 kambarių per du augštus atskirą namą, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, gražus recretation kambarys rūsyje su atskiru įėjimu, vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, galima naudoti kaip tripleksas.

DEWSON ST. — HAVELOCK
$3.000 įmokėti, atskiras mūrinis 9 kambarių dupleksas, vandens alyvos šildymas, vonia pirmame augšte ir antrame, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos, visai arti prie gražiojo parko bei naujojo vaikų darželio.

ST. CLARENS AVE. — BLOOR
$3.500 įmokėti, 9 gražių kambarių per tris augštus, mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, 2 vonios, gražus recreation kambarys rūsyje, alyvos šildymas, garažas, puikus kiemas, butas šeimininkui ir plius $140 mėnesiui nuomos, vienas iš gražiausiai įrengtų namų tame rajone. Turi būti parduotas.

QUEBEC AVE. — BLOOR
$4.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 4 kambariai I-me augšte ir 5 kambariai II-me, vandens alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, atvira skola iš 6%, vieta garažui, arti Bloor.

ARMADALE AVE. — BLOOR
$4.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras šiurkščių plytų namas, kvadratinis planas, naujas vandens alyvos šildymas, 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios, puikios kietmedžio grindys, garažas su šoniniu įvažiavimu, didžiulis kiemas, ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, užėmimas tuojau, kadangi šeimininkas jau išvyko iš Toronto. Labai arti Bloor, kur randasi tikrai puikus apsipirkimas bei susisiekimas.

INDIAN RD. — RONCESVALLES AVE.
$5.000 įmokėti, už tą gražų didžiulį 12 kambarių, atskirą mūrinį namą, 3 modernios virtuvės, 4 kambariai pirmame augste, vandens alyvos šildymas, didžiulis recreation kambarys rūsyje, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu. 10 metų skola, geras nuomavimui, puiki vieta.

BERESFORD AVE. — BLOOR
$5.000 įmokėti, 7 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, kvadratinis planas, dvigubas garažas su didžiuliu kiemu, šeimininkas nusipirko, užėmimas tuojau.

SWANSEA — BLOOR
$6.500 įmokėti, tiktai 6 metų senumo modernus puikus bungalo, gražūs dideli langai, išklotas kilimais, šalia pristatytas garažas su privačiu įvažiavimu, galimybės atskiram butui rūsyje, apsodintas gražiais medeliais. Šeimininkas pirko biznį, 19 metų atvira skola.

WASAGA — OAKVIEW BEACH
$8.000 įmokėti, už tą puikų gerai sutvarkytą vasarojimo biznį, 6 viengubos kabinos, 11 dvigubų kabinų, krautuvė ir gyvenamas namas, kuris įrengtas ir žiemai gyventi, šiltas ir šaltas vanduo, prausyklos, labai arti ežero, galima įrengti norint ir restoraną, viskas pirmos rūšies stovyje, lietuviams gerai žinoma vieta vasarojimui, gera apyvarta, viena skola likučiui, kol bus išmokėta.

P. KERBERIS
Namų tel. LE. 5-1584. Darbo tel. LE. 2-4404

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais. 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel RO. 2-5543

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Bloor - Runnymede
$5.000 įmokėti, 8 kamb., 2 augštų, atskiras, plytų 2 garažai, 7 namai nuo Bloor į pietus, $168 taksų, skolų neturi. Kaina $17.900.

Tabako ūkis
labai gera žemė, 60 akrų sodinamos žemės. Viso 160 akrų. 80 mylių nuo Toronto.

Parduodama 20 akrų žemės
nuo Toronto apie 10 mylių. Kaina $600 už akrą, graži vieta.

Ant. kelio Nr. 10
180 akrų, labai gera žemė, nauji trobesiai, per ūkį teka du upeliai, viename galima maudytis ir žuvauti. Įmokėti kiek kas gali. Skolų nėra.

Ant Roncesvalles prie High Park,
10 kamb. namas ir labai gražus sklypas, fronto 57 pėdos, tinka advokatams ir gydytojams. Gydytojo namas.

Bloor - High Park
6 kamb. bangaliukas, 10 metų senumo, 2 garažai, platus įvažiavimas, sklypo frontas 43 pėdos. Apie 10 namų nuo Bloor. Labai žemas įmokėjimas. Skolų nėra.

Eglinton - Avenue
$3.000 įmokėti, 7 kamb., plytų atskiras, alyva vand. apšild., 8 metų senumo, garažas, atsk. įvažiavimas. Kaina $18.900. Skolų nėra.

Taupyk pirkdamas
High Park rajone arti Bloor ant Beresford Ave., skubiai parduodamas atskiras su garažu ir dideliu sklypu kampinis dviejų augštų namas, 7 erdvūs ir šviesūs kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, oru alyva apšildomas. Kaina $16.400, įmokėjimas $4.500, vienas morgičius tinkamas pirkėjui. Pardavėjas pirko namą kitame mieste. Nepraleiskite progos — pirkinys tikrai geras. **Skambinkite J. Beržinskui, LE. 4-9211, arba namuose RO. 2-3940.**

Dufferin - Bloor
8 kambarių mūrinis namas su 2 moderniškom virtuvėm, didelis kiemas. **Skambinti B. Sergautis, LE. 4-9211.**

Investuokime į žemę
10 akrų dirbamos žemės, 5 mylios nuo Toronto, labai geras investavimas, galimybė greitu laiku padvigubinti pinigus. Kaina tik $7.500, nedidelis įmokėjimas, vienas atviras morgičius balansui. Suinteresuoti šiuo arba bendrai žemės pirkimu **skambinkite B. Sergautis — LE. 4-9211.**

Dėmesio statybininkai!
Netoli Port Credit parduodama 20 sklypų rezidenciniam rajone, nebrangi kaina. Geros išmokėjimo sąlygos. **Kreiptis B. Sergautis.**

High Park Ave. — 12 kamb.
$2.500 įmokėti, atskiras mūro namas su baldais, 4 butai, 2 garažai, didelis kiemas, labai geros pajamos. Be morgičiu. **Skambinti W. Jocas.**

J. KUDABA
Įstaigos tel. LE. 4-9211
Namų tel. RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD

1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)

Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Laivelių biznis - vasarvietė
Su $10.000-18.000 galima pirkti pelningą (apie $7.000 grynų į metus) vasarvietę su gyvenamu namu, kabinom, katidžiu, trys sklypai prie ežero (jų rinkos kaina po $15.000); didelis uostas, 35 laiveliai; virš 30 būdelių žuvavimui žiemą; 40 mylių nuo Toronto.

Ossington - Davenport
$600 įmokėti, pusiau atskiras, plytų frontas, 6 kamb., išilginis koridorius, gazu apšildomas, garažui vieta, neribotas vienas morgičius su mažais mokėjimais. Visa kaina $9.200.

High Park Ave.
$10.000 įmok., registruotas tripleksas: 2 metų senumo, 17 kamb., vandens alyvos apšildymas, 3 garažai, geros statybos namas su gerais įrengimais; gauna po $150 į mėn. už vieną apart., 15 m. morgičius 7%.

St. Clair - Bathurst
$16.000 įmok., 6 apartmentų namas, 28 kamb., vand. alyva apšild., 3 garažai, viskas gerame stovyje.

Bloor - Gladstone — rūkalų kraut, $1.000 visa kaina. Didelė kampinė krautuvė, 2 butai su 4-5 kamb. Už visą namą tik $250 mėn. Puiki proga įsigyti biznį.

Farma
$6.000 visa kaina, 240 akrų, prie žuvingos upės ir ežero. Puikus pliažas prie ežero. Tinkama vieta vasarvietei, prie 11 plento. 2 gyv. triobos (savininkas jų nematė 3 metus); 60 akrų dirbamos, likusi miškas, dar neištirti aukso klodai.

Krautuvė su namu
$4.000 įmok., tuščia didelė krautuvė su 2 kamb. Be to, 2 butai, 3 virtuvės, gerų plytų namas; alyva šildom., 10 metų morgičius. Galima pirkti už apie $18.000-19.000.

Sklypai
$100 - 400 įmok., dideli sklypai vasarnamiams arba nuolatiniam gyvenimui namams. Prie gražiojo ežero Simcoe, 39 mylios nuo Toronto, toje apylinkėje jau lietuviai turi apie 70 katidžių - lodžių ir kitokių biznių. Paskutiniai sklypai prie ežero.

Krautuvės, tarmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

OLYMPIA

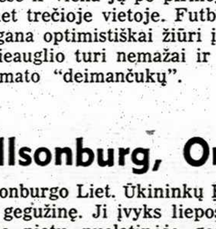

rašom. mašinėles
naujos ir naudotos.
YORK BUSINESS MACHINES
605 Yonge St. WA. 5-2491

Dažai ir sienoms popieris!
Vaikas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Lietuvoje vykstančiose futbolo pirmenybėse dalyvauja gana didelis komandų skaičius, tačiau kaip iš Sovietų Sąjungos pirmenybių lentelės matome, lietuviams dar reikia gerai pasispausti, kad sudarytų rimtesnį pasipriešinimą kitų tautų komandoms. Mūsų broliai latviai šioje sporto šakoje yra žymiai daugiau pažengę. Jie turi po kelias komandas Sovietų Sąjungos pirmenybėse ir viena jų po pirmojo rato stovi net trečioje vietoje. Futbolo vadovai gana optimistiškai žiūri į ateitį, nes prieauglio turi nemažai ir jau jų tarpe mato "deimančukų".

G.

Tillsonburg, Ont.

Tillsonburgo Liet. Ūkininkų Klubas, ruošia gegužinę. Ji įvyks liepos 31 d. tuoj po pietų nuolatinėje gegužinių vietoje. Šokiams bus gera muzika. Tai paskutinė gegužinė prieš tabako skynimą. Tabake darbo ieškantiems ar darbą siūlantiems patogi vieta susitikti ir susitarti. Kviečiame visus atsilankyti.

TŪL Klubas.

Paryžius. — Prancūzija, kuri tik vasario mėn. susprogdino pirmąją atominę bombą, dabar paskelbė gaminanti vandenilinę.

Skaitytojų laiškai

D. G. p. Redaktoriau,

Jūsų savaitraščio birželio 23 d. laidos vedamajame tikslingai apžvelgėte Lietuvos laisvinimo kovą informacijos apie Lietuvą formoj. Teisingai įvertinote Lituanus žurnalo rolę Lietuvos bylos kėlime tarptautinėje scenoje. Džiugu pastebėti, jog Lituanus jau yra užkopęs į augštumas, iš kurių jo balsas pasklinda po visą laisvąjį pasaulį — daugelio kraštų inteligentijos sferose ir tarp vadovaujančių bei įtakingų asmenų.

Lituanus leidimas studentijos pastangomis, didžiąja dalimi pasikliauja aukomis iš lietuviškosios visuomenės. Ką tik pasibaigusio Lituanus vajaus pajamos dar tiksliai nesuskaičiuotos, bet, regis, jog entuziazmo iš visuomenės susilaukia nemažai. Tikimės, jog bent šiais metais šios priemonės kovai dėl Tėvynės laisvės dar nustoti neteks.

Augščiau minėtu vedamuoju "Tėviškės Žiburiai", kaip ir visa eilė kitų organų, prisidėjo prie Lituanus vajaus pasisekimo. Šiuomi norime išreikšti širdingą padėką "Tėviškės Žiburių" Redakcijai ir "Paramos" kooperatyvui Toronte, pasisiūliusiam vajui talkininkauti. Tikimės, jog spauda ir toliau atkreips prideramą dėmesį į šį svarbų reikalą.

Reiškiame pagarbą ir padėką!

Vytautas Vygantas, vyr. redaktorius.
Kęstutis Kudžma, administratorius.

Šnipų organizatorius – ambasadoriu

Naujuoju sovietų ambasadoriu Kūbai paskirtas Sergei M. Kudriavcev, pastaruoju metu tarnavęs Paryžiaus ambasadoj patarėju. Jo vardas labai gerai žinomas Kanadoje, kur jis buvo suorganizavęs šnipų tinklą. 1946 m. birželio mėn. karališkoji Kanados komisija šnipinėjimui tirti konstatavo, kad Kudriavcev, sovietų ambasados tarnautojas Otavoje, buvo pirmasis sovietų šnipų tinklo vadovas. Savo pareigas jis perdavė pulk. Nikolaj Zabotin 1943 m. birželio mėn. Kudriavcevo ir kitų veikla paaiškėjo, kai pabėgo iš sovietų ambasados slaptaraščio tarnautojas Igor Guzenko ir paimtus dokumentus perdavė Kanados įstaigoms. Tada prasidėjo eilė bylų, kuriose pagrindiniu liudininku buvo I. Guzenko.

Paryžiuje Kudriavcev buvo laikomas suktai gudriu diplomatu. Ir Kūbai jis paskirtas ne dėl ko kito. Šiuo metu ten vyksta kova su JAV politika atsiremiant į sovietų pagalbą. Tai vertinga bazė sovietams, tik 90 mylių nuo JAV pasienio.

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)

Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Parkdale
$1.000 įmok., mūr., 7 kamb. per du augštus, 2 virt., naujas šild., garažas, reikia mažo remonto. 10-čiai metų išmokėjimas.

Rusholme - College
$3.000 įmok., 8 kamb., gražių pl., labai švarus iš lauko ir vidaus. 2 mod. virt., 2 vonios, vand. šild. arti kraut., mokyklos ir susisiek. Vienas 10-čiai metų atviras morgičius išmokėjimui.

High Prk. Ave.
$4.000 įmok. už 9 did. kamb., mūr., atsk. namą. 2 mod. virt., vand. alyva šild., labai švarus, naujai išdekoruotas, galimybė garažui, prašoma kaina žema. Jums tikrai aptiks.

Bloor - Indian Rd.
$4.000 įmok., mūr., atsk., did. nepereinami kamb., 2 virt., alyva vand. naujas šild., did. kiemas, arti kraut., parko ir susisiek. Vertas dėmesio.

Windermere - Bloor
$4.000 įmok., 7 kamb. per du augšt., mūr., atsk., mod. virt., dvigubas garažas, šon. įvaž. Parduos už $17.000.

St. Clair - Christie
$4.000 įmok., 11 did. kamb., atsk., mūr., 4 kamb. ant pirmo augšto, vand. alyva šild., priv. įvaž., garažas. Vienas atviras morgičius išmok.

Bloor - Quebec
$5.000 įmok., 9 kamb., atsk., kvadr. planas, 2 mod. virt., vand. alyva šild., garažas, namas narti Bloor ir galima tuoj užimti.

High Prk. Blvd.
$6.000 įmok., 15 did. kamb., 4 atskiri butai. Geras išplan., savaitės nuoma $90 ir plius 3 kamb. savininkui. Did. sklypas, priv. įvaž., dvig. garažas. Namas gerų pl. ir arti parko. Sav. išvyksta, skubus pardavimas.

Rusholme - Bloor
$7.000 įmok., 12 did. kamb., gražios išvaizdos, mūr., atsk. dupleksas. Sklypas 50 iš 200, 2 garažai, arti Bloor kraut. ir susisiek. 15 metų atviras morgičius išmokėjimui.

Retas pirkinys
$5.000 įmok. už mūr. garažą su visais mod. įrengimais ir krautuve, gazolino pard. — service station. Prie garažo yra 5 kamb. namas. Gazolino pard. per metus virš 100.000 galionų. Vienas morgičius 15 metų išmokėjimui. Paskubėkit.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner

apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS

Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.

Turime didžiausią apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių. garažų, įvairių biznių ir t.t.

100 akrų farma su gerais pastatais, gražioje vietoje netoli Collingwood. Pilna kaina $6.500.

7 akrai žemės prie žuvingos Nottawasaga River su pastatais.

100 akrų farma, geri pastatai, Traktorius ir kiti žemės apdirbimo įrankiai. Netoli Stayner. Pilna kaina $14.500.

100 akrų farma tabako ūkių rajone. Tinka auginti tabaką arba daržoves. Netoli Camp Borden. Pastatai reikalingi remonto.

200 akrų tabako farma su visais reikalingais pastatais. Pilna kaina $25.000 su nedideliu įmokėjimu.

Gazolino stotis, snack bar, 5 kamb. gražios gyv. patalpos, garažas. Pilna kaina $8.500.

DĖMESIO! Turime daug gerų, bet čia neišvardintų pirkinių. Atvykite ir įsitikinsite.

ADRESAS:

G. D. HUNT REAL ESTATE	Namų:
Įstaigos:	VYT. BUTRIMAS
128 Hurontario St.	139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.	Collingwood, Ont.
Tel. 1516	Tel. 2337

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

DARBO VALANDOS:

Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ ROBŲ
siuvėjas
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų. Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

AŠAKA VILKO GERKLĖJE

Laisvas mokslinis Pabaltijo klausimų tyrinėjimas jau eilė metų sukasi užburtame rate. Iš vienos pusės, vargiai kas kitas nūdienėmis sąlygomis gali tiek patarnauti vedamai laisvės bylai, kaip objektyvus mokslo žodis. Iš kitos gi pusės, valstybinio savarankumo netekimas bene skaudžiausiai palietė kaip tik laisvo mokslinio tyrinėjimo sritį. Ir tokiu būdu stokojame, ko labiausiai esame reikalingi.

Ne vien tik mūsų pačių nesugebėjimas dėl to kaltas. Dalykai žymiai pagerėtų, jeigu mūsų tikrieji ar tariamieji vakarietiškieji bičiuliai savo prielankumą mūsų bylai pademonstruotų ne vien tik gražiais proginiais žodžiais, bet ir kitokiu labiau apčiuopiamu būdu. Tokia prasme pavyzdžiu galima laikyti rusų emigrantų grupėms teikiamą paramą.

Tuo tarpu vienintelę šviesią išimtį sudaro Vak. Vokietijos lėšomis (drauge su atitinkamų laisvųjų pabaltiečių įnašu) išlaikomas Pabaltijo tyrimo institutas Bonnoje. Dėl kuklių medžiaginių išteklių instituto veikla ribojasi kasmet išleidžiamu metraščiu, kuriame iki šiol vyravo dalykiški, daugiausia istorinę praeitį liečią tyrinėjimai. Neperseniausiai — prof. dr. Z. Ivinskio vadovybėje — iš spaudos išėjusiame Commentationes Balticae VI/VII-me tome jau pastebimas sveikintinas dėmesys dabarties klausimams.

Nelemtos okupacijos dvidešimt mečio proga ypatingai paminėtina aktuali L. Schultzo studija, kurioje apžvelgiama Pabaltijo valstybių konstitucinė raida po 1940 metų. Ties kaikuriomis jos mintimis norime čia sustoti.

Tarp išdavimo ir revoliucijos

Gausiai sovietų ir pabaltiečių medžiaga dokumentuotoje studijoje autorius nurodo, jog Pabaltijo valstybių prievartinis įjungimas į Sov. Sąjungą sudarė žymių sunkumų sovietinei valstybės teorijai. Tie sunkumai kilo iš to, jog minimų kraštų ūkio ir visuomenės sąrangos iš esmės skyrėsi nuo Sovietų Sąjungos ir turėjo daug bendrų ypatumų su vadinamais "liaudies demokratijų" kraštais.

Pirmiausia konkrečios aneksijos aplinkybės supainiojo, oficialius sovietų aiškinimus. Pagal marksizmo-leninizmo teoriją, vad. proletariato diktatūra galinti būti įvesta tik socialistinės revoliucijos keliu. Tačiau sovietų teisininkams 1940-tais metais buvo visiškai aišku, jog tokiai revoliucijai sukonstruoti nebuvo jokių prielaidų. Todėl teko nutylėti "revoliucinių darbo masių" vaidmenį, vietoj to pabrėžiant raudonosios armijos įžygiavimą kaip 'darbo liaudies išvadavimą iš kapitalistinio jungo".

Tokios teorijos laikytasi iki 1955 metų. Minint 15-tąsias aneksijos metines prasidėjusios "destalinizacijos" poveikyje, papūtė nauji vėjai. Vietiniams "tautiniams" kompartijos ideologams remiant, pradėta skelbti "proletarinės revoliucijos" teorija. Esą, 1940 m. Pabaltijo kraštuose susidariusi "revoliucinė būklė" ir masinėmis demonstracijomis pašalintas buržuazinis režimas. Staiga iš pagrindų pasikeitė Raud. armijos vaidmuo, užmirštos visos ankstesnės padėkos. Vietoj to nuopelnai priskiriami "didžiajai rusų tautai bei kitoms Sov. S-gos tautoms", kurių tariami laimėjimai neva paskatinę Pabaltijo darbo liaudies proletarinę revoliuciją.

Naujai pasirodžiusiuose sovietų istorijos vadovėliuose mėginama pabrėžti "liaudies seimo" rinkimų reikšmė. Tai esąs įrodymas, jog pati darbo liaudis apsprendusi savo likimą Pabaltijo kraštuose. Tačiau ir naujame aiškinime neišvengiama prieštaravimų. Sovietinio režimo įvedimą norima pavaizduoti kaip "ilgametės darbo liaudies kovos prieš buržuaziją" vaisių, pabrėžiant režimo tęstinumą. nuo 1917 iki 1940 metų.

PABALTIJO INKORPORACIJOS SOVIETINIAI AIŠKINIMAI IR PRIEŠTARAVIMAI

J. VIDZGIRIS

Tokiu būdu sovietizacijos pradžia Latvijoje nukelta į 1917 m. vasario, Estijoje — į spalio revoliuciją. Labiausiai bolševikų susipainiota Lietuvoje. Nors dabar jau pabrėžiama 1918 m. gruodžio 8-tosios data, kai buvusi įvesta "sovietinė valdžia" ir sudaryta laikinoji revoliucinė vyriausybė su Kapsuku, tačiau į akis krinta sovietinių autorių santūrumas, nes kalbama tik apie "sovietinės valdžios" įvedimą, bet ne "sovietinę valstybę". Kaip anksčiau, taip ir pagal naująjį aiškinimą sovietinis valstybingumas pradedamas 1940 m., neminint 1918 m. Kapsuko vyriausybės.

Paskutiniai tarpsniai

Nė kiek nemažesnių sunkumų sovietai turi, kai Pabaltijo valstybių konstitucinė raida mėginama aiškinti sutinkamai su Sov. S-gos visuomenine-ūkine sistema. Marksizmo-leninizmo akimis, konstitucija tėra kintančių visuomeninių - ūkinių pamatų ideologinis atspindys. Ligšiolinėje raidoje oficialiai skiriami keturi tarpsniai, kurių tris yra paskelbęs Stalinas, o ketvirtąjam davė pradžią Chruščiovas XXI-me kp suvažiavime.

Pirmasis tarpsnis, kuris Sov. S-goje tęsėsi daugiau kaip dešimtmetį, Pabaltijo kraštuose tetruko vienerius pirmosios okupacijos metus. Panaši raida "liaudies demokratijos" kraštuose vyko 1945-48 m. Sovietų nuomonės nesutampa, ar šio laikotarpio permainos laikytinos grynai socialistinėmis ar tik demokratinėmis. Anksčiau daugiau reikšta pastaroji nuomonė, kaip tai liudija propagandiniai terminai: "darbo liaudies sąjunga", "demokratinės reformos", "liaudies vyriausybė" ir pan. Po 1955 m. pradeda įsigalėti "socialistinių" permainų terminas, tačiau galutinai dar nesusigiedota. Antai, Lietuvoje tas pats laioktarpis vadinamas "socializmo pagrindų kūrimu", Latvijoje — "perėjimu iš kapitalizmo į socializmą", Estijoje — "socializmo statyba". Tuo tarpu pagal sovietinę terminiją tai reiškia visiškai skirtingus dalykus!

Antrasis tarpsnis nuo 1944 iki 1950-jų metų pakartojo sovietinį eksperimentą iš 1930-jų metų. Šį "kelią į socializmą" žymėjo pramonės socializacija ir žemės ūkio sukolektyvinimas (o taip pat teroras ir masinės deportacijos).

Įvykdžius kolektyvizaciją, buvusi sunaikinta paskutinė buržuazinė klasė — vidutinė ūkininkija ("buožija") ir taip 1951 m. prasidėjęs trečiasis tarpsnis, kuris tęsėsi iki 1958-jų metų imtinai. Tuo metu iškilusi tariamai "beklasė visuomenė", o Pabaltijo tautos pavirtusios "socialistinėmis nacijomis". Tačiau ir šiame laikotarpyje galutinai "sulyginti" nepavyko. Sovietų spauda nuolat apgailestauja, jog ir sustambinti Pabaltijo kolchozai savo sąranga žymiai skiriasi nuo Sov. Sąjungos. Dėl to esanti kalta vienkiemių sistema, nedavusi pagrindo greitam kolchozinių centrų susidarymui. Tie skirtumai tebėra ir šiandien, nepaisant to, jog nuo 1959 m. Pabaltijo kraštai pirmą kartą drauge su Sov. S-ga pradėjo naują tarpsnį pagal Chruščiovo išdėstytas gaires XXI-me kp suvažiavime.

Sovietų oficialiųjų aiškinimų nepastovumas, nenuoseklumai ir prieštaravimai savaime sugriauna jų pačių pastangas nuslėpti pašalinės jėgos prievarta įvykdytą ir toliau tęsiamą Pabaltijo valstybių inkorporaciją. Šioje vietoje nejučiomis tenka prisiminti mūsų liaudies pasakaitės ašaką, kurią vilkas krimto, rijo — neprarijo, ir galų gale užspringo. —

(ELI).

Milijonierius demokratų kandidatas

Neseniai Los Angeles mieste įvykusioje JAV demokratų konvencijoje išrinkti kandidatai į krašto prezidento ir viceprezidento postus, kurie lapkričio pradžioje turės rungtis su respublikonų atstovais.

Nors demokratų partija yra skaitoma "liaudies" partija, tačiau jos prezidentiniu kandidatu tapo milijonierius, senatorius John Fitzgerald Kennedy. Jis jau prieš konvenciją buvo bemaž užsitikrinęs šią poziciją, nes jo propagandinė mašina niekada nepritrūko dolerių, energijos ir žmonių. Sen. Kennedy laimėjo visus pirminius rinkimus, kurie jį ir išstūmė į partijos viršūnes. Nors jis yra katalikas, kas buvo viena iš nemažų kliūčių daugumoje nekatalikiškas tradicijas turinčioje Amerikoje, jis sugebėjo įsigyti tiek daug draugų, taip kad jo parinkimas prezidentiniu kandidatu buvo įvykdytas didele balsų dauguma.

Kennedy yra dar jaunas vyras — 43 metų amžiaus, bet jo politinė veikla jau remiasi ilgamete praktika. Senatoriumi jis jau yra nuo 1953 metų, kur sugebėjo susidaryti gerą vardą. 1956 m. jis buvo nominuotas demokratų viceprezidentiniu kandidatu, tačiau jo kandidatūra tada nepraėjo.

Prezidentinis demokratų kandidatas yra kilęs iš gausios šeimos — turi 2 brolius ir 4 seseris. II Pasauliniame kare žuvo trečiasis jo brolis Joseph, vyriausias amžiumi. Jeigu Joseph būtų gyvenęs, Johnui būtų tekę pasitenkinti kuklesniais planais, nes tėvas jam buvo numatęs mokytojo ar žurnalisto profesiją.

Kennedy tėvas Joseph, dabar turįs 71 m. amžiaus ir turto, siekiančio apie 200 mil. dol., visiems vaikams, sulaukus 21 metų amžiaus, paskyrė po 1 milijoną dol. prasigyvenimui. Tėvas buvo pagarsėjęs bankininkas Bostone, vėliau perkėlęs bizni į Wall Street Niujorke. Ten jis investavo pinigus į įvairias prekybos sritis. JAV prezidentas Rooseveltas po kiek laiko jį paskyrė vertybės popierių biržos federalinės komisijos pirmininku, įsitikinęs, kad šis iš biržos pralobęs konservatyviškas demokratas žinos kaip susitvarkyti su šios šakos prekiautojais. Sakoma, kad Joseph Kennedy savo uždavinį gerai atlikęs.

Iš pelningo biznio Joseph Kennedy kuriam laikui buvo perėjęs į "nepelningą", kada priėmė Roosevelto paskyrimą JAV ambasadoriumi Londone. Iš šių pareigų jis pasitraukė 1940 m. ir vėl grįžo dauginti milijonų.

Joseph Kennedy 1945 m. nupirko plačiai žinomus prekybos rūmus Čikagoje — Merchandise Mart, už kuriuos sumokėjo 12,4 mil. dolerių. Dabar tie rūmai, valdomi jo žento Sargent Shriver, jau yra vertinami 75 mil. dol. Tai yra vienas iš jo prekybinių gabumų įrodymų.

Savo sugebėjimus Joseph Kennedy gavo iš tėvo — Airijos imigranto Patrick, kuris iš saliūnų biznio perėjo prie banko steigimo ir šių dienų garsios Kennedy imperijos kūrimo.

Demokratų viceprezidentinis kandidatas, kuris kaip matome, turi garbingos ir pinigingos šeimos tradicjas, taip pat turi dar vieną retesnę ypatybę — jauną ir gražią žmoną. Ši į Amerikos "mamos" poziciją taikanti moteris yra tik 30 metų amžiaus Kanados prancūzė Jacqueline Bouvier, kalbanti keturiomis kalbomis—anglų, prancūzų, italų ir ispanų. Ji ištekėjo 1953 m. ir dabar turi 2,5 metų dukrelę, o rudenį laukia antrojo kūdikio.

Lapkričio mėn. pradžioje paaiškės ar biznio pasaulyje atsižymėjusios šeimos žmogus įkels kojų ir kito biznio — politikos augščiausią poziciją Amerikoje. Norint tai pasiekti Kennedy turės įveikti gana svarbią figūrą — šiuometinį JAV viceprezidentą Nixoną, kuriam remti yra susidaręs ir didelis lietuvių komitetas.

Edv. Šulaitis.

Lake Simcoe
kerro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekunas WA 7-6181

Lietuvių moterų
KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Taisau televizijas, namų ir auto radio.
Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.
Tel. LE. 2-7284

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

.. ŠYPSENOS ..

Logiškos išvados

Galvijų pirklio žmona gauna vyro telegramą: "Kadangi vakarinis traukinys galvijų nepriima, atvyksiu tik rytoj".

— Bet juk tos mergaitės, kurią man perši, viena koja yra trumpesnė, — jaunuolis sako piršliui.

— Taip, — aiškina piršlys. — Bet žiūrėk, tamsta. Tegu tamsta vedi mergaitę, kurios abi kojos lygios. Po kurio laiko atsitinka nelaimė — ji patenka po mašina. Kiek susijaudinimo, kiek rūpesčių, išlaidų operacijom ir koja ko gero pasirodys viena trumpesnė. O vedi mano kandidatę, čia jau viskas gatava . . .

Mažos valstybėlės premjeras aiškina, kodėl jie bankrutavo:

— Galima rasti daugelį bankroto priežasčių. Bet geriausiai galima tai išaikinti priminus faktą, kad eilę metų išlaidos buvo didesnės už pajamas . . .

Britų armijoje yra 700 arklių, o sandėliuose 5 milijonai pasagų. Vienas opozicijos atstovas parlamente pareiškė viltį, kad daugiau pasagų į sandėlius nebebūsią perkama.

Lankydamasis Amerikoje Saudi Arabijos karalius tiek prisiklausė apie humaniškumą, jog grįžęs paskelbė naują įstatymą, kad vagims rankas turi nukirsti ne budelis, bet chirurgas.

Jam taip nebus

— Žinai, kad Jonas mirė 5 valandą rytą.

— Man tai taip nebus. Tokiu metu aš dar miegu.

Iš abiejų juokiasi, bet . . .

— Kai tamsta kalbi ir kai aš kalbu, žmonės vis juokiasi, — sako salioninis frantas aktoriui.

— Bet iš manęs juokiasi tik, kai aš to noriu,—atsako aktorius.

Tas tai neuždrausta

— Ar tamsta nežinai, kad maudytis uždrausta? — šaukia policininkas žmogui upėje.

— Tai kad aš nesimaudau, bet skęstu . . . — atsiliepia tas.

— O, tas tai nėra uždrausta . . .

Praktiškas patarimas

— Žinai, paskolinau vienam pažįstamui 50 dolerių ir dar be jokio rašteliu, o jis po to nei gyvybės ženklo neberodo.

— Nagi parašyk jam laišką prašydamas sugrąžinti $100. Jis tada atrašys, kad pasiskolinęs ne $100, bet tik $50. Na, tai ir turėsi įrodymą savo rankose.

Paieškojimai

VYTA PEČKAITYTĖ ieško savo tėvo Antano Pečkaičio, gyvenančio Toronte. Jeigu kas galėtų suteikti apie jį žinių, būčiau labai dėkinga. Mano adresas: Kaunas — Aleksotas, Liudvinavo g-vė Nr. 10, Pečkaitytei Vytai, Antano.

LIUDAS KUBILIUS, kilęs iš Telšių apskr., Tverių vals., Lapaičių km., ieškomas artimųjų iš Lietuvos. Atvykęs į Kanadą gyveno 788 Burlington St., Hamilton, Ont. Čia gyvendamas laiškais buvo pasireiškęs savo artimiesiems Lietuvoje, vėliau tačiau kažkodėl nutilo ir daugiau neberašo. Prašomas jo artimųjų aš šaukiuos su paieškojimu - atsišaukimu, prašydamas atsiliepti arba žinančius pranešti šiuo adresu: Casimir Valužis, 1248 Waverly Pl., Elizabeth, N.J., USA.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT
&
SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų.
Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
KABINETAS UŽDARYTAS nuo liepos 20 d. iki rugpiūčio 15 d.

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.
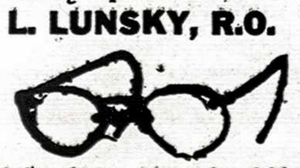
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį ilgąjį savaitgalį Gerojo Ganytojo parapijos stovykloje įvyksta stovyklaujančio jaunimo iškilmės. Sekmadienį, po 11 val. pamaldų stovyklautojai, vadovaujami kun. B. Pacevičiaus, išpildys stovyklavimo metu paruoštą programą. Maloniai prašome visus berniukus, kurie anksčiau porą savaičių buvo stovykloje, taip pat atvykti sekmadienį į stovyklą ir įsijungti programon. Negalintieji stovyklos pasiekti savomis susisiekimo priemonėmis tesikreipia klebonijon.

— Stovyklos koplyčioje pamaldos sekmadieniais 9, 10 ir 11 val. Šį ilgąjį savaitgalį prašome tikinčiuosius pasiskirstyti, kad nebūtų perpildytos vienuoliktosios val. pamaldos.

— Šį šeštadienį 8 val. ryto gedulingos pamaldos už a.a. Vytauto Ivanausko vėlę. Velionis prieš dešimt metų žuvo Toronte automobilio katastrofoje.

— Sutuokta: Leonas Radzevičius ir Ona Žėkaitė.

— Pakrikštyta: Laura Viktorija Žukauskaitė.

Evangelikų misijų šventė

Šį sekmadienį, liepos 31 d., Malonės liuteronių parapija švenčia Keswicke, "Mercury Lodge", pas Praną Krilavičių, savo misijų šventę. Parapija renkasi 9 val. ryto prie bažnyčios, iš kur kartu važiuosime į Lake Simcoe. Misijų šventės pamaldos po atviru dangumi prasidės 11 val. ryto. Prašome kuo skaitlingiau dalyvauti.

Kun. L. Kostizenas.

T. Juvenalis Liauba, OFM, atostogų proga lankosi Toronte. Praėjusį sekmadienį jis kalbėjo "Tėvynės prisiminimų" radijo programoj. Jis priminė, kad tėvų pranciškonų gimnazija Kennebunkporte, JAV, šiemet išleido I laidą — 10 abiturientų. Jon priimami tik lietuvių kilmės mokiniai. Į I klasę ateinantiems mokslo metams jau įsirašę 18. Dar esą laisvų vietų. Mokestis už mokslą ir bendrabutį — $400 metams. T. J. Liauba ten dėsto lietuvių k. ir matematiką ir rekomenduoja Kanados lietuviams pasinaudoti šia gimnazija.

Svečiai

Pereitos savaitės trečiadienį "TŽ" aplankė detroitietis radijo klubo programos "Lithuanian Voice" vedėjas Jonas Kriščiūnas su sūneliu, atostogų proga lankęsis Kanadoje. Iš Toronto jis išvyko dar į Niagara Falls.

Tą pat dieną redakciją aplankė Juozas Giedraitis iš Hartford, Conn., senas "TŽ" skaitytojas, su šeima viešėjęs pas gimines tabako ūkių rajone. Aplankęs bičiulius Toronte, jis dar nuvyko kitų aplankyti į Wasagą. Jo žmona dr. L. Giedraitienė - Svilaitė šiuo metu dirba vienoje Niujorko ligoninėje.

Kun. P. Totoraitis iš Newark, N.J., padaręs ilgą atostoginę kelionę, kurios metu pasiekė net Los Angeles, pereitą savaitę buvo užsukęs į Torontą aplankyti savo sesers bei jos šeimos, pp. Legių, ketvirtadienį aplankė "TŽ" redakciją. Kun. Totoraitis yra senas "TŽ" skaitytojas ir ta proga pratęsė savo prenumeratą.

Jonas Vinslovas, gyvenąs su šeima Wawa, Ont., kur dirba rūdos kasyklose, pereitą savaitę su draugu buvo atvykę į Torontą ir aplankė "TŽ". Ta proga p. Vinslovas paaukojo $5 linotipo vajui. Labai ačiū! Jie atvyko mašina per Sudbury ir taip pat grįžo dar aplankę Hamiltoną ir kitas vietoves, kur turi pažįstamų.

Ligoniai. Jau senokai namuose sirguliuojanti Agota Balsienė perkelta į šv. Juozapo ligoninę. J. Zabulionis, turėjęs širdies operaciją, puikiai pasveiko ir iš tos pačios ligoninės grįžo į namus.

Pereitame "TŽ" nr. Toronto žiniose klaidingai parašyta, kad St. Ansevičius su žmona persikėlė iš Clevelando į Torontą pas sūnų. Turėjo būti St. Asevičius persikėlė pas dukrą p. Batūrienę. Už klaidą labai atsiprašome.

Atitaisymas. "TŽ" 29 nr. G. Janušonio fondui aukojusių sąraše pažymėta: $10 — T. B. Šioje vietoje turi būti: $10 — tėvai pranciškonai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kanados vyskupai šį sekmadienį įsakė visose Kanados katalikų bažnyčiose pravesti rinkliavas šelpti nuo žemės drebėjimų nukentėjusius Čilės gyventojus. Tam tikslui, specialių vokelių neturint, prie įėjimo bus padėti vokeliai "Seminarijai remti", tačiau juose įdėtos aukos eis Čilei. Prašome juos pasiimti ir įdėti kad ir kuklią auką. Visuotinė krikščioniškoji meilė to reikalauja.

— Mūsų parapijoje šiais metais įvedami iškilmingi Porciunkulės atlaidai. Jie prasidės rugpiūčio 4 d., ketvirtadienį, 7.30 val. vak. pamokslu ir pamaldom. Pamokslai sakomi taip pat penktadienio ir sekmadienio vakarais bei klausomos išpažintys. Tikintieji raginami dalyvauti, susipažinti su tridienio atlaidais bei pasinaudoti Devo malonėmis.

— Jaunučių IV "Aušros" stovykla tėvų pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoj prasideda šį šeštadienį. Stovyklos metu sekmadieniais pamaldos svečiams bus laikomos 11 val. Jaunimui, vadovams ir ūkio bei darbo personalui linkime kaitrios saulutės ir visokios sėkmės.

— Praeitą sekmadienį Prisikėlimo bažnyčioj per Sumą gražiai giedojo Stratfordo festivalyje dainuojąs solistas — lyrinis baritonas Don Young.

— Šį sekmadienį yra pasižadėjusi per Sumą solo giedoti viena Stratfordo festivalio solisčių.

— Kleb. T. Placidas, OFM, jau grįžo iš dviejų savaičių vasarinio poilsio ir pradėjo eiti savo pareigas.

— T. Rafaelis, OFM, nuo liepos 27 d. išvyko dviem savaitėm vasariniam poilsiui.

IŠSISKIRSTĖ ATEITININKŲ STOVYKLA,

kuri vyko nuo liepos 9 iki 24 d. tėvų pranciškonų vasarvietėje, N. Wasagoje, baigėsi praėjusį sekmadienį. Antrosios stovyklavimo savaitės centre buvo Lietuvos laisvės kovotojų pagerbimas, įvykęs penktadienio vakare. Buvo einami Kryžiaus Keliai, naudojant maldas iš Sibire parašytos maldaknygės "Marija, gelbėk mus". Po to, susirinkę prie gražiai papuošto simbolinio kapo, stovyklautojai pasimeldė už visus žuvusius laisvės kovotojus. Religinė dalis, kurią pravedė stovyklos dvasios vadas T. Rafaelis, OFM, buvo užbaigta giesme "Marija, Marija". Minėjimas vyko toliau stovyklos salėje. S. Čepas priminė stovyklautojams, kokias dideles aukas mūsų broliai ir sesės sudėjo ant tėvynės aukuro ir kokios mūsų pareigos dabar savo tautai. Meninėje dalyje R. Bilkytė ir J. Čeponkutė padainavo partizanų dainą, V. Kalmantavičius ir N. Šlapelyte padeklamavo progai pritaikytus eilėraščius, o visi stovyklautojai sudainavo keletą pavergtoje tėvynėje sukurtų dainų. Laisvės kovotojų vakaras baigtas Tautos himnu.

Į šeštadienio vakaro laužą susirinko didelis svečių būrys. Šalia skambių lietuviškų dainų stovyklautojai pateikė visą eilę įdomių, anksčiau dar niekur nematytų pasirodymų. Po laužo jaunimas smagiai pasišoko.

Sekmadienį, po 11 val. Mišių, visi svečiai, atvykę į stovyklos uždarymo iškilmes, buvo pavaišinti ir palinksminti paskutiniais stovyklautojų pasirodymais. Sekė dovanų įteikimas nusipelniusiems stovyklautojams. Pirmiausia buvo apdovanotos darbščios virėjos. Po to dovanas gavo įvairių varžybų laimėtojai: A. Bušinskaitė — už dailųjį skaitymą, bendrą išsilavinimą ir stalo tenisą, N. Šlapelytė, L. Dambrauskaitė ir V. Kalmantavičius — už deklamavimą, J. Čeponkutė ir K. Dilkus — už bendrą išsilavinimą, A. Juodvalkis, E. Starkutis ir A. Kauliutė — už laimėjimus stalo teniso varžybose. Už geriausias pasekmes lengvoje atletikoje dovanas gavo: A. Juodvalkis, R. Astrauskas, T. Supronaitė, L. Staškevičiūtė, B. Stakutytė ir N. Šostakaitė. Už geriausią susitvarkymą kambariuose mergaičių bendrabutyje premiją gavo "Amerikos gražuolės", gi berniukų — "Žiurkės". Po dovanų įteikimo stovyklautojai nužygiavo į aikštę paskutiniam aktui — vėliavos nuleidimui. Čia po trumpą atsisveikinimo žodį tarė stovyklos vadovai ir Kanados At-kų krašto valdybos pirm. S. Juozapavičius. Vėliavą nuleidus, stovyklautojai pradėjo skirstytis į namus.

Stovyklos vadovybę sudarė: dvasios vadas — T. Rafaelis, OFM, viršininkai: S. Juozapavičius ir J. Pleinys, komendantai: V. Birieta ir S. Verbickas, ūkvedžiai: J. Andrulis ir S. Čepas; mergaičių vadovės: S. Balsevičienė, L. Verbickaitė ir A. Baikutė; berniukų vadovai: A. Ankudavičius ir J. Rukšys; sporto vadovas — J. Giedraitis. I-ją pagalbą teikė dipl. slaugė T. Verbickaitė. Virėjos: Simonaitienė, Dilkuvienė, Gudinskienė, Kalmatavičienė ir Pleinienė.

Ateitininkai dėkingi tėvams pranciškonams už gražią ir patogią stovyklavietę su pastatais. Didelė padėka Toronto Prisikėlimo parapijos kat. vyrams už duosnią $50 auką, o Hamiltono liet. bendruomenei už $10. Taip pat nuoširdi padėka visiems, kurie aukomis, darbu ar kitais būdais parėmė jaunimo stovyklą. **K.**

VISI Į LINKSMĄ ŠOKIŲ VAKARĄ,

kuris įvyks liepos 30 dieną, 8 val. vak

SPRINGHURST VASARVIETĖJE, LIETUVIŲ SALĖJE.

Maloniai kviečiame visus vasarotojus atsilankyti.

Rengėjos:
Liet. Kat. Moterų Draugijos
Šv. Jono Kr. parapijos skyrius.

Pabaltiečių delegacija

iš Toronto ruošiasi vykti Otavon pas min. pirmininką, kurio įstaiga pranešė, kad vizitas numatytas rugpiūčio 5 d. 9 val. ryto. Delegaciją sudarys po du atstovu nuo kiekvienos tautybės. Šiuo vizitu norima išsiaiškinti su premjeru kaikuriuos politinio pobūdžio klausimus.

Televizijos programoj, perduotoj 6 kanalu, liepos 26 d., antradienį, buvo rodoma "Pinafore" operetė iš Stratfordo teatrinio festivalio, kurioje dainuoja trejetas su sol. V. Verikaičiu.

Dr. A. Šapoka,

vyr. "TŽ" redaktorius, su šeima išvyko dviem savaitėm atostogų į Sprinhurst, įprastinę Toronto lietuvių vasarvietę.

Toronto uosto valdyba pasiruošusi atpirkti iš Consumers Gas Co. 50 akrų sklypą už $4.200.000, kurį pati prieš 10 metų pardavė tai kompanijai už $886.000. Tame plote C. Gas Co. laikė suverstas anglis, naudotas dujų gamybai. Dabar, kai naudojamos natūralios dujos, anglių sandėliai nebereikalingi ir sklypas parduodamas.

"Tėviškės Žiburių" atostogos

"Tėviškės Žiburiai" atostogaus rugpiūčio 8-14 d.d. savaitę. Tą savaitę numeris neišeis. Visi, kas turės kokių nors pranešimų, skelbtinų tos savaitės numery, prašomi prisiųsti savaitę anksčiau — iki liepos 28 d., o Toronto kronikos žinias iki rugpiūčio 1 d.

Mūsų mielus vytiečius
ONĄ ŽEKAITĘ ir LEONĄ RADZEVIČIŲ
vedybų proga sveikina ir
skaidraus gyvenimo linki
TLS Klubas "Vytis".

Ko dūksta Nikita Chruščiovas?

Nuo pat Stalino mirties Chruščiovas dūksta. Pavyko jam klasta ir jėga įsitvirtinti Kremliuje, kur jo dūkimas reiškiasi jau rakieteiniais grasinimais. O dar taip neseniai jis kalbėjo apie taiką. Britų premjeras parašė jam laišką, kuriame sako: "Nesuprantu, ko Jūs dabar siekiate?" Ir kur gi jis supras, jei sovietai visą laiką blefuoja: ištisus mėnesius kalba apie taiką ir staiga pereina į karingą laikyseną. Antai Chruščiovas, ištisus mėnesius ruošęs viršūnių konferenciją, aplankęs Ameriką, staiga viską išsprogdina; ilgai skelbęs pagalbą atsilikusiems kraštams, vienu mostu pereina remti anarchines tų kraštų revoliucijas; vieną dieną jis porina apie nusiginklavimą, taiką, kitą gi trankosi atominiais grasinimais. Kur gi galų gale šuo pakastas?"

Politikos vilkai mano, kad Chruščiovas yra uolus komunistas, patrijotas, labai jautrus vakariečių ėjimams ir juos priimąs kaip įžeidimą bei grasinimą. Kaip ir Hitleris, jis aštriai reaguoja į mažiausią vakariečių pajudėjimą ir nevengia vaikščioti briaunomis. Jis grasina karu, kelia triukšmą, kad išgąsdintų savo priešininkus ir priverstų daryti nuolaidas, o jei nepavyksta, traukiasi atgal ir kuriam laikui nurimsta. Anglų gyd. dr. W. Sargant manymu, Chruščiovas naudojąs prof. I. Pavlovo metodą gyvulių dresiravime. Pvz. esą buvo daromi bandymai su šunimis, kurie pradžioje buvo pripratinti prie tvarkingo gyvenimo, reguliuojamo skambalo garsais. Po vienokio garso buvo išduodamas ėdalas, po kitokio — ne. Po tokios dresūros ženklai buvo sumaišyti, ir po kurio laiko šunys visai sumišę. Esą panašiai Chruščiovas elgiasi su vakariečiais, tampydamas juos visokiais manevrais, kad sumaišytų, susilpnintų jų pasipriešinimą ir laimėtų vis naujas nuolaidas. Įbauginti vakariečiai esą nebegalės pramatyti, ką ruošia sovietai, lauks vis naujų ėjimų nebepajėgdami pasipriešinti.

Šie aiškinimai turi pagirndo. Tik reikėtų neužmiršti, kad tokiam Chruščiovo dūkimui dirvą paruošia patys vakariečiai savo dideliu naivumu. Ir po tiek pamokų dar tebėra naivių politikų, kurie sovietus laiko kultūringais sąjungininkais, nekaltais avinėliais. O prof. W. Roepke Šveicarijoje aiškiai pasakė, kad pagrindinė vakariečių klaida yra laikyti sovietus Vakarų lygio žmonėmis ir tartis pagal moralinius dėsnius, kurių bolševikai nesilaiko. Pasak jo, bolševikų vadas galvoja: "Jei aš esu silpnesnis, reikalauju iš jūsų laisvės, nes tai jūsų principas; jei esu stipresnis, atimu laisvę iš jūsų, nes tai mano principas". Pagal šią taisyklę esą sovietai išgauna vieną nuolaidą po kitos, vedžiodami vakariečius už nosies.

Nedera prekiauti su sovietais

"Prekyba su Rytais yra tiek pat negarbinga kaip vergų prekyba", pareiškė žinomas šveicarų ekonomistas prof. W. Roepke vokiečių ekonomistų suvažiavime Godesberge. Prekiaudami su Sovietų Sąjunga, Vakarai stiprina komunizmo pagrindus ir veikia prieš savo interesus, pasakė kalbėtojas. Visa Vakarų prekyba su sovietų bloko kraštais tesudaro palyginamai menką bendrosios užsienio prekybos nuošimtį. Bet kiekvienas Vakarų patarnavimas augštos kvalifikacijos mašinomis ir kitomis prekėmis padeda komunizmui stiprinti savo ūkinį pajėgumą, kas savo ruožtu yra arba gali būti panaudojama destrukcijai prieš Vakarus.

Otava. — Vokietija yra nupirkusi 25 tonas Kanados uranijaus ir dar perka 5 tonas. Kai būsią pastatytos užplanuotos trys atominės jėgainės, jai kasmet reikėsią po 140 tonų, tad savo užpirkimus Kanadoje padidinsianti, pareiškė jos atominės energijos ministeris dr. S. Balke, dabar lankąsis Kanadoje.

Vašingtonas. — Į amerikiečių lakūno Fr. G. Powers bylą, kuri bus rugpiūčio 17 d. nori nuvykti jo žmona Barbara. Sovietų ambasada jai į prašymą neatsakė nieko, tada ji kreipėsi į patį Chruščiovą. Taip pat leidimo paprašė nuvykti į teismą trys JAV advokatai.

TABAKO ŪKYJE harvesto laikui reikalinga tabako skynėjai-jos, rišėjai-jos ir lapų dalintojos. Geras atlyginimas. Kreiptis: M. Mikalauskas, R.R. 2 Baltimore, Ont. Tel. 4 Ring 4 Baltimore, Ont. arba Toronte tel. LE. 1-2647.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė. Yra garažas. Tel. LE. 6-1049. Skambinti po 6 val. vak. Lukošiui Petrui.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė II augšte. Reikalui esant pasaugomi vaikai dienos metu. Tel. LE. 5-1676.

Išnuomojamas kambarys I augšte su baldais vienam asmeniui. RO. 6-0445.

PARDUODAMAS RESTORANAS. Susirgus savininkui parduodamas 52 vietų restoranas. Visi geri ir moderniški vidaus įrengimai. 892 Queen St. W. Tel. LE. 1-6850.

DAUG DŽIAUGSMO SUTEIKSITE, mažai pinigų išleisite siųsdami siuntinius tiesiai iš Anglijos. Aprūpinkite savo artimuosius vaistais dabar, nes vėliau jų siuntimas gali būti suvaržytas. Dėl informacijų kreiptis į firmos atstovą J. Janulaitį, 277 Runnymede Rd., Toronto 9, Ont. Tel. RO. 6-5738.

Pigiai parduodama geros kokybės dažai,sienoms popieris ir grindims plytelės. Tel. RO. 2-4931.

MONTREAL, Que.

Daugiau indėlių! Kredito suvaržymai kituose bankuose ir augštos palūkanos 'mortgage" paskoloms labai pagyvino "Lito" apyvartą. Paklausa hipotekinėms ir asmeninėms paskoloms yra tokia didelė, kad sunku patenkinti ir geriausiems tikslams prašomas paskolas.

"Litui" reikia daugiau indėlininkų. Pinigų laikymas 'Lite" turi daug pliusų. Jau penki metai kaip "Litas" pastoviai moka taupytojams 4¼% palūkanų, kai tuo tarpu kiti bankai moka tik po 2 ¾%. Maža to. "Litas" palūkanas apskaičiuoja kas mėnesį, o kiti bankai — kas 3 mėn. nuo mažiausios taupytojo sąskaitoje buvusios sumos. Pvz., jei "Lite" $3000 suma 3 mėn. laikotarpyje paskutiniame mėnesy buvo sumažinta iki $100, tai palūkanas gausi už du mėn. nuo $3000 ir tik paskutinį mėn. nuo $100. Kituose bankuose tokiu atveju palūkanas gausi tik nuo $100 per visus tris mėn., t.y. nuo mažiausios sumos.

Be 4¼% mokamų palūkanų "Litas" duoda nemokamą draudimą iki $2000 indėlių sumos. Pagal jį, indėlininkui mirus, įpėdiniams išmokama dviguba jo s-toj buvusi suma — $4.000. Kaikas ma pomirtinį draudimą $700 ar an. ir moka už tai premijas. Užtektų "Lite" laikyti $350 ir žmogus turėtų tą patį draudimą ir dar gautų geras palūkanas. Tą draudimą "Litas" apmoka iš savo kasos ir jis kainuoja apie ¾%, nors pridėjus prie 4¼% dividentų, išeina, kad "Litas" už indėlius moka visus 5%.

Kartais stebiesi, kad nežiūrint visų aiškinimų ir penkių metų praktikos, daugelis vis dar nežino kredito unijų teikiamų pirmenybių arba nebando paskaičiuoti ir padaryti reikiamų išvadų.

Pr. Rudinskas.

Skaučių-tų stovykla šią vasarą sutraukė rekordinį skaičių dalyvių. Stovykla įvyko kalnuose netoli Rawdon vasarvietės. Stovyklai vadovavo dr. I. Gražytė ir J. Ramanauskas. Virtuvę šiemet tvarkė Blauzdžiūnienė ir Blauzdžiūnas, visiems pažįstamas lietuvių šeštadieninių mokyklų vedėjas. Visus virtuvės ir stovyklų tvarkymo darbus vykdė patys skautai ir skautės, vadovaujami savo vyresniųjų vodavų.

Atrodo, kad reiktų ateičiai prašyti tik vieno pagerinimo: kad būtų pakankamai palapinių ir nereiktų susikimšti. Normaliai, klojantis lovas ant žemės, palapinėje turėtų būti tik 4 skautai, o tikrumoje dabar buvo net iki 6.

Stovyklautojų skaičius, pagal Montrealio lietuvių skaičių, galėtų būti dar daug didesnis. Tam tik reikėtų daugiau propagandos ir lėšų. Turintiems po kelis vaikus du dol. į dieną sudaro gana nemažą sumą. Užtat skirstant pelnus ekonominėms organizacijoms ir lietuviams verslininkams labai pritiktų dalį pelno skirti stovykloms. Juo labiau, kad į vasaros stovyklas priimami skautai ir neskautai. **Pr. R.**

Hotel Sandy Beach vasarvietė, netoli St. Jovite, gali patarnauti visiems, kurie dar nėra apsiprendę, kur praleisti atostogas. Savininkas J. Skinkis ją įsigijo tik šiemet, tai mažai kas ją žino.

Vasarvietė yra Laurentian kalnų gilumoje, apie 20 mylių už St. Agathe prie pagrindinio Nr. 11 kelio. Reikia išsukti į kairę viduryje St. Jovite miestelio (yra rodyklės) ir važiuoti apie 3 mylias iki Glaskinonge ežero.

Vasarvietė sudaro: viešbutis su 38 kambariais, restoranas su orkestru ir visų rūšių gėrimais, valgykla, sporto pliažas, laivai, teniso aikštė ir ikti patogumai. Viešbutis atokiau nuo kitų gyvenamų vietų, daug vietos automobiliams. Vasarvietė tinka ne tik vasarojimui, bet ir organizacijų ar grupių šventėms. Jos turimi patogumai gali patenkinti net ir labai įvairaus skonio ir reikalavimų dalyvius, nesivežant su savimi dėžių su 'trunksmais", šaldytuvo su užkandžiais ir kitu balastu.

Dar yra pakankamai kambarių nuomojamų savaitėmis arba dienomis su maistu ar be jo. (Tik $2 dienai be maisto). **Pr. R.**

Mieliems
EUGENIJUI IR LEONUI MEŠKAUSKAMS,
mirus jų tėvui Lietuvoje,
reiškiame gilią užuojautą
A. ir L. Grabošų šeimos ir Eugenijus.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visos vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

M. Dramos Teatras kviečiamas lapkričio 13 d. atvykti su "Milžino pauksme" į Bostoną "Laisvės varpo" parengimui.

Dr. Vitalija Giriūnienė dantų gydytojos kabinetą nuo rugsėjo mėn. atidarys 3940 Rosemount Blvd., kur jau persikėlė gyventi, o šiuo metu ilsisi Golden Lake.

WASAGA BEACH, netoli vaikų stovyklos ir tilto
Nauja lietuviška vasarvietė "Ramona"
Vasarnamiai 5 žmonėms — 35 dol. į sav.
Kabinos 2-3 žmonėms — 25 dol. į sav.
(Visi namukai su virimo priemonėmis ir indais). Galima nuomoti ir dienomis. Rezervuoti skambinant Toronte RO. 9-0847 nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, geriausiai vakarais nuo 9 iki 11 val.
Sav. E. SPUDAS.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park.
Margis Drug Store
John V. Margis, Phm.B.
Mes siunčiame oro paštu vaistus
į Lietuvą ir kitus Europos kraštus.
Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdienio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiruošę jums geriausiai padėti.
Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir k.

Dėmesio!

NAUJOS TAISYKLĖS VAISTŲ SIUNTIMUI Į LIETUVĄ pradės galioti nuo 1960 m. spalio mėn. 1 d. Pagal naujas taisykles nuo spalio 1 d. vaistai į Lietuvą bus galima siųsti tik su daktaro receptu gautu iš Lietuvos. Receptas turės būti parašytas ant blanko, vartojamo sovietinių medicinos institucijų ir patvirtintas guminiu štampu. Taipgi ant recepto turės būti parašyta "FOR RECEIVING IN LICENSED PARCEL FROM ABROAD". Receptą reikės įdėti į siuntinį kartu su leidimo nuorašu. Vaistų į siuntinį bus galima dėti tik tiek, kiek bus parašyta recepte.

Kiekvienu atveju, jeigu į siuntinį bus įdėta vaistų daugiau negu recepte pažymėta, arba išviso be recepto ir, jeigu receptas bus parašytas ne taip, kaip auagščiau nurodytas taisyklės reikalauja, siuntinys bus grąžinamas siuntėjui, už kurį jis turės apmokėti visas su tuo susijusias išlaidas.

APRŪPINKITE VAISTAIS SAVO ARTIMUOSIUS TĖVYNĖJE DABAR!

KAS NORI PIRKTI PIGIAI įvairius foto aparatus, arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOALAIDA.

Greitas motorizuotas patarnavimas veltui visą dieną. Nesivaržykite paskambinti TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Įsteigta 1900 m.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

HIGH PARK - BLOOR
$20.000 pilna kaina, atskiras, moderniškas mūro namas, 9 kambariai, 2 vonios, naujas vandeniu alyva šildymas, 2 mūriniai garažai. Greitas užėmimas. Įmokėti apie $10.000 arba augštesnė kaina su mažesniu įmokėjimu.

RONCESVALLES - DUNDAS
$14.500 pilna kaina, atskiras plytų namas, 6 nepereinami kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, alyvos apšildymas, mažas įmokėjimas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

RONCESVALLES - GEOFREY
$4.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, vandeniu alyva šildomas, geras morgičius. Kaina $19.500.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

PADĖKA

Visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ir per spaudą dėl mūsų brangios mamos, senelės ir uošvienės

A.A. Sofijos Korzonaitės - Pacevičienės mirties,

ir už paaukotas šv. Mišias už jos vėlę, taip pat visiems dalyvavusiems gedulingose pamaldose š.m. gegužės 28 d. nuoširdžiai dėkojame.

Dukterys ir sūnūs su šeimomis.